



สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส



รดา ธรรมพูนพิสัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการศึกษาศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

พ.ศ. 2556

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส



วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

พ.ศ. 2556

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

THESIS

PROBLEM SITUATION AND PROVISION MANAGEMENT IN LEADING INTEGRATION SCHOOLS IN NARATHIWAT PRATHOMSUKSA EDUCATION SERVICE AREA OFFICE



RADA THAMPHOONPHISAI

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION PROGRAM IN SPECIAL EDUCATION
OF GRADUATE SCHOOL SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY**

2013

COPYRIGHT OF SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY



ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ

ชื่อวิทยานิพนธ์

สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส
PROBLEM SITUATION AND PROVISION MANAGEMENT IN LEADING
INTEGRATED SCHOOLS IN NARATHIWAT PRATHOMSUKSA
EDUCATION SERVICE AREA OFFICE

ผู้วิจัย

นางรดา ธรรมพูนพิสัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ดร.ปรีดา เบญจการ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชร จีวพัฒน์กุล) ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร

.....กรรมการและเลขานุการหลักสูตร
(ดร.กุลยา ก่อสุวรรณ)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ดร.นัทธี บุญจันทร์)

.....กรรมการจากบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉันท ชาติทอง)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา รับรองวิทยานิพนธ์แล้ว

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉันท ชาติทอง)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อวิทยานิพนธ์

การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วม
ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส

ผู้วิจัย

นางรดา ธรรมพูนพิสัย ปีการศึกษา 2556

ปริญญา

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การศึกษาพิเศษ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ดร.ปรีดา เบ็ญการ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรี จิวพัฒนกุล

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม เพื่อเปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมตามตัวแปร ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ขนาดโรงเรียน ความรู้พื้นฐานทางการศึกษาพิเศษและประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษาพิเศษของผู้ที่เกี่ยวข้อง และเพื่อศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้จำนวน 473 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 66 คน ครูวิชาการจำนวน 66 คน ครูผู้รับผิดชอบโครงการจำนวน 66 คน ครูผู้สอนจำนวน 275 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสอบถามและการสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบเอฟ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากด้านที่มีปัญหามากไปหาน้อย คือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านนักเรียน ด้านเครื่องมือ และด้านสภาพแวดล้อม 2) ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมระหว่างผู้บริหาร โรงเรียน และครูที่มีตำแหน่งระดับการศึกษา ความรู้พื้นฐานทางการศึกษาพิเศษ และขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมไม่แตกต่างกัน ผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษาพิเศษน้อยกว่า 1 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมด้านสภาพแวดล้อม แตกต่างจากผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษาพิเศษ 1-5 ปี และ 10 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนประสบการณ์อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน 3) แนวทางการแก้ปัญหการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมพบว่า

3.1) ด้านนักเรียน ควรส่งเสริมนักเรียนทั่วไปให้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญ สร้างความตระหนัก สร้างเจตคติที่ดี ให้ความรู้และกำลังใจแก่บุคลากรในโรงเรียน ในการปฏิบัติงานด้านการเรียนร่วม โรงเรียนควรสร้างความสัมพันธ์และพบปะผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อความร่วมมือในการช่วยเหลือ คู่มือ บุตรหลาน 3.2) ด้านสภาพแวดล้อม จัดสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียน รวมทั้งห้องปฏิบัติการให้เป็นแหล่งเรียนรู้ จัดให้มีการปรับหลักสูตร มีการประเมิน ตามสภาพจริง และครูต้องมียอดความรู้ในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ 3.3) ด้านการเรียนการสอน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ให้มากที่สุด โดยใช้กิจกรรม วิธีการ เทคนิค และสื่อการสอนที่หลากหลาย การประเมินผลการเรียน หรือการร่วมกิจกรรมควรใช้วิธีการและเกณฑ์ที่ต่างกับนักเรียนปกติทั่วไป โดยให้สอดคล้องกับสภาพ ความบกพร่องของนักเรียน ผู้บริหารควรมีความรู้ความเข้าใจด้านการศึกษาพิเศษ ควรกำกับให้มีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างจริงจัง ใช้การนิเทศกำกับติดตามเพื่อให้มีการรายงานความก้าวหน้าต่อผู้บริหาร โรงเรียนและผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง การส่งต่อเพื่อการเลื่อนชั้นควรทำสมุดรายงานผลการเรียนเป็นพิเศษ โดยระบุจุดเด่น จุดด้อยที่เด็กควรได้รับการพัฒนาอย่างชัดเจน 3.4) ด้านเครื่องมือ ให้มีการจัดทำนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนงาน โครงการ โดยให้ครอบคลุมถึงกลุ่มนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และควรจัดให้มีเครือข่ายการเรียนร่วมที่เข้มแข็ง

Thesis Title	Problem Situation and Provision Management in Leading Integration Schools in Narathiwat Prathomsuksa Education Service Area Office.
Researcher	Mrs.Rada Thamphoonphisai Academic year: 2013
Degree	Master of Education Program in Special Education
Advisors	1. Dr. Preeda Bencarn 2. Assistant Professor Dr. Pacharee Chewpatanagul

Abstract

This research aimed to study the problem situation and the way to manage provision in leading integration schools. The result has been compared by using many variables including: position, the highest degrees provide, school size, basic special education and experience of participants in special education area. There were 473 people selected from learning inclusive school in this research including: sixty-six lead teachers, sixty-six academic teachers, sixty-six project responsible teachers, and two hundred and eighty-six teachers. This research used a four scales survey questionnaire as a tool to collect data which has total reliability (α) 0.93. Moreover, this research used questionnaire and focus group to explain deep results. The statistics used in this research including: frequency, percent, mean, standard deviation, F-test and content analysis.

This research found that 1) the problem situation in leading integration schools could describe from high to low teaching and learning activities, students, and environment, respectively, however, overall there were in high level. 2) the comparison problem of provision learning in leading integration school found that the involve people who has different position, degree, basic special education, basic special education and school size would have no different in problem management in leading integration schools. 3) the way to solve the problems of management in leading integration schools showed that 3.1) in student aspect, the school should support student in terms of helping students who has special need by training in all aspects including: emotion, society for both group of students and reinforce special need student follow their learning ability. The assessment from real situation should synchronize with the curriculum which use for each particular kind of special need students. Teachers should have adequate tools and they should have good psychology skills to take care of them and they should manage special education in each special need person. The principle

should pay attention to the good motion; good view point and support all teachers in the school. Moreover, the principle should set up the meeting of student's parent for having some suggestions and technique to take care of special need students; 3.2) in environment aspect, the school should have good manage both inside and outside including laboratory for learning area and for special need student to rest; 3.3) in teaching and learning aspects, the school should set up learning activities for both group of students to have inclusive work as much as possible by using activities method techniques and various instruction, however, they should avoid competitive activities. They should adapt their teaching skills by concern of special need students for example give balance easy-hard work or use the different rule from other students in the same activity if that activity has in both group of students. The school should have special room of supportive skills. The principle should understand the special education and the school should have an Individualization Education Plan (IEP) and create. Individual Implementation Plan (IIP) for all 8 main learning substances by concern with each particular special need student. The school should have learning supervision and follow them to send their approach report to the principals and the parents. The students should have special learning report that contain strengthen and weak points that the students need to develop; 3.4) in development tool aspects, the schools should create vision, mission, policies, plan, and projects by cover special need student group. Moreover, the school should have strong inclusive learning network and using learning technology as well.

Keywords: *leading integration school, Provision Management, problem, special need education*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก ดร.ปรีดา เบ็ญการ อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรี จีวพัฒนกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่กรุณา ถ่ายทอดความรู้ แนวคิด วิธีการ คำแนะนำและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิรัชรินทร์ ชำนาญกิจ ดร.รุจิราพรรณ คงช่วย อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา นายไพโรจน์ ศรีนิล ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำ จังหวัดนราธิวาส ที่กรุณาตลอดเวลาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อการแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 เขต 2 และเขต 3 ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการและคณะครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดปัตตานี ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย ขอขอบคุณคณะผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนทุกท่าน ที่เป็นกลุ่มประชากร กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ที่ให้ความร่วมมือในการตอบ แบบสอบถามเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2 ที่ให้ความอนุเคราะห์และให้โอกาสในการศึกษาต่อในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหารโรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม และคณะครูที่มีผลงานดีเด่น ด้านการจัดการเรียนร่วม (Best Practice) ทุกท่าน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 เขต 2 และเขต 3 ที่ได้สละเวลามาร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อเสนอแนวทางในการแก้ปัญหา ที่เกิดจากการเรียนร่วม

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูแด่ คุณบิดา มารดา และครูอาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งที่เอ่ยนามและไม่ได้เอ่ยนาม ณ ที่นี้

รดา ธรรมพูนพิสัย

ตุลาคม 2556

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(3)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญ	(6)
สารบัญตาราง	(9)
สารบัญภาพ	(11)
บทที่ 1	
บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย	9
นิยามศัพท์เฉพาะ	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	12
บทที่ 2	
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม	14
การบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT)	30
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี	42
การจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม	44
โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี	48
การสนทนากลุ่ม	52
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	64

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3	
วิธีดำเนินการวิจัย	72
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	72
แบบแผนการวิจัย	73
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	74
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	74
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	76
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย	77
บทที่ 4	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	81
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	81
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	82
บทที่ 5	
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	103
สรุปผล	104
อภิปรายผล	110
ข้อเสนอแนะ	114
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	119
บรรณานุกรม	121
ภาคผนวก	128
ภาคผนวก ก ราชานามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	129
ภาคผนวก ข การหาคุณภาพเครื่องมือ	131
คผนวก ค รายชื่อโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ที่เป็นโรงเรียนที่ทดลอง	
ใช้เครื่องมือ (Try Out)	134
ภาคผนวก ง รายชื่อโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ที่เป็นประชากร	136
ภาคผนวก จ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	141
ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	150

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ประวัติผู้วิจัย	188



สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม ตัวแปรอิสระ	82
2 สภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีราชมงคล ด้านนักเรียน	84
3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน แกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานีราชมงคล ด้านสภาพแวดล้อม	86
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน แกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานีราชมงคล ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	87
5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีราชมงคล ด้านเครื่องมือ	89
6 แสดงสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีราชมงคล ในภาพรวมทุกด้าน	90
7 ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ระหว่างผู้บริหาร โรงเรียนและครู ที่มีตำแหน่งต่างกัน	91
8 ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีราชมงคล ระหว่างผู้บริหาร สถานศึกษาและครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน	92
9 ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีราชมงคล ระหว่างผู้บริหาร สถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน	93
10 ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีราชมงคล ระหว่างผู้บริหาร สถานศึกษาและครูที่มีความรู้พื้นฐานทางการศึกษาพิเศษต่างกัน	94

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
11 ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ระหว่างผู้บริหาร สถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษาพิเศษต่างกัน	95
12 ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านสภาพแวดล้อม เป็นรายคู่ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์ด้านการศึกษา พิเศษต่างกัน	96



สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	9
2 ขั้นตอนสำคัญของการดำเนินการวิจัยแบบการสนทนากลุ่ม	56



บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้กล่าวถึงสิทธิและเสรีภาพด้านการศึกษา ในมาตรา 49 ไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ต้องได้รับสิทธิตามวรรคหนึ่งและการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่น และมาตรา 54 บุคคลซึ่งพิการหรือทุพพลภาพมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2550: 15) รวมถึงพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 มาตรา 10 หมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา วรรคหนึ่งระบุว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน และระบุไว้ในวรรคสองว่า การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ และวรรคสาม การศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสองให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าเล่าเรียน และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545: 5)

จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติการศึกษาดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นถึงเจตนารมณ์ในการจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มคนที่มีความต้องการพิเศษ โดยกำหนดไว้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรมมากกว่าที่ผ่านมา ทำให้การจัดการศึกษาเอื้อประโยชน์ต่อผู้ที่มีความต้องการพิเศษ ให้ได้รับสิทธิและความเสมอภาคทั้งทางด้านการศึกษา การพัฒนาคุณภาพชีวิต การสื่อสาร การเข้าถึงอาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามกฎหมาย และกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้กำหนดไว้เช่นเดียวกับนักเรียนทั่วไป โดยรัฐต้องพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ในรูปแบบและวิธีการอันเหมาะสมกับสภาพความต้องการพิเศษทางการศึกษาเป็นรายบุคคล

และเป็นการจัดการศึกษาเพื่อมุ่งแก้ไขปัญหาและอุปสรรคอันเนื่องมาจากสภาพความบกพร่อง หรือความต้องการพิเศษ โดยจัดให้เข้าเรียนตามสภาพความบกพร่องในสภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุด ซึ่งโดยทั่วไปหมายถึง การจัดให้เข้าเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติร่วมกับนักเรียนทั่วไป

โครงการเรียนร่วมเป็นโครงการที่เปิดโอกาสทางการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ประเภทต่าง ๆ ในวัยเรียน ได้เรียนร่วมกับเด็กปกติในระบบโรงเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อตอบสนองความต้องการพิเศษทางการศึกษา และเพื่อการพัฒนาศักยภาพเด็กเป็นรายบุคคล โดยมีครูประจำชั้น และครูการศึกษาพิเศษให้ความร่วมมือและรับผิดชอบร่วมกันในการดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการในโรงเรียนที่ดำเนินการจัดการเรียนร่วม กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีความพยายามดำเนินการในรูปแบบโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในทุกจังหวัดอย่างเป็นรูปธรรมมาตั้งแต่ พ.ศ. 2547 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกประเภทได้เข้าเรียนในโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมอย่างทั่วถึงในพื้นที่ใกล้บ้าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550: 10)

โครงสร้างซีท (SEAT Framework) เป็นแนวทางการบริหารจัดการเรียนร่วมทั้งในชั้นเรียนร่วม และในสถานศึกษา เป็นโครงสร้างที่มีความยืดหยุ่นและมีความชัดเจน เป็นการทำงานร่วมกันทั้งระบบ เพื่อให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพรวมทั้งมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในวัยเรียนได้รับบริการตามกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง โดยสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา ซึ่งโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนร่วมต้องบริหารตามโครงสร้างซีท โดยให้ครอบคลุมองค์ประกอบหลักที่สำคัญ 4 ประการ ดังนี้ 1) นักเรียน (S: Students) 2) สภาพแวดล้อม (E: Environment) 3) กิจกรรมการเรียนการสอน (A: Activities) 4) เครื่องมือ (T: Tool) (เบญญา ชลธาร์นันท์, 2546: 6) ซึ่งการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท สามารถกล่าวได้ว่า เป็นการบริหารที่สอดคล้องกับหลักการของธรรมาภิบาลหรือหลักการระบบกลไกการบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ที่ประกอบด้วยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การมีกระบวนการที่โปร่งใส การพร้อมรับการตรวจสอบความชอบธรรมในการใช้อำนาจ การมีกฎเกณฑ์ที่ยุติธรรมและชัดเจน และการบริหารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ด้วยการบริหารจัดการที่เป็นระบบและมีการบูรณาการองค์ประกอบทุกด้านอย่างครบถ้วน ทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เข้ามาเรียนร่วมกับเด็กปกติทั่วไปในโรงเรียนปกติ ได้รับประโยชน์ทางการศึกษาเพิ่มขึ้น พ่อ แม่ ผู้ปกครอง และครอบครัวของเด็ก ที่มีความต้องการพิเศษ มีความสุข และมีความพึงพอใจ ที่ลูกได้รับการบริการทางการศึกษาและได้รับโอกาสเช่นเดียวกับเด็กปกติทั่วไป ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจัดการเรียนร่วมได้อย่างเป็นระบบ ด้วยการบริหารที่เป็นไปอย่างบูรณาการและมีประสิทธิภาพ ทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เข้าเรียนร่วมได้รับประโยชน์ในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น (เบญญา ชลธาร์นันท์, 2546: 49-50)

สำหรับการดำเนินงานบริหารจัดการเรียนร่วมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส มีนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในรูปแบบเรียนร่วม พร้อมทั้งส่งเสริมสนับสนุนทั้งในเรื่องของงบประมาณ และกิจกรรมในการดำเนินการเพื่อให้โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมทั้ง 66 โรงเรียน ที่ตั้งอยู่ใน 13 อำเภอ ในเขตบริการทางการศึกษาซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบ มีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ ทั้งนี้เพื่อต้องการให้เป็นแหล่งวิทยาด้านการศึกษาพิเศษ แก่โรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมทั่วไป แต่จากการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนร่วมของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนราธิวาส ร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส กลับพบว่าการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส ประสบปัญหา คือ ด้านบุคลากรมีปัญหาเกี่ยวกับครูขาดความรู้และขาดทักษะในการคัดกรองเพื่อระบุประเภทความพิการ ทำให้ผลการคัดกรองที่ได้ไม่ชัดเจนและผิดพลาด ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อการวางแผนพัฒนาตามความต้องการจำเป็นพิเศษ ดังที่ปรากฏในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล อีกทั้งยังขาดความรู้และทักษะในเรื่องการวัดและประเมินผล รวมถึงผู้บริหารและครูส่วนใหญ่ ไม่ให้ความสำคัญอย่างจริงจัง เนื่องจากมีภาระงานที่ต้องรับผิดชอบมาก และคิดว่าไม่ใช่กลุ่มสาระวิชาหลักที่ต้องยกระดับผลสัมฤทธิ์ จึงไม่ให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติงานในด้านนี้เท่าที่ควร และอีกประการหนึ่งที่เป็นปัญหาสำคัญคือ มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบงานการจัดการเรียนร่วมในระดับโรงเรียนอยู่เสมอ ซึ่งเป็นสาเหตุที่มีส่วนทำให้ทั้งผู้บริหารและครูไม่สามารถทำหน้าที่ดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างเต็มที่ เต็มเวลาและอย่างต่อเนื่อง ปัญหาเหล่านี้ล้วนเป็นสาเหตุสำคัญที่มีผลต่อความสามารถในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วม ส่วนด้านงบประมาณพบว่า งบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากรัฐไม่เพียงพอและไม่สอดคล้องกับการพัฒนาทั้งระบบ และแหล่งสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงาน องค์กรอื่น ๆ มีน้อย เพราะรายได้ของประชากรโดยรวมต่ำ เนื่องจากเหตุการณ์ความไม่สงบเป็นส่วนสำคัญประการหนึ่ง (ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนราธิวาส, 2553: 8 -11)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีข้อมูลที่ชัดเจนและครอบคลุม โดยเฉพาะข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือในรูปแบบงานวิจัย ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส ว่ามีปัญหาด้านใดบ้างภายใต้การบริหารจัดการเรียนร่วมใน 4 องค์ประกอบ ของโครงสร้างซีท ได้แก่ ด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านเครื่องมือ เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผน แก้ไขปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม และเพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนจัดการเรียนร่วมทั่วไป ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเพื่อให้ได้

แนวทางการแก้ปัญหาจากผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วม ผู้วิจัยได้นำวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) มาใช้ในการระดมความคิดเห็นเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น ทั้งในส่วนของผู้เกี่ยวข้องด้านนโยบายคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอน และเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการพิเศษโดยตรง ทั้งนี้เพื่อให้ได้แนวทางการแก้ไขปัญหที่เกิดจากการจัดการเรียนร่วม เพื่อนำไปเป็นข้อมูลสำหรับเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี ทั้งนี้มุ่งหวังว่าจะส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วม ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องสภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี ตามตัวแปรตำแหน่ง ระดับการศึกษา ขนาดโรงเรียน ความรู้พื้นฐานทางการศึกษาพิเศษ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทางการศึกษาพิเศษของผู้บริหารสถานศึกษาและครู
3. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

สภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี แตกต่างกันตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา ขนาดโรงเรียน ความรู้พื้นฐานทางการศึกษาพิเศษ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการศึกษาพิเศษของผู้บริหารสถานศึกษาและครู

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีราชภัฏ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีราชภัฏ จาก 66 โรงเรียน มีผู้บริหารและครูที่ดำเนินงานจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจำนวน 1,070 คน ประกอบด้วย

ผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน 66 คน
ครูวิชาการ	จำนวน 66 คน
ครูผู้รับผิดชอบโครงการ	จำนวน 66 คน
ครูผู้สอน	จำนวน 872 คน
กลุ่มตัวอย่าง	

การศึกษาในเชิงปริมาณ ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีราชภัฏ จาก 66 โรงเรียน โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาครูวิชาการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบโครงการเรียนร่วมศึกษาจากประชากร โรงเรียนละ 1 คน จาก 66 โรงเรียน รวม 198 คน ครูผู้สอนศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 275 คน

การศึกษาในเชิงคุณภาพ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีราชภัฏ โดยวิธีการสนทนากลุ่มมี 2 กลุ่ม คือ กลุ่มสนทนากลุ่มที่ 1 เป็นผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนต้นแบบแกนนำจัดการเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีราชภัฏ เขต 1 เขต 2 และเขต 3 เขตพื้นที่ละ 2 คน รวมจำนวน 6 คน กลุ่มสนทนากลุ่มที่ 2 เป็นครูผู้สอนในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมที่มีผลงานดีเด่นด้านการจัดการเรียนร่วม (Best Practice) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีราชภัฏ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 9 คน

2. ขอบเขตตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหาร โรงเรียนและครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ประกอบด้วย

2.1.1 ตำแหน่ง

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษา
- 2) ครูวิชาการ โรงเรียน
- 3) ครูรับผิดชอบโครงการจัดการเรียนร่วม
- 4) ครูผู้สอน

2.1.2 ระดับการศึกษา

- 1) ปริญญาตรี
- 2) ปริญญาโท
- 3) อื่น ๆ

2.1.3 ขนาดโรงเรียน

- 1) ขนาดใหญ่ (นักเรียน 601-1,500 คน)
- 2) ขนาดกลาง (นักเรียน 121-600 คน)
- 3) ขนาดเล็ก (นักเรียน 1-120 คน)

2.1.4 ความรู้พื้นฐานทางการศึกษาพิเศษ

- 1) มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษจากการศึกษาในสถาบัน
- 2) มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษจากการอบรมของหน่วยงาน
- 3) ไม่เคยมีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ
- 4) อื่น ๆ

2.1.5 ประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษาพิเศษ

- 1) น้อยกว่า 1 ปี
- 2) ตั้งแต่ 1-5 ปี
- 3) ตั้งแต่ 6-10 ปี
- 4) มากกว่า 10 ปี

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม

2.3 ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่ แนวทางการจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตของเนื้อหามุ่งศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ซึ่งดำเนินงานจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างชีวิตใน 4 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้คือ

3.1 ด้านนักเรียน ประกอบด้วย

3.1.1 การเตรียมความพร้อมของโรงเรียนสำหรับนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม คือ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและกลุ่มนักเรียนทั่วไป

3.1.2 นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษศึกษาในเรื่องของการเตรียมความพร้อมทางร่างกาย อารมณ์ สังคม การช่วยเหลือตนเอง และทักษะทางวิชาการ

3.1.3 สำหรับกลุ่มนักเรียนทั่วไปศึกษาในเรื่องการให้ข้อมูลเพื่อให้นักเรียนทั่วไปมีความรู้ความเข้าใจ เกิดการยอมรับ สามารถให้ความช่วยเหลือและปฏิบัติต่อนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องอย่างถูกวิธีหรือเท่าที่จำเป็น

3.2 ด้านสภาพแวดล้อม ทำการศึกษาครอบคลุมเนื้อหา ดังนี้

3.2.1 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ มีการดำเนินการจัดให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนในสภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุด และการได้รับการเรียนร่วมในชั้นเรียนทั่วไปให้มากที่สุด การบริหารจัดการตารางเรียนและห้องเรียน

3.2.2 สิ่งแวดล้อมที่เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมของเด็ก ได้แก่ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ผู้บริหาร ครู และบุคลากรอื่น ๆ ภายในโรงเรียน

3.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ศึกษาจากการบริหารจัดการหลักสูตร แผนการจัดการศึกษา เฉพาะบุคคล แผนการสอนเฉพาะบุคคล การตรวจสอบทางการศึกษา เทคนิคการสอน การรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนอกห้องเรียนและชุมชน

3.4 ด้านเครื่องมือ ทำการศึกษาถึงแนวการดำเนินงานในเรื่องของนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ งบประมาณ ระบบการบริหารจัดการ กฎกระทรวง เทคโนโลยี สื่อสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นใดทางการศึกษา

4. ขอบเขตระยะเวลา

ระยะเวลาในการดำเนินงานวิจัย เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2555 ถึง เดือนตุลาคม พ.ศ. 2555 รวมระยะเวลา 5 เดือน

5. ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยใน โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมที่จัดการศึกษาระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 เขต 2 และเขต 3 จำนวน
66 โรงเรียน แบ่งจำนวนตามเขตพื้นที่การศึกษา ดังนี้

5.1 โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1
จำนวน 24 โรงเรียน

5.2 โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2
จำนวน 28 โรงเรียน

5.3 โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 3
จำนวน 14 โรงเรียน



กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีทใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านเครื่องมือ เพื่อให้การศึกษาอยู่ในขอบข่ายของการวิจัย ผู้วิจัยนำตัวแปรที่ใช้ในการศึกษามาคำหนดกรอบแนวคิดวิจัย ดังแผนภูมิภาพที่ 1 ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยอาศัยกรอบแนวคิดของการบริหารจัดการเรียนร่วม ดังนี้



ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในงานวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผู้วิจัย ได้กำหนดนิยามศัพท์ ดังนี้

1. สภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วม หมายถึง สภาพหรือเหตุขัดข้อง สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน การจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ตามโครงสร้างชี้ทใน 4 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านนักเรียน 2) ด้านสภาพแวดล้อม 3) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน 4) ด้านเครื่องมือ

1.1 ด้านนักเรียน(S: Students) ประกอบด้วย

1.1.1 การเตรียมความพร้อมของโรงเรียนสำหรับนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มคือ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและกลุ่มนักเรียนทั่วไป

1.1.2 กลุ่มนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ศึกษาในเรื่องของการเตรียมความพร้อมทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม การช่วยเหลือตนเองและทักษะทางวิชาการ

1.1.3 สำหรับกลุ่มนักเรียนทั่วไป ศึกษาในเรื่องการให้ข้อมูลเพื่อให้นักเรียนทั่วไป มีความรู้ความเข้าใจ เกิดการยอมรับ สามารถให้ความช่วยเหลือและปฏิบัติต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ อย่างถูกวิธี และมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้เด็กทั้งสองกลุ่มทำกิจกรรมร่วมกัน ให้มากที่สุด

1.2 ด้านสภาพแวดล้อม (E: Environment) ประกอบด้วย

1.2.1 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ มีการดำเนินการจัดให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เรียนในสภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุด และการได้รับการเรียนร่วมในชั้นเรียนทั่วไปมากที่สุด การบริหารจัดการตารางเรียนและห้องเรียน

1.2.2 สิ่งแวดล้อมที่เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมของเด็กได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้บริหาร ครู และบุคลากรอื่น ๆ ภายในโรงเรียนให้มีความเข้าใจและยอมรับกลุ่มนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

1.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A: Activities) ประกอบด้วยการบริหารจัดการหลักสูตร แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แผนการสอนเฉพาะบุคคล การตรวจสอบทางการศึกษา เทคนิคการสอน การรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนอกห้องเรียนและชุมชน

1.4 ด้านเครื่องมือ (T: Tools) ประกอบด้วยเรื่องแนวการดำเนินงานในเรื่องของนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ งบประมาณ ระบบการบริหารจัดการ กฎกระทรวง เทคโนโลยี สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นใดทางการศึกษา

2. โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม หมายถึง สถานที่ที่จัดการศึกษาแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เรียนร่วมกับนักเรียนปกติทั่วไปจำนวน 66 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานราธิวาส ตามประกาศของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. แนวทางการจัดการเรียนร่วม หมายถึง วิธีการที่นำมาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาหรือเหตุขัดข้อง สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานการจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างฯ จากแบบ.....และการ.....ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานราธิวาส ใน 4 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านนักเรียน 2) ด้านสภาพแวดล้อม 3) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน 4) ด้านเครื่องมือ

4. การจัดการเรียนร่วม หมายถึง การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เรียนร่วมกับนักเรียนปกติทั่วไป โดยให้ได้รับการศึกษาและจัดให้ได้รับบริการพิเศษตามความต้องการเป็นรายบุคคล

5. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลผู้ปฏิบัติหน้าที่ในสายงานบริหาร เช่น ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้รักษาราชการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส

6. ครู หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติงานด้านการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่เข้าเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม โดยมีบทบาทหน้าที่ภาระงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม ดังนี้

6.1 ครูวิชาการ หมายถึง ครูที่เป็นหัวหน้างานวิชาการในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม และมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานหรือวางแผนกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส

6.2 ครูผู้สอน หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และนักเรียนปกติทั่วไปในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส

6.3 ครูรับผิดชอบโครงการ หมายถึง ครูที่เป็นหัวหน้าโครงการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ซึ่งมีวุฒิทางการศึกษาพิเศษหรือผ่านการอบรม หรือมีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส

7. นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วม หมายถึง นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น บกพร่องทางการได้ยิน บกพร่องทางสติปัญญา บกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ บกพร่องทางการเรียนรู้ บกพร่องทางการพูดและภาษา นักเรียนที่มีปัญหาทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ บุคคลออทิสติกและบุคคลพิการซ้อน โดยเข้าเรียนร่วมกับนักเรียนปกติทั่วไป ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

8. การสนทนากลุ่ม หมายถึง การระดมความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนต้นแบบเรียนร่วมจำนวน 6 โรงเรียน และผู้ที่เป็นตัวแทนของครูที่มีผลงานด้านการเรียนร่วม ถึงประเด็นปัญหา “แนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี”

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลจากการศึกษาวิจัยเรื่องสภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ในครั้งนี้คาดว่าจะเกิดประโยชน์ ดังนี้

1. ทราบสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และแนวทางในการพัฒนาของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ ครูรับผิดชอบโครงการ และครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี
2. ได้แนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการเรียนร่วม เพื่อนำไปปรับใช้ตามสภาพปัญหาและตามบริบทของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในแต่ละโรงเรียน
3. เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียน ผู้ปกครอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้ที่สนใจหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ที่มีบริบทของสภาพปัญหาและสภาพการจัดการศึกษาที่ใกล้เคียงกัน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาพิเศษรูปแบบเรียนร่วมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องประกอบการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม
 - 1.1 ความหมายการเรียนร่วม
 - 1.2 ความเป็นมาของโรงเรียนเรียนร่วม
 - 1.3 ทฤษฎีพื้นฐานการเรียนร่วม
 - 1.4 ประโยชน์ของการศึกษาแบบเรียนร่วม
 - 1.5 ประโยชน์การเรียนร่วม
 - 1.6 รูปแบบและวิธีการให้บริการเรียนร่วม
 - 1.7 องค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จ
 - 1.8 ปัญหาการจัดการเรียนร่วม
2. การบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT)
 - 2.1 นักเรียน
 - 2.2 สภาพแวดล้อม
 - 2.3 กิจกรรมการเรียนการสอน
 - 2.4 เครื่องมือ
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส
 - 3.1 สภาพทั่วไป
 - 3.2 โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
4. การจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
 - 4.1 การจัดเตรียมอาคารสถานที่
 - 4.2 การเตรียมบุคลากร
 - 4.3 การจัดเตรียมนักเรียนพิเศษ
 - 4.4 การจัดเตรียมนักเรียนปกติ
 - 4.5 การจัดเตรียมผู้ปกครอง

- 4.6 การจัดเตรียมแผนการสอนและโครงการสอน
- 4.7 การจัดเตรียมการวัดและประเมินผล
- 5. โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี
- 5.1 ภารกิจด้านการจัดการเรียนร่วม
- 6. การสนทนากลุ่ม
 - 6.1 ความหมาย
 - 6.2 ลักษณะสำคัญของการสนทนากลุ่ม
 - 6.3 แนวทางในการสนทนากลุ่ม
 - 6.4 ขั้นตอนในการจัดและดำเนินการสนทนากลุ่ม
 - 6.5 หลักและวิธีการดำเนินการสนทนากลุ่ม
 - 6.6 การจัดการสนทนากลุ่ม
 - 6.7 ประโยชน์ ข้อดีและข้อจำกัดของการสนทนากลุ่ม
- 7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 7.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม

การจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติเป็นวิธีการหนึ่งของการจัดการศึกษาพิเศษ นักการศึกษาพิเศษได้ให้ความหมายการเรียนร่วมและหลักการของการจัดการเรียนร่วมไว้ ดังนี้

1. ความหมายการเรียนร่วม

พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์ และสุวิรัช ประสิทธิ์บุญกิจ (2553: 63) ได้ให้ความหมายการเรียนร่วมไว้ว่า การเรียนร่วมหมายถึง การจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าไปในระบบการศึกษาทั่วไปร่วมกัน มีการร่วมกิจกรรมและใช้ช่วงเวลาใดช่วงเวลาหนึ่งในแต่ละวันระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ โดยเป็นความร่วมมือและรับผิดชอบร่วมกันระหว่างครูทั่วไปและครูการศึกษาพิเศษในโรงเรียน เพื่อดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนบริการต่าง ๆ ให้กับนักเรียนในความดูแล

พริพัฒน์ ชูชัย (2548: 11) ได้ให้ความหมายการเรียนรู้ร่วมว่าหมายถึง การจัดการศึกษาให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีโอกาสเรียนร่วมกับเด็กปกติตามความสามารถของแต่ละบุคคล โดยได้รับความช่วยเหลือตามความจำเป็นพิเศษ เพื่อส่งเสริมให้ได้เรียนรู้และอยู่ร่วมในสังคมอย่างปกติสุข

กระทรวงศึกษาธิการ (2543 ก: 2) ได้ให้ความหมายการเรียนรู้ร่วมไว้ว่าหมายถึง การเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษจนถึงระดับหนึ่งแล้วส่งต่อนักเรียนเหล่านี้ไปเรียนร่วมในโรงเรียนปกติทั่วไป โดยอาจจัดในหลายรูปแบบ และมีลักษณะการจัดที่แตกต่างกันสามารถจัดได้ตามความต้องการพิเศษของเด็กแต่ละคน

ศรียา นิยมธรรม (2541: 36) ได้ให้ความหมายการเรียนรู้ร่วมไว้ว่า การเรียนร่วมหมายถึง การเรียนรู้ การเจริญเติบโตในสิ่งแวดล้อม ซึ่งนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษจะได้มีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนปกติในการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ และกิจกรรมนั้นต้องเกี่ยวข้องกับพัฒนาการต่าง ๆ ทุกด้าน เช่น ด้านร่างกาย สังคม ภาษาและสติปัญญา รวมถึงการจัดโปรแกรมการศึกษารายบุคคล ตามความต้องการและความสามารถของนักเรียน โดยการจัดกิจกรรมเป็นกลุ่มใหญ่และกลุ่มเล็กอย่างเหมาะสม โดยให้นักเรียนทุกคนได้มีปฏิสัมพันธ์กันและร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ กันอย่างทั่วถึง

จากความหมายของการเรียนร่วมที่นักการศึกษาได้ให้ความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าการเรียนร่วมคือ การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้มีโอกาสเข้าเรียนในระบบการศึกษาร่วมกันกับนักเรียนปกติทั่วไป เพื่อให้ได้รับการศึกษาและได้รับความช่วยเหลือตามความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยให้นักเรียนทุกคนได้มีปฏิสัมพันธ์และทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันอย่างทั่วถึง ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้ได้เรียนรู้และอยู่ร่วมในสังคมอย่างปกติสุข ซึ่งสามารถจัดได้ตามความต้องการพิเศษและตามความสามารถของเด็กแต่ละคน โดยอาจจัดในหลายรูปแบบ และมีลักษณะการจัดที่แตกต่างกัน โดยจะเป็นความร่วมมือและรับผิดชอบร่วมกันระหว่างครูทั่วไปและครูการศึกษาพิเศษในโรงเรียน เพื่อดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนบริการต่าง ๆ ให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในความดูแล

2. ความเป็นมาของโรงเรียนเรียนร่วม

ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3 จังหวัดสงขลา (2545: 5-8) ระบุไว้โดยสรุปว่าในปี พ.ศ. 2499 ประเทศไทยได้จัดการเรียนร่วมเป็นครั้งแรกสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นของโรงเรียนสอนคนตาบอด กรุงเทพมหานคร ไปเรียนร่วมในโรงเรียนเซนต์คาเบรียล ซึ่งได้ผลเป็นที่น่าพอใจ จึงขยายไปตามโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนรัฐบาลอีกหลายแห่ง

ในปี พ.ศ. 2500 กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการจัดการเรียนร่วมให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เข้าเรียนร่วมในโรงเรียนปกติทั่วไประดับประถมศึกษา จำนวน 7 โรงเรียน ในเขตกรุงเทพมหานคร และในปี พ.ศ. 2507 กระทรวงศึกษาธิการได้จัดให้มีการสอนเด็กที่มีความบกพร่อง

ทางการเห็นเรียนร่วมกับนักเรียนปกติทั่วไปในโรงเรียนพญาไท โดยได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการจากมูลนิธิคนตาบอดโพ้นทะเลแห่งสหรัฐอเมริกา (American Foundation Oversea for the Blind) และในปี พ.ศ. 2520 ได้มีการประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 โดยมีการกำหนดนโยบายการศึกษาพิเศษไว้ว่า “เป็นการจัดการศึกษาให้แก่บุคคลที่มีลักษณะพิเศษหรือผิดปกติทางร่างกาย ปัญญาและจิตใจ อาจจัดเป็นสถานศึกษาเฉพาะหรือจัดในโรงเรียนธรรมดาตามความเหมาะสม” จากนโยบายดังกล่าว จึงเกิดแบบแผนการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนปกติขึ้น และนำไปสู่การปฏิบัติจนเป็นที่ยอมรับกันว่า การเรียนร่วมของเด็กที่มีสภาพความบกพร่องในโรงเรียนปกติ ต่อมาในปี พ.ศ. 2523 มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการ เพื่อให้เด็กที่มีความบกพร่องมีสิทธิทางการศึกษาเท่าเทียมกับเด็กปกติ ซึ่งผู้ปกครองที่ไม่ต้องการให้เด็กที่มีความบกพร่องเข้าเรียน สามารถขอรับการยกเว้นในการเข้ารับการการศึกษาได้ พระราชบัญญัตินี้ส่งผลให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนให้ความสำคัญกับการศึกษาของเด็กที่มีความบกพร่องมากขึ้น โดยเฉพาะการจัดการศึกษาในรูปแบบเรียนร่วม ปีการศึกษา 2530 ได้ดำเนินการจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นได้เรียนร่วมกับเด็กปกติในระดับชั้นประถมศึกษา และได้ขยายโครงการไปยังส่วนภูมิภาคตั้งแต่ปีการศึกษา 2532 โดยมีการจัดการศึกษาสำหรับเด็ก 3 ประเภท คือ เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา และเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยจัดในรูปแบบการเรียนร่วม (กรมสามัญศึกษา, 2542: 17-18)

ผดุง อารยะวิญญู (2542: 3-4) กล่าวว่า “โดยสรุปว่า ประเทศต่าง ๆ ทางตะวันตกที่ระบบการศึกษาเจริญมากแล้วนั้น การจัดการศึกษาพิเศษเป็นไปในแนวทางการเรียนร่วม เนื่องจากเห็นว่าโรงเรียนพิเศษที่จัดตั้งขึ้นสำหรับเด็กเฉพาะกลุ่มที่มีความต้องการพิเศษนั้น ไม่เหมาะสมหลายประการ ผิดหลักการที่จัดแยกเด็กออกเป็น “ชนส่วนน้อย” ของสังคม และขัดแย้งกับสิทธิพื้นฐานของเด็ก และของผู้ปกครองที่เด็กควรมีสิทธิเลือกที่จะเรียนร่วมในโรงเรียนปกติหรือเรียนในโรงเรียนพิเศษ ผู้ปกครองจึงมีแนวโน้มที่จะให้เด็กเรียนร่วมใน โรงเรียนที่จัดการศึกษาปกติมากขึ้น รัฐบาลของหลายประเทศจึงกำหนดมาตรการให้โรงเรียนปกติทั่วไปดำเนินงานจัดการเรียนร่วม ส่งผลให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษจึงเข้าเรียนในโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาปกติทั่วไปมากขึ้น แต่ทั้งนี้การเรียนร่วมจะต้องพิจารณาถึงประเภทและความรุนแรงของสภาพความบกพร่อง เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายส่วนใหญ่ยังเรียนอยู่ในโรงเรียนพิเศษ เด็กที่มีความบกพร่องในระดับปานกลางให้เข้าเรียนร่วมให้มากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเรียนได้ เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรมไม่รุนแรงเด็กเหล่านี้ส่วนใหญ่จะเข้ารับการการศึกษาในโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาปกติทั่วไป

พัชรี จั้วพัฒนกุล (2542: 3-4) กล่าวโดยสรุปว่าในปี พ.ศ. 2529 สำนักงานคณะกรรมการ ประถมศึกษาแห่งชาติดำเนินการจัดการเรียนร่วมภายใต้ชื่อโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการ ประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ ในปี พ.ศ. 2533 ได้ขยายงานจัดการเรียนร่วมไปยัง สำนักงานการศึกษา ในจังหวัดต่าง ๆ และในปี พ.ศ. 2538 สามารถขยายผลการจัดการเรียนร่วม ได้ครบ 76 จังหวัด และกล่าวว่าปัจจุบันการศึกษาพิเศษเริ่มขยายเพื่อรับเด็กเพิ่มมากขึ้น ทั้งด้านจำนวน โรงเรียนเรียนร่วม และการพัฒนาบุคลากรทางด้านการศึกษาพิเศษ เพื่อรองรับการจัดการศึกษาพิเศษ

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้มี ความพยายามในการดำเนินการในรูปแบบจัดการเรียนร่วม ระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับ นักเรียนปกติมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2500 จนถึงปัจจุบัน มีการปรับเปลี่ยนทั้งกระบวนการและวิธีการทำงาน มีกฎหมายนโยบายต่าง ๆ และการปฏิรูปการศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความต้องการพิเศษ ส่งผลให้การจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันเป็นการจัดการศึกษาโดยยึดบนหลักสิทธิพื้นฐานของเด็กและของ ผู้ปกครอง ในเรื่องสิทธิและ โอกาสทางการศึกษา การเลือกที่เรียนทำให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เข้าสู่ระบบ โรงเรียนทั่วไปมากขึ้น และมีโอกาสในการเลือกสถานศึกษามากขึ้น ซึ่งแตกต่างจาก การจัดการศึกษาในยุคต้น ๆ ที่เป็นการจัดให้เข้าสู่โรงเรียนพิเศษเฉพาะทาง

3. ทฤษฎีพื้นฐานการเรียนร่วม

การจัดการเรียนร่วมจำเป็นต้องจัดตามความเหมาะสม ความต้องการและความสามารถ ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จึงสามารถทำให้เด็กเหล่านั้นได้รับประโยชน์เต็มที่จากการเรียนร่วม ผดุง อารยะวิญญู (2533: 7) ได้สรุปทฤษฎีพื้นฐานการเรียนร่วม ดังนี้

3.1 ในสังคมมนุษย์มีทั้งคนปกติและผู้ที่มีความบกพร่องต่าง ๆ เมื่อสังคมไม่สามารถแยก คนที่มีความบกพร่องออกจากสังคมปกติได้ ดังนั้นจึงไม่ควรแยกการศึกษาเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง ควรให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ

3.2 เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความต้องการและความสามารถต่างจากเด็กปกติ ดังนั้น ควรจัดรูปแบบและวิธีการศึกษาให้แตกต่างไปจากเด็กปกติ เพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษสามารถ เรียนรู้ได้อย่างเต็มตามศักยภาพของตนเอง

3.3 เด็กแต่ละคนมีความสามารถแตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นเด็กปกติหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การศึกษาจะช่วยให้ความสามารถของเด็กแต่ละคนปรากฏเด่นชัดขึ้น

3.4 เด็กแต่ละคนมีพื้นฐานที่ต่างกันทางการเลี้ยงดูจากครอบครัว เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา สติปัญญา และทักษะการศึกษาจะช่วยให้แต่ละคนได้เรียนรู้เพื่อการปรับตัวเข้าหากัน และให้ทันกับ การเปลี่ยนแปลงของโลก

3.5 เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม การจัดการศึกษาจึงต้องจัดเพื่อพัฒนาทุกด้านให้สูงสุดตามความสามารถของแต่ละบุคคล

จากทฤษฎีพื้นฐานการเรียนรู้ร่วมดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาเพื่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ควรจัดโดยคำนึงถึงศักยภาพในการรับรู้ ยึดหลักความแตกต่างของวิธีการเรียนรู้ และต้องจัดให้มีความเหมาะสมกับความต้องการจำเป็นพิเศษที่จะได้รับการพัฒนาเป็นรายบุคคล โดยยึดหลักการเรียนรู้ตามศักยภาพและความแตกต่างของแต่ละบุคคลเป็นแนวทางในการวางแผนการจัดการศึกษา

4. ปรัชญาของการศึกษาแบบเรียนร่วม

นักการศึกษาพิเศษได้เสนอปรัชญาการเรียนร่วมจากพื้นฐาน 3 ประการ ดังนี้ (บังอร ดันปาน, 2535: 17)

1. มนุษย์ทุกคนย่อมมีสิทธิเท่าเทียมกันในโอกาสทางการศึกษา ดังนั้นการจัดกระบวนการศึกษาจึงต้องจัดบริการทางการศึกษาให้แก่มนุษย์ทุกคน โดยไม่แบ่งแยกความบกพร่องหรือฐานะ เศรษฐกิจและสังคม จึงควรจัดโครงการและปรับปรุงการปฏิบัติให้เหมาะสมกับความต้องการและความจำเป็นของแต่ละบุคคล

2. มนุษย์ทุกคนย่อมมีสิทธิเท่าเทียมกันในการอยู่ร่วมกันของสังคม ดังนั้นการเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน และวัยเรียนเพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษอยู่ร่วมกับนักเรียนปกติ ก่อเกิดคุณค่าและสร้างสรรค์สังคม เพราะนักเรียนเหล่านี้จะได้มีความเข้าใจอันดีต่อกันและยอมรับซึ่งกันและกัน เมื่อนักเรียนเหล่านี้เติบโตเป็นผู้ใหญ่จะไม่เกิดการแบ่งแยกความแตกต่างของมนุษย์ในสังคม

3. การเรียนการสอนในชั้นเรียนย่อมสนองความแตกต่างของบุคคล ดังนั้นการจัดนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ให้เข้าชั้นเรียนในชั้นเรียนร่วม จึงควรมีการปรับปรุงการเรียนการสอนให้เป็น การสอนเพื่อบุคคลทั่วไป ได้พัฒนาความพร้อม ความรู้ และความสามารถของผู้เรียนทุกคน ให้ได้รับการพัฒนาในทุกด้าน ด้วยวิธีการและกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อให้ เกิดศักยภาพที่จะดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างเหมาะสม

ศิริบุภา พูลสุวรรณ (2545: 23) กล่าวถึงปรัชญาพื้นฐานของการเรียนร่วม ยึดหลักสำคัญ 4 ประการ คือ

1. หลักความเสมอภาคในการได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ
2. หลักการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยการจัดการศึกษา โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. หลักการให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษ เพื่อให้เด็กที่มีความบกพร่องพึ่งตนเองได้ หลักการให้ชุมชนมีส่วนร่วมช่วยเหลือให้การอยู่ร่วมกันระหว่างเด็กที่มีความบกพร่องกับเด็กปกติ

4. ปรัชญาพื้นฐานการเรียนรู้ร่วมสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่มุ่งจัดการศึกษาเพื่อประชาชนไทยทุกคนได้มีความเสมอภาคและมีสิทธิเท่าเทียมกันทางการศึกษา ให้คนที่มีความต้องการพิเศษทุกประเภทมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษา โดยรัฐต้องจัดการศึกษาให้ตั้งแต่แรกเกิดหรือตั้งแต่พบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

จากข้อความข้างต้นจึงสรุปได้ว่า การจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษนั้น เป็นการจัดบนพื้นฐานด้วยหลักการแนวคิด ปรัชญา ที่ว่าทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมกันในการที่จะได้รับบริการทางการศึกษา การได้รับโอกาสในการพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นตามสภาพความบกพร่องของแต่ละคน ซึ่งต้องเป็นไปตามศักยภาพและความสามารถเป็นรายบุคคล ทั้งนี้ควรให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีโอกาสในการเรียนรู้ร่วมกับเด็กปกติทั่วไปให้มากที่สุด เพื่อการเตรียมตัวในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขในสังคมต่อไป

5. ประโยชน์การเรียนรู้ร่วม

การจัดการเรียนรู้ร่วมตามปรัชญาหลักการและวิธีการต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้ว จะให้ประโยชน์แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เด็กปกติ และสังคมดังที่ Hotchkis (2527 อ้างถึงใน อุบล เล่นวารี, 2542: 26) ได้กล่าวถึงประโยชน์จากการเรียนรู้ร่วมไว้ว่า

1. ด้านการเรียนรู้ เด็กมีโอกาสได้เรียนตามระดับชั้นในโรงเรียนปกติโดยไม่มีข้อยกเว้น ถ้าเด็กเรียนในโรงเรียนปกติ เด็กก็จะต้องปฏิบัติตามเด็กปกติ เช่น พยายามทำงานให้เสร็จเหมือนคนอื่น เด็กก็จะได้รับทักษะต่าง ๆ มากขึ้น

2. ด้านสังคม เด็กสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมปกติได้ดีขึ้น มีเพื่อนมากขึ้นทั้งเพื่อนที่มีความบกพร่องและเพื่อนที่เป็นเด็กปกติทั่วไปด้วย

3. การเปลี่ยนเจตคติ เด็กปกติจะมีความเคยชินกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษมากขึ้น เพราะได้อยู่ร่วมกัน เรียนร่วมกัน เด็กปกติทั่วไปได้เรียนรู้ว่าเด็กที่มีความต้องการพิเศษต้องการความช่วยเหลืออะไรบ้าง และมีความเข้าใจต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษดีขึ้น ยอมรับและแสดงความเอื้อเฟื้อมากขึ้น

4. ประหยัดงบประมาณของรัฐ เมื่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมในโรงเรียนของรัฐได้ รัฐก็ไม่ต้องสร้างโรงเรียนพิเศษเฉพาะขึ้นมา เพียงแต่เพิ่มบุคลากรที่จำเป็นในโรงเรียนปกติเท่านั้น เช่น ครูสอนซ่อมเสริม ครูเวียนสอน หรือครูการศึกษาพิเศษ ในด้านการบริหารก็มีผู้บริหารของโรงเรียนปกติคนเดียวจึงเป็นการประหยัดงบประมาณของรัฐ

กองการศึกษาพิเศษเพื่อคนพิการ กระทรวงศึกษาธิการ (2542: 17-18) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนร่วมโดยสรุปไว้ว่า การจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติจึงเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญยิ่งที่จะช่วยส่งเสริมและเป็นแนวทางในการนำไปสู่ความสุข ความสำเร็จในชีวิตเด็ก ช่วยพัฒนาศักยภาพของเด็กที่เกิดจากการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษา และการสนับสนุนทางด้านสังคมที่เหมาะสม จะช่วยให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษสามารถปรับตัวและดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับคนปกติทั่วไปในครอบครัว ชุมชน และในสังคมได้ ซึ่งเป็นการช่วยในการฟื้นฟูสมรรถภาพทางสังคมให้แก่เด็กด้วย

สมบุญ อาศิรพจน์ (2542: 18) กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนร่วมว่า ประเทศที่เจริญมั่งคั่ง และประเทศกำลังพัฒนามีความเห็นตรงกันว่า การจัดให้เด็กที่มีความบกพร่องเรียนร่วมกับเด็กปกติทั่วไป มีผลคืออย่างยิ่ง ถือเป็นการประหยัดเงินของรัฐประการหนึ่ง เพราะไม่ต้องตั้งโรงเรียนขึ้นมาใหม่ กล่าวคือ การตั้งโรงเรียนใหม่แต่ละครั้งบางแห่งจะต้องใช้งบประมาณในการก่อสร้างรวมทั้งค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เป็นจำนวนมาก การจัดชั้นเรียนร่วมในโรงเรียนปกติจึงเป็นการลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดการศึกษาอย่างหนึ่ง

ศิริจันทร์ ภักดีโต (2550: 10-11) ได้กล่าวถึงประโยชน์จากการเรียนร่วมแบบรวมพลังไว้ว่า มีประโยชน์ต่อฝ่ายต่าง ๆ ดังนี้

1. ประโยชน์ต่อตัวเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีโอกาสเรียนรู้และสภาพการณ์ที่เป็นจริง มีโอกาสเข้าเรียนในโรงเรียนใกล้บ้าน มีโอกาสมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กปกติ มีเพื่อนและมีสังคม มีใช้ถูกแยกออกไปเป็นพลเมืองชั้นสอง
2. ประโยชน์ต่อตัวครู ครูผู้สอนปกติและครูสอนวิชาการศึกษาพิเศษ มีโอกาสทำงานร่วมกันเป็นทีม ทำทนายความสามารถของครูที่ไม่เคยสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษมาก่อน มีโอกาสเรียนรู้ ขอมรับและเข้าใจเด็กพิการ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่จะทำให้เด็กปกติในชั้นขอมรับและเข้าใจ มีโอกาสในการติดต่อประสานงานกับองค์กร หน่วยงานในชุมชน และครอบครัวมากขึ้น รู้จักเด็ก และครอบครัวมากยิ่งขึ้น ภาควุมิใจที่ได้ทำหน้าที่ครูอย่างสมบุญ เรียนรู้จากชุมชน นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์
3. ประโยชน์ต่อตัวเด็กปกติ คือ เข้าใจสภาพความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยเฉพาะในเรื่องความบกพร่อง มีโอกาสพัฒนาคุณธรรมด้านความเมตตา กรุณา การให้ความช่วยเหลือ การทำงานเป็นทีม และความไม่เอารัดเอาเปรียบ มีโอกาสสัมผัสกับสภาพที่แท้จริงของโลก
4. ประโยชน์ต่อโรงเรียน ได้ทำบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาเด็กนักเรียนครบทุกด้านตามที่กำหนดไว้เป็นเป้าหมายของการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง

5. ประโยชน์ต่อครอบครัว หน่วยงานและองค์กร ได้ขยายขอบข่ายการดำเนินงานมีผลให้การดำเนินงานตามภาระหน้าที่มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

6. ประโยชน์ต่อรัฐบาล ประหยัดงบประมาณในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในสิ่งอื่นที่จำเป็นและรีบด่วน

จากข้อความของนักการศึกษาพิเศษที่กล่าวมาทั้งหมดสามารถสรุปได้ว่า การจัดการศึกษาให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมกับนักเรียนปกติในโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาแบบปกติทั่วไปนั้น มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยส่งเสริมสนับสนุนและเป็นแนวทางที่จะเป็นการช่วยพัฒนาศักยภาพนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และจากการที่ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพทางด้านสังคมที่เหมาะสม จะช่วยให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองในทุก ๆ ด้าน ทำให้สามารถปรับตัวและดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับคนทั่วไป และมีความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว ชุมชนและสังคม ซึ่งจะเป็นการทำให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษรู้สึกภาคภูมิใจ เห็นคุณค่าในตนเองและสามารถพึ่งพาตนเองต่อไปได้ในภายหน้า

6. รูปแบบและวิธีการให้บริการเรียนร่วม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550: 19-20) ได้กล่าวว่า วิธีการจัดการเรียนร่วมให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมกับนักเรียนทั่วไป โดยนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษจะต้องได้รับการเตรียมความพร้อมมาก่อนและบริการสนับสนุนตามความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคลเมื่อเข้าเรียนร่วม โดยทั่วไปรูปแบบการจัดการเรียนร่วมแบ่งออกเป็น 5 รูปแบบ คือ

รูปแบบที่ 1 ชั้นเรียนปกติเต็มวัน นักเรียนเรียนในชั้นปกติเต็มเวลาโดยอยู่ในความรับผิดชอบของครูประจำชั้น และนักเรียนไม่ได้รับบริการทางการศึกษาพิเศษโดยตรง

รูปแบบที่ 2 ชั้นเรียนปกติเต็มวันและบริการปรึกษาหารือ นักเรียนเข้าเรียนในชั้นเรียนปกติเต็มเวลาโดยอยู่ในความรับผิดชอบของครูประจำชั้น แต่มีผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ทั้งในเรื่องการศึกษาปกติและการศึกษาพิเศษ ร่วมให้คำปรึกษาหารือ เช่น นักจิตวิทยา ครูการศึกษาพิเศษ ซึ่งเป็นครูเดินสอน หรือครูการศึกษาพิเศษที่ทำหน้าที่เป็นครูสอนเสริมในโรงเรียน

รูปแบบที่ 3 ชั้นเรียนปกติเต็มวันและบริการครูเดินสอนนักเรียนเข้าเรียนในชั้นเรียนปกติเต็มเวลา โดยอยู่ในความรับผิดชอบของครูประจำชั้นและการช่วยเหลือสนับสนุนโดยตรงจากครูเดินสอนตามตารางที่กำหนด หรือเมื่อมีความต้องการจำเป็นพิเศษ ครูเดินสอนอาจเป็นนักกายภาพบำบัด ครูแก้ไขการพูด หรือครูการศึกษาพิเศษที่เดินทางไปให้บริการตามโรงเรียนต่าง ๆ แก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทั้งในและนอกห้องเรียน รวมทั้งยังให้บริการช่วยเหลือแก่ครูทั่วไปโดยตรงด้วย

เช่น ช่วยครูทั่วไปในกรณีที่นักเรียนบางคนต้องการการสอนเสริมหรือปรับพฤติกรรม รวมทั้งให้คำแนะนำปรึกษาแก่ครูทั่วไปเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

รูปแบบที่ 4 ชั้นเรียนปกติเต็มวันและการบริการสอนเสริมนักเรียนเรียนในชั้นปกติเต็มเวลา โดยอยู่ในความรับผิดชอบของครูประจำชั้น แต่ได้รับการสอนเพิ่มเติมหรือสอนเสริมจากครูการศึกษาพิเศษในห้องสอนเสริมตามกำหนดตารางการเรียน โดยให้นักเรียนมาเรียนสอนเสริมกับครูบางเวลาและบางวิชา ครูสอนเสริมอาจสอนเนื้อหาหรือทักษะที่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่จะต้องเรียนรู้หรือพัฒนาให้เกิดขึ้น เช่น ทักษะทำความเข้าใจกับสภาพแวดล้อมและการเคลื่อนไหว (Orientation & Mobility : O & M) สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็นหรือภาษามือ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน โดยอาจสอนเป็นเฉพาะบุคคลหรือเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ก็ได้ ในปัจจุบันครูสอนเสริมจะใช้เวลาสอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษร่วมกับครูในชั้นเรียนมากกว่าที่จะนำนักเรียนเหล่านี้ออกมาสอนในห้องสอนเสริม นอกจากนี้ครูสอนเสริมจะเป็นผู้ให้คำแนะนำ ปรึกษา และสาธิตการสอนแก่ครูทั่วไปด้วย

รูปแบบที่ 5 ชั้นเรียนพิเศษและชั้นเรียนปกติ นักเรียนในชั้นเรียนพิเศษและเข้าเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติมากขึ้นตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับระดับความสามารถของนักเรียน โดยอาจเรียนร่วมในบางวิชาเช่น พลศึกษา ศิลปศึกษา ดนตรี - นาฏศิลป์ การงานพื้นฐานอาชีพ จริยศึกษา ครูการศึกษาพิเศษและครูทั่วไปร่วมกันทำงาน ร่วมกันรับผิดชอบรูปแบบนี้จัดได้ทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์ และสุวิษฐา ประสิทธิ์ชัยกิจ (2553: 63-64) ได้กล่าวถึงการจัดรูปแบบการเรียนร่วม อาจจัดได้ในลักษณะดังต่อไปนี้

1. เรียนร่วมในชั้นปกติ เป็นการจัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติทั่วไป และเรียนเหมือนกันทุกประการ เด็กที่จะเข้าเรียนในลักษณะนี้ควรเป็นเด็กที่มีความบกพร่องน้อย มีความฉลาด และมีความพร้อมในด้านการเรียน ตลอดจนมีวุฒิภาวะทางด้านอารมณ์และสังคม
2. เรียนร่วมในชั้นปกติและมีครูพิเศษให้คำแนะนำปรึกษา การเรียนร่วมแบบนี้คล้ายคลึงกับวิธีแรกกล่าวคือ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับนักเรียนปกติเต็มเวลา แต่มีครูการศึกษาพิเศษคอยช่วยเหลือครูประจำชั้นและครูประจำวิชา ครูการศึกษาพิเศษนี้อาจเรียกว่าครูที่ปรึกษา ครูประเภทนี้ไม่ทำการสอนโดยตรง แต่ให้คำแนะนำครูที่สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
3. เรียนร่วมในชั้นปกติและรับบริการจากครูเวียนสอน เป็นการจัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติซึ่งจะมีครูทางการศึกษาพิเศษเดินทางไปตามโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่เด็กเนื่องจากมีจำนวนเด็กในแต่ละโรงเรียนไม่มากนัก (อาจประมาณ 2-3 คนต่อโรงเรียน) ครูจึงเดินทาง

จากโรงเรียนหนึ่งไปยังโรงเรียนหนึ่ง เมื่อครบสัปดาห์ก็วนกลับมาสอนเด็กกลุ่มเดิม ในโรงเรียนเดิมอีก จึงเรียกครูประเภทนี้ว่าครูเดินสอนหรือครูเวียนสอน

4. เรียนร่วมในชั้นปกติและรับบริการจากครูเสริมวิชาการ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ จะเข้ามาเรียนกับครูเสริมวิชาการวันละ 1-2 ชั่วโมง หรือมากกว่านี้ขึ้นอยู่กับความต้องการพิเศษของเด็ก ซึ่งจะต้องมีตารางเรียนที่กำหนดไว้แน่นอน ครูเสริมวิชาการอาจมีคนเดียวหรือหลายคนก็ได้ ขึ้นอยู่กับความต้องการพิเศษเป็นรายบุคคล หรือสอนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ และสอนในเนื้อหาที่เด็กไม่ได้รับการสอน ในชั้นปกติหรือเนื้อหาที่เด็กมีปัญหา นอกจากสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษแล้ว ครูเสริมวิชาการ ยังมีหน้าที่ในการให้คำแนะนำปรึกษาแก่ครูอื่นๆ ในการปฏิบัติต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เข้าเรียนร่วมด้วย

5. ชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนปกติและเรียนร่วมในบางเวลา เป็นการจัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ไว้ในชั้นเดียวกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ มีครูประจำชั้นสอนแทบทุกวิชา ยกเว้นบางวิชาที่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ต้องไปเรียนร่วมกับเด็กปกติ เช่น พลศึกษา ศิลปะ หรือกิจกรรมนอกหลักสูตรอื่น ๆ

6. ชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติ เป็นการจัดเด็กพิเศษที่มีความบกพร่องประเภทเดียวกัน และเป็นกลุ่มขนาดเล็ก เด็กเหล่านี้เรียนในชั้นพิเศษตลอดเวลา ครูประจำชั้นสอนทุกวิชา การเรียนร่วม ลักษณะนี้เด็กมีสภาพความบกพร่องค่อนข้างมาก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2543: 29)

จากรูปแบบการจัดการเรียนร่วมข้างต้นสรุปได้ว่า การจัดการเรียนร่วมมีหลายรูปแบบ แต่ละรูปแบบมีลักษณะเฉพาะ และมีความเหมาะสมกับสภาพความบกพร่องของเด็กที่เข้าเรียนร่วม ที่แตกต่างกันไป ซึ่งแต่ละรูปแบบเป็นทางเลือกที่สถานศึกษาสามารถเลือกเพื่อจัดเป็นรูปแบบการเรียนร่วมได้ตามความต้องการจำเป็นที่เหมาะสม สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและตามสภาพและบริบทของโรงเรียน ซึ่งถือได้ว่าเป็นความพยายามในการจัดการศึกษาเพื่อเอื้อต่อสภาพตามความจำเป็นพิเศษของผู้เรียนให้ได้รับการบริการทางการศึกษา เพื่อให้ตรงกับสภาพความจำเป็นพิเศษและตามศักยภาพให้มากที่สุด สำหรับรูปแบบการจัดการเรียนร่วมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส ได้ดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่เข้าเรียนร่วมใน 2 รูปแบบ คือ รูปแบบที่ 1 ชั้นเรียนปกติเต็มวัน และรูปแบบที่ 4 ชั้นเรียนปกติเต็มวัน และการบริการสอนเสริม โดยมีโรงเรียนจำนวน 2 โรงเรียนที่มีการจัดการเรียนร่วมในรูปแบบที่ 5 ชั้นเรียนพิเศษ และชั้นเรียนปกตินั้นคือ โรงเรียนบ้านเขาตันหยง อำเภอเมืองนราธิวาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 และโรงเรียนบ้านตือระมิตรภาพที่ 172 อำเภอสุไหงโก-ลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 ซึ่งมีการจัดการศึกษาพิเศษในรูปแบบห้องเรียนคู่ขนานออกทิสติก โดยจัดให้นักเรียนออกทิสติกได้รับการเตรียมความพร้อมในห้องเรียนคู่ขนานเพื่อให้มีความพร้อมก่อนที่จะได้รับการเข้าเรียนร่วมกับนักเรียนทั่วไปในชั้นเรียนปกติ โดยใช้ระยะเวลาในการเรียนร่วมมากน้อยตามความเหมาะสม

และสอดคล้องกับระดับความสามารถในการเข้าถึงของนักเรียนที่ส่งไปเข้าเรียนร่วมเป็นรายบุคคล โดยมีครูการศึกษาพิเศษเข้าไปช่วยครูทั่วไปในชั้นเรียนปกติ

7. องค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จ

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการเรียนร่วมให้ประสบผลสำเร็จไว้ดังนี้ เบลูจา ชลธาร์นนท์ (2548: 73) รวบรวมความเห็นของนักการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบที่สำคัญต่อโครงการจัดการเรียนร่วมไว้ดังนี้

1. กระทรวงศึกษาต้องพร้อมที่จะสนับสนุนโครงการเรียนร่วม
2. ต้องมีการจัดอบรมครูสอนเด็กพิเศษโดยเฉพาะ
3. ผู้บริหารโรงเรียนต้องยอมรับหลักการเรียนร่วม
4. บุคลากรของโรงเรียนต้องยินดีให้ความร่วมมือ
5. ชุมชนในท้องถิ่นต้องพร้อมที่จะสนับสนุน
6. ผู้ปกครองของนักเรียนพิการและนักเรียนปกติต้องพร้อมที่จะให้ความร่วมมือ
7. นักเรียนปกติในโรงเรียนต้องเต็มใจที่จะช่วยเหลือนักเรียนพิการ

Reynolds and Birch (1997 อ้างถึงใน ผดุง อารยะวิญญู, 2533: 201) กล่าวว่าไว้ว่า องค์ประกอบที่ทำให้การเรียนร่วมระหว่างนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษกับนักเรียนปกติ จะประสบผลสำเร็จได้นั้น ต้องมีองค์ประกอบ 10 ประการคือ

1. ครูจะต้องทำงานประสานและร่วมมือกันอย่างดีระหว่างครูการศึกษาพิเศษกับครูปกติ
2. หากครูที่สอนเด็กปกติมีปัญหาในการสอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ทางโรงเรียนควรหาทางแก้ปัญหา
3. ครูผู้สอนต้องมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนร่วม
 - 3.1 มีความเชื่อว่าเด็กทุกคนมีสิทธิได้รับการศึกษา
 - 3.2 ครูมีความตั้งใจในการสอน
 - 3.3 ครูมีการวางแผนการศึกษาต่ออย่างรอบคอบ
 - 3.4 การจัดการเรียนการสอนให้มีการยืดหยุ่นได้ รวมทั้งขนาดของชั้นเรียนควรยืดหยุ่น

ตามจำนวนและความต้องการของเด็ก

3.5 ควรระลึกว่าพัฒนาการของเด็กในด้านอารมณ์ สังคม มีความสำคัญเช่นเดียวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. จัดอบรมครูปกติให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความต้องการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
5. การเรียนร่วมต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน

6. มีการประเมินการเรียนความก้าวหน้าในการเรียนของเด็กอย่างสม่ำเสมอ
7. ให้แหล่งทรัพยากรจากชุมชนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
8. ผู้ปกครองต้องมีส่วนร่วมและรับรู้เกี่ยวกับการเรียนร่วม
9. โรงเรียนควรพร้อมก่อนลงมือจัดการเรียนร่วม
10. การคัดเลือกเด็กออกเรียนร่วมต้องพิจารณาความพร้อมของเด็กเป็นสำคัญ

แนวทางการดำเนินงานในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมไปสู่ความสำเร็จ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550: 16) กล่าวไว้ว่า จะต้องเริ่มต้นที่โรงเรียนโดยการสำรวจและจัดทำข้อมูลปัญหาและความต้องการของบุคลากร วิเคราะห์เพื่อรู้จักผู้เรียนรายบุคคล สร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียนในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยหน่วยงานทุกระดับและเครือข่ายจะร่วมกันนิเทศติดตาม ร่วมคิดร่วมทำ เพื่อช่วยเหลือทุกโรงเรียนให้เกิดผลสำเร็จและทำการพัฒนาจนกลมกลืนเป็นงานปกติของโรงเรียนอย่างยั่งยืน

1. แสวงหาเครือข่ายที่จะร่วมมือดำเนินการประสานความร่วมมือ การมีเครือข่ายร่วมกันทำงานโดยประสานงานกันอย่างแท้จริง การมีสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับคนที่มีความต้องการพิเศษมาขึ้นทะเบียนไว้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันจนให้บริการได้ทุกเรื่อง
2. มีการจัดตั้งคณะกรรมการทำงานในระดับพื้นที่ ทำหน้าที่ประสานงาน การกำหนดวิสัยทัศน์ แผนงาน โครงการ กิจกรรมให้ชัดเจนรวมทั้งมีความพร้อมทุกด้านที่จะช่วยเหลือ สนับสนุนการทำงานตามความต้องการในการจัดการเรียนร่วมของสถานศึกษา
3. การสนับสนุนองค์ความรู้ สื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือที่เกี่ยวข้องที่ตรงกับความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะโรงเรียนและเฉพาะนักเรียนแต่ละคน
4. การสนับสนุนให้ผู้ที่มีความต้องการพิเศษได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยสิทธิเด็ก สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาเป็นเฉพาะบุคคล
5. การพัฒนาบุคลากรตามความต้องการจำเป็นและต่อเนื่อง เพื่อให้ความรู้ ความสามารถ และทักษะในการจัดการศึกษาพิเศษ
6. การดำเนินงานพัฒนาทุกองค์ประกอบตามโครงสร้าง SEAT
7. บริหารงานโดยมีกลยุทธ์และตัวชี้วัดความสำเร็จในการปฏิบัติงาน
8. เตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ
9. วางแผนและกำหนดหลักสูตรให้เหมาะสม (IEP / IIP)
10. กำหนดยุทธศาสตร์การเรียนการสอน

11. ติดตามประเมินผลโดยใช้ข้อมูลจุดเด่น จุดด้อย และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยมีข้อมูลทั้งก่อนดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ และหลังดำเนินการให้ครอบคลุม
 12. ใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนางาน โดยมีการวิเคราะห์สภาพปัญหา กำหนดจุดพัฒนา ตรวจสอบและรายงานผลการพัฒนา
 13. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานในทุกระดับ บันทึกพฤติกรรมผู้เรียน บันทึกผลการทำงานอย่างต่อเนื่อง โดยมีข้อมูลก่อนดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ และเมื่อครบ 1 ปีการศึกษา
 14. สามารถเป็นแกนนำ มีตัวอย่าง หรือของจริงในการทำงานในบริบทของแต่ละโรงเรียน เพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้า เผยแพร่และประกอบการทำงานให้ได้ประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป
 15. นำเสนอผลงานในการประชุมทางวิชาการ (Symposium)
- จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า การเรียนร่วมจะประสบความสำเร็จลงได้ด้วยความร่วมมือของทุกฝ่ายเช่น ครู ผู้บริหาร บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา รวมไปถึงผู้ปกครอง ชุมชนและนักเรียนทั่วไป และควรมีเครือข่ายเพื่อร่วมกันทำงาน มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานทั้งก่อนดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ และหลังดำเนินการ และใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนางาน

8. ปัญหาการจัดการเรียนร่วม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548: 82-83) ได้สรุปผลการประเมินใน 6 เดือนแรก โดยการนิเทศเชิงลึกเด็กพิเศษเป็นเฉพาะบุคคล จากโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม 189 โรงเรียน เมื่อนำข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้ของโรงเรียนทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาพบว่า การดำเนินงานในระยะแรกมีปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานด้านกระบวนการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท และจากการสังเคราะห์งานด้านการจัดการเรียนร่วมสู่ภาคปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่นโยบายการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ สำหรับเด็กและเยาวชนที่มีความต้องการพิเศษซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. กระบวนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ยังไม่มีคุณภาพเพียงพอ
2. นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษาในโรงเรียนทั่วไปอย่างแท้จริง
3. การให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับสิทธิเข้าถึงการศึกษาตามกฎหมายยังไม่สามารถดำเนินการได้ครบถ้วนและทั่วถึง ทั้งนี้เนื่องจากข้อจำกัดของงบประมาณ
4. การเตรียมครูและบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านการศึกษาพิเศษ ยังดำเนินการได้ไม่เพียงพอกับความต้องการในการพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

5. การจัดบรรยากาศและกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษพบว่าการปรับเปลี่ยนหลักสูตรการเรียนการสอน และการพัฒนาศักยภาพนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเป็นรายบุคคลยังมีน้อย

6. การสำรวจ การจัดทำและใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศน้อย และยังไม่ได้มาจากวิธีการ และแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ทำให้เกิดปัญหาในการรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ตลอดจนการคัดแยก คัดกรอง การจัดนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียน นอกจากนี้ระบบการส่งต่อไม่สามารถปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม ขาดการส่งต่ออย่างเป็นระบบระหว่างรอยต่อของระดับการศึกษา

7. การดำเนินงานของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ผ่านกลไกการบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหลัก ดังนั้นการรับนโยบายการจัดการเรียนร่วมเพื่อสู่การปฏิบัติ จึงขึ้นอยู่กับความรู้ ความเข้าใจ เจตคติและความสามารถในการปฏิบัติงาน และความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกระดับ

8. การสร้างความตระหนักให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะคนในหน่วยปฏิบัติ ซึ่งยังไม่ยอมรับ และยังไม่พร้อมรับการปรับเปลี่ยน และเป็นอุปสรรคสำคัญ จึงต้องมีการเตรียมการอย่างมาก

9. ข้อจำกัดด้านงบประมาณ ยังพบว่าไม่เพียงพอที่จะสนับสนุนการดำเนินงาน

10. การประสานงานระหว่างเขตพื้นที่การศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัด สถานศึกษา ผู้ปกครอง องค์กรในชุมชนและเครือข่ายที่เกี่ยวข้องยังมีน้อย

ลักษณะ กุลเจ๊ก (2553: 20) กล่าวว่า ปัญหาการจัดการเรียนร่วมเกิดจากการกำหนดนโยบายจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ชัดเจน ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติหรือดำเนินการเป็นแนวทางเดียวกัน การร่วมมือ การประสานงาน การขาดข้อมูลสารสนเทศ การขาดเจตคติที่ดี การขาดงบประมาณ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาในการจัดการเรียนร่วม

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545: 38-84) ได้ทำการวิจัยการติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ ซึ่งสามารถอธิบายรายด้านได้ดังนี้

1. ด้านบุคลากรพบว่า มีปัญหาด้านกระบวนการพัฒนาครูเพื่อการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษพบว่า ส่วนใหญ่การพัฒนาครูเพื่อให้ครูมีศักยภาพและความพร้อมในการจัดการศึกษาพิเศษ โดยการให้ครูได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรม โดยการประชุม สัมมนา อบรม ศึกษาดูงานในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษในด้านต่าง ๆ ได้แก่ รูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษ การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

2. การผลิตสื่อสำหรับบริหารหลักสูตร ครูส่วนใหญ่ในทุกสังกัดไม่เคยได้เข้าร่วมกิจกรรมในหัวข้อเหล่านี้ มีครูจำนวนน้อยมากในทุกสังกัดที่มีโอกาสได้เข้าร่วมหัวข้อดังกล่าวประมาณ 1-2 ครั้ง

และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายสังกัดจะพบว่า ครูที่จัดการศึกษาพิเศษรูปแบบเฉพาะความบกพร่อง จะมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวมากกว่าครูในสังกัดอื่น ๆ การเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษของครูในด้านต่าง ๆ มีภาระค่าใช้จ่าย ครูระดับประถมศึกษาต้อง ออกค่าใช้จ่ายเองถึงร้อยละ 40

3. ความต้องการความรู้ การเรียนรู้ของครูเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เนื้อหาสาระหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การจัดทำแผนประวัติ และผลงาน การคัดแยกเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำมาพัฒนาการสอน เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ครูในโรงเรียนเรียนร่วมทุกสังกัดต้องการความรู้หรือการเรียนรู้เกี่ยวกับ หลักจิตวิทยาการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในบางที่พบว่า มีนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพิ่มขึ้น

4. ด้านสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกพบว่า โรงเรียนเรียนร่วมยังไม่ได้มีการเตรียมสถานที่ รองรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกประเภท โดยเฉพาะเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายและต้องใช้รถเข็น เนื่องจากยังไม่มีทางลาดและห้องส้วมที่เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทางลาดชัน บางครั้งชันเกินไปทำให้เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง โรงเรียนแก้ปัญหาโดยเอาแผ่นยางนวมมาติดผนัง เพื่อให้ นักเรียนเป็นที่หยุดรถซึ่งอาจเกิดอันตรายได้ ด้านหลักสูตรที่ใช้ในโรงเรียน ในทุกสังกัดใช้หลักสูตรปกติ

5. ด้านการบริหารงบประมาณ ปัญหาที่พบในด้านงบประมาณคือ ด้านครุภัณฑ์ที่ถูกกำหนด ลักษณะเฉพาะมาจากหน่วยงานส่วนกลาง ทำให้ไม่สอดคล้องกับลักษณะการใช้งานหรือตามสภาพ ความบกพร่องเช่น มีสภาพความบกพร่องทางร่างกายและมีราคาแพงกว่าต่างประเทศมาก ด้านระเบียบ การเงิน ระเบียบการเงินไม่เอื้อต่อการดำเนินงาน หรือการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เช่น กรณีปัญหาเด็กมาเรียน ไม่ต่อเนื่อง ซึ่งเกิดจากเมื่อเด็กกลับบ้านไปบางคนไม่กลับมาเรียนอีก ทางโรงเรียนเห็นว่าควรมีกระบวนการ ติดตามหรือให้การแนะแนวเพื่อช่วยเหลือ โดยการประสานจัดหาสถานที่เรียนใกล้บ้านให้หรือเป็นค่ารถ ให้เด็กกลับมาเรียนต่อ ซึ่งในกรณีนี้โรงเรียนมีงบประมาณค่าหัวของนักเรียนคนนั้นอยู่แล้ว แต่ไม่สามารถ นำมาใช้ได้

6. ด้านการจัดการ ปัญหาด้านการจัดการศึกษาพิเศษในรูปแบบการเรียนร่วมบางโรงเรียน อาจจะไม่สำเร็จ เพราะมีนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษบางคนเข้าไปเรียนแล้วต้องกลับมาเรียนในโรงเรียน เฉพาะความพิการตามเดิม เนื่องจากนักเรียนทั่วไปไม่ยอมรับและไม่มีความสุขในการเรียน เกิดจาก การที่ผู้บริหารขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษ ไม่ให้ความสนใจที่จะพัฒนาโครงการเรียนร่วม ส่งผลให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ เพราะไม่มีกระบวนการที่สร้างความเข้าใจ กับนักเรียนทั่วไป ผู้ปกครองและครูอย่างเป็นระบบ

ซึ่งสอดคล้องกับเบญจา ชลธารันนท์ (2546: 2) ที่กล่าวว่า ปัจจุบันแม้ว่าโรงเรียนจะดำเนินงานให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และดำเนินการตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการแล้วก็ตาม แต่ก็ยังพบปัญหาที่เกิดขึ้นนั่นคือ โรงเรียนทั่วไปยังขาดความรู้และทักษะในการบริหารจัดการเรียนร่วม สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องในด้านต่าง ๆ เช่น นโยบายการจัดการเรียนร่วม บุคลากร หลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนและงบประมาณ ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวมีประสิทธิภาพสูงสุดจึงได้จัดทำ “โครงสร้างซีท” เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษานำไปบูรณาการในการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล เพื่อใช้วัดผล ประเมินผล และขอรับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ และบริการอื่นใดทางการศึกษาและใช้เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนร่วม

และจากการรายงานผลการนิเทศและติดตาม ผลการดำเนินงานของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมทั่วประเทศ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548: 2-3) พบว่าการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทุกประเภทในโรงเรียนเรียนร่วม ยังไม่สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เนื่องจากบุคลากรยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และขาดทักษะในการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของเด็กแต่ละคน

จากการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินการจัดการเรียนร่วม ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จากการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ประสบปัญหาต่าง ๆ ดังนี้ ด้านบุคลากร ประสบปัญหาเกี่ยวกับครู ซึ่งขาดความรู้และขาดทักษะในการคัดกรอง เพื่อระบุประเภทความพิการ ทำให้ผลการคัดกรองที่ได้ไม่ชัดเจน และผิดประเภทของความพิการ ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการคัดกรองจะมีผลโดยตรงต่อการวางแผนพัฒนาตามความต้องการจำเป็นพิเศษ ดังที่ปรากฏในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล อีกทั้งยังขาดความรู้และทักษะในเรื่องการวัดและประเมินผล รวมถึงผู้บริหารและครูส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญอย่างจริงจัง เนื่องจากมีภาระงานที่ต้องรับผิดชอบมาก และคิดว่าไม่ใช่กลุ่มสาระวิชาหลักที่จะต้องยกระดับผลสัมฤทธิ์ จึงไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติงานในด้านนี้เท่าที่ควร และอีกประการหนึ่งคือ มีการเปลี่ยนแปลงผู้รับผิดชอบงานการจัดการเรียนร่วมในระดับโรงเรียนบ่อย ๆ ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้ครูทั่วไปไม่สามารถทำหน้าที่ดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างเต็มที่ เต็มเวลา ปัญหาเหล่านี้เป็นสาเหตุสำคัญที่มีผลต่อความสามารถในการจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ซึ่งทำให้ส่งผลกระทบต่อพัฒนา ศักยภาพเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เข้าเรียนร่วม ส่วนด้านงบประมาณ งบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากรัฐไม่เพียงพอและไม่สอดคล้องกับการพัฒนาทั้งระบบ และแหล่งสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงาน

องค์กรอื่น ๆ มีน้อยมาก เพราะรายได้ของประชากรโดยรวมต่ำ เนื่องจากเหตุการณ์ความไม่สงบ เป็นส่วนสำคัญประการหนึ่ง (ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครราชสีมา, 2553: 8-11)

การบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT)

โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้องบริหารการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) ในองค์ประกอบหลัก 4 ประการ เพื่อให้การจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ โดยโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมไม่ว่าจะเป็นการจัดการเรียนร่วมในรูปแบบใดก็ตาม ต้องมีการเตรียมความพร้อมในการบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ ดังมีรายละเอียดแต่ละด้านพอสังเขป ดังนี้

1. นักเรียน (S: Students)

นักเรียน หมายถึง นักเรียนกลุ่มที่มีความต้องการพิเศษ และนักเรียนกลุ่มปกติทั่วไป โรงเรียนควรเตรียมความพร้อมของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ดังนี้

1.1 เตรียมความพร้อมนักเรียนกลุ่มที่มีความต้องการพิเศษที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกาย วิชาการ อารมณ์ สังคมและการช่วยเหลือตนเอง หากมีสภาพความบกพร่องตั้งแต่แรกเกิดจำเป็นต้องได้รับ บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม หรือเตรียมความพร้อมทันทีที่พบ เพื่อพัฒนาศักยภาพทุกด้าน ซึ่งในการให้ ความช่วยเหลือระยะแรกเริ่มนั้น เป็นช่วงสำคัญที่สุดที่เด็กควรได้รับการเตรียมความพร้อม เพราะช่วงอายุ 0-3 ปี เป็นช่วงที่สมองเจริญเติบโตมากที่สุด ถ้าทำได้อย่างถูกต้องก็จะสามารถฟื้นฟูสมรรถภาพ ความบกพร่องได้อย่างเห็นผลชัดเจน (เบญญา ชลธารันนท์, 2546: 7) นอกจากนี้ต้องมีการจัดการในเรื่อง ต่อไปนี้ เช่น จำนวนเด็กในห้องเรียน ถ้าโรงเรียนนั้นมีเด็ก 3 ห้องเรียน อาจจะกระจายเด็กที่มีความ ต้องการพิเศษไปทั้ง 3 ห้องเรียน เพราะฉะนั้นก่อนจะเปิดเทอม ทางโรงเรียนต้องสร้างความคุ้นเคย ในสภาพแวดล้อมให้แก่เด็กก่อน โดยพบครูประจำชั้น ครูการศึกษาพิเศษ (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550: 14)

1.2 เตรียมความพร้อมนักเรียนทั่วไป ทางโรงเรียนจะต้องเตรียมความพร้อมนักเรียนทั่วไป ในโรงเรียน โดยการให้ข้อมูลเรื่องเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อให้เด็กทั่วไปมีความรู้ ความเข้าใจ เกิดการยอมรับ สามารถให้ความช่วยเหลือและปฏิบัติต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างถูกวิธี และเท่าที่จำเป็น ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้เด็กทั้งสองกลุ่มได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การเชิญผู้ทำงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มี

ความต้องการพิเศษมาบรรยายให้ฟัง การจัดนิทรรศการหนังสือและเรื่องราวเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อให้นักเรียนในชั้นเรียน และนักเรียนทุกคนในโรงเรียน ได้มีโอกาสเรียนรู้ (เบญจา ชลธารันนท์, 2546: 8)

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า การบริหารจัดการเรียนร่วมด้านนักเรียนหมายถึง การเตรียมความพร้อมของโรงเรียนสำหรับนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มคือ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและกลุ่มนักเรียนปกติทั่วไป โดยกลุ่มนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ควรได้รับการเตรียมความพร้อมทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม การช่วยเหลือตนเองและทักษะทางวิชาการ สำหรับกลุ่มนักเรียนทั่วไปควรได้รับการเตรียมความพร้อมในเรื่องการให้ข้อมูล เพื่อให้นักเรียนทั่วไปมีความรู้ ความเข้าใจ เกิดการยอมรับ สามารถให้ความช่วยเหลือและปฏิบัติต่อนักเรียนที่มีความบกพร่องอย่างถูกต้อง และมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้เด็กทั้งสองกลุ่มทำกิจกรรมร่วมกันให้มากที่สุด

2. สภาพแวดล้อม (E: Environment)

สภาพแวดล้อมแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ควรจัดให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนในสภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุด โรงเรียนควรพยายามให้นักเรียนได้เรียนร่วมในชั้นเรียนมากที่สุด โดยแยกนักเรียนออกจากเพื่อนให้น้อยที่สุด หากไม่สามารถจัดให้เด็กเรียนร่วมได้เต็มเวลา ก็อาจจัดเป็นบางเวลา ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเฉพาะบุคคล โรงเรียนควรปรับสภาพแวดล้อมโดยใช้หลักวิชาการคือ พิจารณาถึงสภาพความบกพร่องของนักเรียนแต่ละประเภท ตัวอย่างเช่น นักเรียนที่มีการเห็นเลือนราง ควรมิใช่ไฟที่โต๊ะเรียน และจัดให้นักเรียนนั่งแถวหน้าสุด รวมทั้งไม่ให้แสงสะท้อนจากหน้าต่างเข้ามารบกวนขณะที่นักเรียนดูกระดานดำ นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินควรจัดให้นั่งประมาณแถวที่ 2 หรือ 3 โดยนั่งมุมใดมุมหนึ่งของห้อง เพื่อให้นักเรียนสามารถมองครูและเพื่อนนักเรียนในห้องได้ทั่วถึง นักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายที่นั่งรถเข็นเมื่อจำเป็นต้องเรียนวิชาเกษตรและนักเรียนต้องปลูกผักสวนครัว ครูควรยกระดับแปลงผักให้สูงขึ้นจากพื้นและอยู่ในระดับเดียวกับที่นั่งเก้าอี้รถเข็นเพื่อให้นักเรียนสามารถปลูกผักได้สะดวก นอกจากนี้ควรคำนึงถึงพาหนะที่ใช้ในการรับส่งนักเรียนจากบ้านไปโรงเรียน และจากโรงเรียนไปบ้าน การไปทัศนศึกษาและกิจกรรมอื่น ๆ ที่นักเรียนจะต้องเคลื่อนย้าย นอกจากนี้จะต้องมีการบริหารจัดการตารางเวลาเรียนและห้องเรียน เช่น ห้องเรียนสำหรับการเรียนร่วมควรอยู่ชั้นล่างของอาคาร พื้นห้องเรียนควรราบเรียบและมีการปรับระดับเพื่อความสะดวกในการใช้รถเข็นเคลื่อนย้ายตัวเอง รวมถึงโต๊ะ เก้าอี้ ที่ใช้สำหรับการเรียนในห้องเรียน และคำนึงถึงการถ่ายเทของอากาศ แสงจากธรรมชาติ แสงไฟเป็นต้น (เบญจา ชลธารันนท์, 2546: 8-9) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550: 15) ได้กล่าวถึงการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพไว้ว่า การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารได้แก่บริเวณภายนอก

ชนิดของตัวอาคาร ทางเชื่อมอาคาร ทางเข้า ทางเดิน ทางข้าม ลานจอดรถ เกาะกลางถนน ต้นไม้ ร่องน้ำ การจัดสภาพแวดล้อมภายในอาคาร ได้แก่ ประตู สวิตช์ไฟและปุ่มต่าง ๆ ทางลาด ระบบเตือนภัย บันได ลิฟท์ ทางเดินสาธารณะภายในตัวอาคาร พื้น แสงสว่าง ห้องน้ำ โทรศัพท์ รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในตัวอาคารควรจัดให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยคำนึงถึงความสะดวกและความปลอดภัยเป็นสำคัญ

ทนันชัย อินทนาชัย (2542: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ เรียนร่วมกับเด็กปกติในจังหวัดพิษณุโลกพบว่า ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมส่วนใหญ่ยังไม่มี การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ สาเหตุเกิดจากการขาดแคลนงบประมาณ และความไม่เข้าใจในการดัดแปลงอาคารสถานที่

เกณฑ์มาตรฐานการจัดภายนอกอาคารมีดังนี้ (สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2552: 4)

1. สถานที่ที่จะเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่คนพิการอย่างยิ่งถ้าปรับระดับพื้นที่ให้อยู่ในระดับเดียวกับประตูทางเข้า เพราะจะช่วยให้คนพิการเข้าออกได้สะดวกยิ่งขึ้น
2. สิ่งอำนวยความสะดวกภายในอาคารประกอบด้วย ทางลาด ห้องส้วมทางเข้าอาคาร ทางเดินระหว่างอาคาร ทางเชื่อมระหว่างอาคาร บันได ป้าย ประตู พื้นผิวต่างสัมผัส ถ้าตัวอาคารมีมากกว่า 1 ชั้นควรมีทางลาดหรือลิฟท์เพื่ออำนวยความสะดวกแก่คนพิการที่ต้องใช้เก้าอี้รถเข็น (Wheel Chair)
3. ทางเข้าควรอยู่ในระดับเดียวกับประตู ถ้าอยู่คนละระดับควรมีทางลาดและบันได หากเป็นห้องชุดทางเข้าควรมีทางไปถึงห้องโถงชั้นล่าง บริเวณทางเข้าที่ใช้ในเวลากลางวันควรมีแสงสว่างไม่น้อยกว่า 5 แรงเทียน เพื่อช่วยให้คนที่มีความตาเลือนรางมองเห็นได้ชัดเจนขึ้น นอกจากนี้พื้นผิวทางเข้าควรปราศจากใบไม้ ขยะ และวัสดุชิ้นเล็ก ๆ ที่อาจทำให้คนพิการลื่นหรือสะดุดหกล้มได้
4. ทางเดินระหว่างอาคารและทางเชื่อมระหว่างอาคาร ควรเป็นพื้นผิวเรียบเสมอกันไม่ลื่น ไม่มีสิ่งกีดขวาง สำหรับความกว้างที่เหมาะสมกับกลุ่มคนจำนวนน้อย หรือทางเดินที่ไม่มีการสวนกัน ควรมีขนาดอย่างน้อย 90 เซนติเมตร ความกว้างของทางเดินและทางเชื่อมระหว่างอาคารที่สามารถให้เก้าอี้เข็นคนพิการสวนกันได้ ต้องมีขนาดความกว้างไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร สำหรับการเคลื่อนที่โดยการหักเลี้ยว 180 องศา ควรมีขนาดความกว้างไม่น้อยกว่า 1.20 เมตร
5. ทางข้ามต้องมีทางลาดจากทางเดินสู่ถนน ในบริเวณทางข้ามไม่ควรมีท่อน้ำตรงทางเดิน และทางข้าม หากจำเป็นต้องมีควรมีสัญลักษณ์เตือนที่เห็นได้ชัดเจน ตรงขอบทางลาดควรมีพื้นผิวและสีที่แตกต่างออกไป อาจไม่ต้องใช้สีทาแต่ใช้วัสดุที่แตกต่างออกไป เช่น ใช้หินแกรนิต สีเทาอ่อน ตรงขอบทางลาดบนถนนแอสฟัลต์สีดำ เป็นต้น

6. ที่จอดรถสำหรับคนพิการ ต้องเป็นพื้นที่สี่เหลี่ยมผืนผ้า มีความกว้างไม่น้อยกว่า 2.40 เมตร และยาวไม่น้อยกว่า 6.00 เมตร ต้องจัดให้มีที่ว่างข้างที่จอดรถไม่น้อยกว่า 1.00 เมตร ตลอดความยาวของที่จอดรถ โดยที่ว่างดังกล่าวต้องมีลักษณะพื้นผิวเรียบและมีระดับเสมอกับที่จอดรถ เพื่อให้เพียงพอสำหรับการเคลื่อนย้ายของคนพิการ ระหว่างเก้าอี้เข็นคนพิการและตัวรถ และเพียงพอในการเปิดประตูล้อได้อย่างเต็มที่ และต้องไม่ขนานกับทางเดินรถ

7. เกาะกลางถนนใช้เกณฑ์เดียวกับทางเดิน

8. ต้นไม้ หลีกเลียงการปลูกต้นไม้ที่ให้ผลหรือเมล็ดที่มีหนาม ซึ่งอาจร่วงตกลงพื้นหรือปลูกลงในที่มีรากโผล่เหนือพื้นดินใกล้ทางเดิน ควรปลูกลงในหลุมห่างจากทางเดินอย่างน้อย 2.00 เมตร และมีรั้วอิฐซีเมนต์ล้อมรอบบริเวณต้นไม้สูงพอที่จะป้องกันไม่ให้คนพิการตกลงไปในหลุมปลูกลงไม้

9. พื้นผิวต่างสัมผัส หมายถึง เป็นพื้นผิวที่มีความแตกต่างจากพื้นผิวโดยรอบ ที่คนพิการทางการเห็นสามารถใช้ปลายไม้เท้าสัมผัสและแยกแยะได้สะดวก เป็นพื้นผิวที่มีสีแตกต่างจากพื้นผิวโดยรอบที่คนสายตาเลือนรางสามารถสังเกตได้ง่าย พื้นผิวต่างสัมผัสไม่รวมถึงแผ่นปูนำทาง (Guiding Block/Braille Block)

10. ประตูทั้งหมดควรเปิด-ปิดได้ง่าย ไม่ต้องติดอุปกรณ์บังคับประตูให้ปิดเองและหากประตูเป็นแบบปิดเองก็ควรปิดอย่างช้า ๆ เพื่อให้เวลาแก่คนพิการได้ผ่านช่องประตูเข้ามา ถ้าเป็นประตูแบบบานเปิดผลักเข้าออก เมื่อเปิดออกสู่ทางเดินหรือระเบียงมีพื้นที่ว่างขนาดกว้างไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร และยาวไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร สำหรับประตูที่มีระบบเปิด - ปิด ประตูแบบอัตโนมัติ ควรมีปุ่มกดที่คนพิการสามารถควบคุมการเปิด - ปิดประตูได้ด้วยตนเอง ทั้งภายในและภายนอก มีมือจับที่มีขนาดเท่ากับราวจับมาตรฐานในแนวดิ่งทั้งด้านในและด้านนอก อุปกรณ์เปิด - ปิดประตูเป็นชนิดก้านบิดหรือแกนผลัก

11. ทางลาด (ทั้งภายในและภายนอกอาคาร) พื้นของทางลาดควรทำด้วยวัสดุที่ไม่ลื่น เช่น ซีเมนต์ มีความกว้างมากกว่าหรือเท่ากับ 1.50 เมตร. ความยาวช่วงละไม่เกิน 6.00 เมตร ถ้าเกินต้องมีชานพักกว้าง 1.50 เมตร ถ้ายาวตั้งแต่ 2.50 เมตร ต้องมีราวจับทั้ง 2 ข้าง ทางลาดด้านที่ไม่มีผนังกั้นให้ยกขอบสูงจากพื้นผิวของทางลาดไม่น้อยกว่า 15 เซนติเมตร ทางลาดควรจะมี ความกว้างอย่างน้อย 90 เซนติเมตร ในกรณีที่ทางลาดมีความยาวของทุกช่วงรวมกันตั้งแต่ 6.00 เมตรขึ้นไป ต้องมีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร

12. บันได หากสามารถเลี่ยงได้ไม่ควรมีบันไดสำหรับคนพิการที่สามารถใช้บันไดได้ บันไดควรต้องมีลักษณะมั่นคงและมีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร มีชานพักทุกระยะในแนวดิ่งไม่เกิน 2.00 เมตร มีราวบันไดทั้งสองข้าง มีลูกตั้งสูงไม่เกิน 15 เซนติเมตร ลูกนอนกว้างไม่น้อยกว่า 28 เซนติเมตร พื้นผิวของบันไดใช้วัสดุที่ไม่ลื่น มีลูกก้านบันไดที่มีสีแตกต่างจากพื้นผิวของบันไดเพื่อ

สังเกตเห็นความแตกต่างของบันไดได้ชัดเจน ควรมีกระจกบานใหญ่ติดกับผนังตรงข้ามทางขึ้น - ลง บันไดเพื่อให้คนพิการทางการได้ยินใช้สื่อสารและเพิ่มแสงสว่างให้บริเวณบันได ราวจับควรยื่นออกมา ในระยะ 30 เซนติเมตร แต่ไม่เกิน 40 เซนติเมตร ตามแนวนอนตรงสุดบันไดควรติดตั้งราวจับตรงกลาง เพิ่มอีกราว สำหรับบันไดที่กว้างมากกว่า 3 เมตร ระยะห่างระหว่างราวจับสองด้านควรมีความกว้าง ไม่น้อยกว่า 90 เซนติเมตร แต่ไม่ควรเกิน 1.50 เมตร

13. ทางเดินสาธารณะภายในตัวอาคารควรมีราวจับอย่างน้อย 1 ด้าน และ 2 ระดับ คือ สูงจากพื้น 0.6 เมตร และ 0.8 เมตร เส้นผ่าศูนย์กลางของราวจับไม่ควรเกิน 0.040 และสามารถจับได้ สะดวก ควรห่างจากฝาผนังประมาณ 0.04 เมตร ทางเดินควรกว้าง 2.4 เมตรและไม่ควรมีสิ่งกีดขวาง

14. พื้นควรเป็นพื้นเรียบแต่ไม่ลื่น ทำด้วยวัสดุที่ไม่กะเทาะหรือหลุดง่าย พื้นที่ดีที่สุดควรเป็น พื้นยาง ไม่ควรใช้วัสดุที่เป็นมันและสะท้อนแสง และหากพื้นบริเวณใดเป็นอันตรายต่อคนที่มีความบกพร่องทางการเห็น ก็ควรมีสัญลักษณ์เตือนบอกที่สามารถสัมผัสได้

15. แสงสว่างที่เพียงพอสำหรับคนที่มีความบกพร่องทั่วไปที่ใช้สำหรับผู้มีสายตาดูแลนราง ต้องใช้ไฟที่มีแสงสว่างมากกว่าปกติ ควรใช้วัสดุที่พื้นผิวมีคุณสมบัติในการจัดแสงสะท้อนแสง ส่องเข้าตาหรือเงา และควรใช้แสงสว่างบอกตำแหน่งบันได ราวจับทางแยก นอกจากนี้ควรหลีกเลี่ยง การใช้ไฟกะพริบ

16. ห้องน้ำ - ห้องส้วม ควรเว้นพื้นที่ว่างภายในห้องส้วมเพื่อให้เก้าอี้ขึ้นคนพิการสามารถ หมุนตัวกลับได้ มีเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร พื้นห้องน้ำควรมีระดับเสมอกับพื้นภายนอก ถ้าเป็นพื้นต่างระดับต้องมีลักษณะเป็นทางลาด วัสดุที่ใช้ทำพื้นห้องน้ำควรเป็นวัสดุที่ไม่ลื่น กันน้ำ และทำความสะอาดง่าย และควรมีระบบระบายน้ำที่ดี ประตูห้องน้ำควรจัดให้อยู่ในลักษณะที่เป็น การเปิดออกทางด้านนอก ทั้งนี้ประตูที่เหมาะสมที่สุดคือ ประตูบานเลื่อน ภายในตัวห้องน้ำควรมีปุ่มหรือ เชือกสัญญาณฉุกเฉินเพื่อขอความช่วยเหลือจากภายนอก โดยมีป้ายระบุไว้อย่างชัดเจน

17. โทรศัพท์ควรติดตั้งให้ต่ำพอเหมาะสำหรับคนพิการที่ใช้เก้าอี้รถเข็นเอื้อมมือไปหยิบหูฟัง และหมุนหมายเลขโทรศัพท์ได้ โทรศัพท์สูงจากพื้นประมาณ 1.60 เมตร หากเป็นโทรศัพท์สาธารณะ ควรติดตั้งตรงฝาผนัง และหากเป็นตู้ก็ไม่ควรมีประตูและไม่ยกพื้นซึ่งทำให้คนพิการที่นั่งเก้าอี้รถเข็น เงินเข้าไม่ได้ ควรใช้แสงสว่างอย่างน้อย 50 แรงเทียน ส่องตรงที่หมุนและที่บอกวิธีใช้ และควรมีตัวเลข นูนเหนืออักษรเบรลล์กำกับตรงกับที่หมุนหรือกดตัวเลข

18. สวิตช์ไฟและปุ่มต่าง ๆ ควรให้ต่ำพอที่คนพิการที่ใช้เก้าอี้รถเข็นเอื้อมเปิด - ปิดได้ และมีอักษรเบรลล์กำกับสำหรับคนที่มีความบกพร่องทางการเห็น

19. ระบบเตือนภัยควรเป็นระบบที่ทั้งได้ยินและมองเห็น เสียงควรมีดังพอที่คนหูตึงจะได้ยิน และระบบเตือนภัยที่มองเห็นควรจัดเป็นแสงกระพริบน้อยกว่า 5 ครั้งต่อวินาที มีประตูทางออกฉุกเฉิน จัดไว้ให้คนที่มีความบกพร่องทางการเห็นสามารถสัมผัสและทราบได้ว่าเป็นประตูทางออกฉุกเฉิน

20. ลิฟต์ หากคนพิการอาศัยอยู่ภายในอาคารที่มีสองชั้นขึ้นไปควรมีลิฟต์ที่มีราวจับ โดยรอบห้อง มีไฟเตือนภัยขณะลิฟต์ขัดข้อง มีโทรศัพท์แจ้งเหตุฉุกเฉินติดตั้งในระดับ 90 - 120 เซนติเมตร จากพื้น และมีระบบการทำงานให้ลิฟต์ลงจอดที่ระดับพื้นและประตูเปิดอัตโนมัติมีเสียงบอกเลขชั้น และเสียงเตือนให้ทราบว่าประตูเปิด - ปิด มีแผงควบคุมปุ่มต่าง ๆ ควรมีอักษรเบรลล์กำกับที่ปุ่มกด และมีเสียงบอกวาลิฟต์ขึ้น (หนึ่งครั้ง) หรือลง (2 ครั้ง) และถูกสรุปบอกว่าขึ้นหรือลง ควรมีแสงที่เห็นได้ชัดเจน เมื่อกดควรมีเสียงบอกวาลิฟต์ขึ้น - ลงชั้นไหน และควรมีแสงสว่างภายในลิฟท์อย่างน้อย 5 แรงเทียน

2.2 บุคคลที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมของเด็ก (เบญจา ชลธารันนท์, 2546: 13) ได้แก่ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ครู และบุคลากรอื่นในโรงเรียน ในโรงเรียนทั่วไปที่มีการจัดการเรียนร่วม ผู้บริหารจะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งในการเป็นผู้นำและสร้างบรรยากาศของการยอมรับนักเรียนที่มีความบกพร่องเรียนร่วมในโรงเรียน หากทางโรงเรียนมีการจัดตั้งคณะกรรมการโรงเรียนไว้แล้ว ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องนำเสนอเรื่องการจัดการเรียนร่วมให้คณะกรรมการโรงเรียนทราบและพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนร่วมประจำโรงเรียน ซึ่งควรประกอบด้วยผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ ครูผู้สอนทั่วไป และครูการศึกษาพิเศษ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง และบุคลากรภายนอกเพื่อกำหนดนโยบายในการจัดการเรียนร่วม แนวทางการดำเนินงานจัดสรรงบประมาณ บทบาทและหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในโรงเรียนและรูปแบบในการจัดการเรียนร่วม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550: 94) ได้กล่าวถึงการจัดสภาพแวดล้อมไว้ว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่เป็นบุคคลสำคัญในชีวิตเด็กได้แก่ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ครู บุคลากรอื่นในโรงเรียน โดยให้ผู้บริหารโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมเป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรมดังนี้ จัดประชุมบุคลากรทุกคนในโรงเรียนเพื่อให้รับรู้ว่าโรงเรียนได้ดำเนินการ โครงการเรียนร่วม และจะดำเนินการอย่างไรบ้าง สร้างบรรยากาศการยอมรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนรับรู้และร่วมมือกันดูแลช่วยเหลืออย่างถูกวิธี จัดให้มีคณะกรรมการจัดการเรียนร่วมประจำโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ ครู พ่อ แม่ ผู้ปกครอง และบุคลากรภายนอกร่วมกันกำหนดนโยบาย แนวทางการดำเนินงานการจัดสรรงบประมาณ บทบาทและหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน มีการประชาสัมพันธ์โครงการให้บุคลากรทุกคนและผู้เกี่ยวข้องรับทราบ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการทำงานเป็นทีม

จากที่กล่าวมาจึงสรุปได้ว่า การบริหารจัดการเรียนร่วมด้านสภาพแวดล้อมหมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และสิ่งแวดล้อมที่เป็นบุคคลกล่าวคือ มีการดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ได้เรียนรู้ในสภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุด และการได้รับการเรียนร่วมในชั้นเรียนทั่วไปให้มากที่สุดรวมถึงการบริหารจัดการตารางเรียนและการจัดการห้องเรียน สิ่งแวดล้อมที่เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมของเด็กได้แก่ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ผู้บริหาร ครู และบุคลากรอื่น ๆ ภายในโรงเรียน ให้มีความเข้าใจและยอมรับกลุ่มนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

3. กิจกรรมการเรียนการสอน

กิจกรรมการเรียนการสอนคือ กิจกรรมภายในและภายนอกห้องเรียนเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน ที่จะช่วยให้นักเรียนทั่วไปและนักเรียนที่มีความบกพร่องได้รับการพัฒนาทั้งในด้านร่างกายจิตใจ อารมณ์และสังคม ซึ่งประกอบด้วย (เบญญา ชลธารันนท์, 2546: 13-25)

3.1 การบริหารจัดการหลักสูตร แบ่งออกเป็น

3.1.1 การปรับหลักสูตรทั่วไปคือ ควรปรับหลักสูตรที่ใช้กับนักเรียนทั่วไปมาใช้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

3.1.2 การจัดทำหลักสูตรเฉพาะคือ หลักสูตรที่เป็นแนวทางการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งเป็นหลักสูตรเฉพาะบุคคล โดยพิจารณาจากระดับของความบกพร่องจากแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของนักเรียน โรงเรียนอาจประยุกต์ตามแนวทางของหลักสูตรแกนกลางพุทธศักราช 2551 ส่วนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาหลายคนไม่สามารถเรียนรู้ได้ตามหลักสูตรทั่วไปจึงจำเป็นต้องจัดทำหลักสูตรโดยเฉพาะ

3.1.3 การจัดทำหลักสูตรเพิ่มเติม เพื่อสอนทักษะเฉพาะที่จำเป็นให้แก่เด็กที่มีความบกพร่องเช่น ทักษะการดำรงชีวิต ทักษะการอ่านเขียนอักษรเบรลล์ ทักษะการทำความสะอาดกับสภาพแวดล้อมและการเคลื่อนไหว ทักษะการใช้เว้นขยายสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น ทักษะทางสังคมสำหรับนักเรียนออทิสติก ภาษามือสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

3.2 แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล เป็นแผนการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนที่มีความบกพร่อง ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สถานศึกษาจะต้องจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเป็นเฉพาะบุคคล โดยต้องตรวจสอบเพื่อป้องกันจุดเด่นและจุดด้อยของนักเรียนรวมถึงความต้องการจำเป็นพิเศษ ซึ่งกล่าวได้ว่า แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล

เป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญของกระบวนการตรวจสอบและกระบวนการสอน ทั้งยังมีส่วนเกี่ยวข้องกับการประเมินผล และวิธีการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการพิเศษของแต่ละบุคคล

3.3 แผนการสอนเฉพาะบุคคล เป็นแผนการสอนที่จัดขึ้นเฉพาะเจาะจง สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษคนนั้นๆ ในวิชาหรือทักษะที่เป็นจุดอ่อน ซึ่งเป็นการจัดทำขึ้นเพื่อช่วยให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ใน IEP ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550: 15) ได้กล่าวถึงกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ว่า เป็นหลักสูตรเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องมาก หลักสูตรทั่วไปแต่ปรับบางวิชา หลักสูตรเพิ่มเติมเช่น เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น จัดให้มีการเรียนรู้ในเรื่องความคุ้นเคยในสภาพแวดล้อมและการเคลื่อนไหว (O & M) ส่วนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ให้เรียนภาษามือ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาให้เรียนรู้หลักสูตรการช่วยเหลือตนเอง การดูแลสุขลักษณะของตนเองเช่น การสระผม ฯลฯ สำหรับเด็กออทิสติกให้พิจารณาว่าจะนำหลักสูตรอะไรให้เรียน ซึ่งอาจจะมี 3-4 เรื่อง ได้แก่ หลักสูตรเฉพาะสำหรับเด็กรุนแรง หลักสูตรที่เด็กเรียนได้ปานกลางไม่เน้นวิชาการเช่น เรียนดนตรี ศิลปะ พลศึกษา ไม่ถือว่าเป็นวิชาการหรืออาจไม่อยู่ในชั้นเรียนร่วมได้ บางเวลาเด็กที่เรียนปานกลางทำเป็นคู่ขนานได้ เด็กเรียนร่วมได้ใช้หลักสูตรทั่วไปแต่ต้องปรับบางช่วงเวลา เช่น เด็กตาบอดไม่ต้องคัดไทยเป็นต้น โดยอาจจัดทำในลักษณะบูรณาการใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้หรือในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนว่าควรมีเรื่องอะไรบ้างเป็นต้น ซึ่งต้องกำหนดไว้ใน IEP และต้องเขียนบอกว่าให้บริการโดยใคร อะไรบ้าง

จากข้อความข้างต้นจึงสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมด้านการเรียนการสอนเป็นการจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการได้รับการช่วยเหลือทางด้านการเรียนการสอนอันเป็นพิเศษ โดยมุ่งจัดความบกพร่องในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ได้เรียนรู้อย่างเหมาะสมกับสภาพความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยมีการจัดทำหลักสูตรและปรับหลักสูตร มีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนตามสภาพความบกพร่องและตามความจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนา

3.4 การตรวจสอบทางการศึกษา (Educational Assessment) หมายถึง กระบวนการที่ใช้วิธีการต่าง ๆ หลายวิธีในการรวบรวมข้อมูลทั้งหมดที่เกี่ยวกับนักเรียน โดยมีวัตถุประสงค์ในการที่จะกำหนดปัญหาและหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาเป็นรายด้านคือ ด้านวิชาการ ด้านพฤติกรรมและร่างกาย รวมทั้งตัดสินใจเกี่ยวกับนักเรียนในเรื่องการส่งต่อ การคัดแยก การกำหนดประเภทเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การวางแผนการสอนและการประเมินความก้าวหน้าของนักเรียน

3.5 เทคนิคการสอนที่ควรนำมาใช้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ มีดังนี้

3.5.1 การวิเคราะห์งาน (Task Analysis) เป็นเครื่องมือ 2 ลักษณะ คือ เป็นทั้งเทคนิคการสอนและเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบหรือประเมินเด็กว่ามีทักษะในเรื่องนั้น ๆ แล้วหรือไม่

การวิเคราะห์งานสามารถใช้ได้หลายกรณีเช่น นำไปใช้ในด้านวิชาการในวิชาคณิตศาสตร์กล่าวคือ หากต้องการสอนทักษะใหม่ก็ต้องมีการประเมินพื้นฐานความรู้เดิมของเด็กก่อนที่จะเริ่มสอน ทักษะใหม่ในการวิเคราะห์งานจะช่วยให้ครูตรวจสอบได้ว่าเด็กจะต้องมีพื้นฐานวิชาความรู้อะไรก่อนจะเรียนเนื้อหาต่อไป ครูจึงควรสอนจากสิ่งที่ได้รู้และเพิ่มเนื้อหาให้มากขึ้นตามลำดับ

3.5.2 การสอนโดยเพื่อนช่วยสอน (Peer Tutoring) หมายถึง วิธีการสอนที่ให้เพื่อนนักเรียนช่วยสอนให้เพื่อเกิดการเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ แบบตัวต่อตัวหรือ 1:1 โดยเพื่อนช่วยสอนอาจเป็นนักเรียนชั้นสูงกว่า หรือนักเรียนชั้นเดียวกันอายุเท่ากัน แต่มีความสามารถสูงกว่ามาช่วยสอน

3.5.3 ระบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Buddy System) การจัดการเรียนการสอนระบบเพื่อนช่วยเพื่อน เป็นการฝึกทักษะทางสังคมระหว่างเพื่อนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนปกติทั่วไป จะทำให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มเกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกัน นักเรียนปกติทั่วไปได้เรียนรู้วิธีการช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่ถูกต้องและเหมาะสม ในขณะเดียวกันนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนรู้วิธีการปฏิบัติต่อเพื่อนที่จะต้องให้ความช่วยเหลือ หรืออำนวยความสะดวกอย่างถูกต้องวิธี สิ่งทีพึงระมัดระวังปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้เช่น นักเรียนที่มีความบกพร่องรอผู้ที่จะมาช่วยเหลือตลอดเวลา ส่วนนักเรียนผู้ปฏิบัติหน้าที่เพื่อนช่วยเพื่อน อาจทุ่มเทเวลาในการช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้เพื่อนมากเกินไป ดังนั้นครูผู้จัดการเรียนการสอนระบบเพื่อนช่วยเพื่อนจึงควรให้ความรู้ในการปฏิบัติระหว่างเพื่อนให้เข้าใจตรงกัน หากพบว่าเกิดปัญหาใด ๆ ครูควรช่วยเหลือและแนะนำเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนระบบดังกล่าวเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างแท้จริง

3.6 การรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน การติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนในปัจจุบัน ใช้วิธีการทบทวนและปรับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ปีละอย่างน้อย 2 ครั้ง รวมทั้งมีการรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน โดยสรุปจากแผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ใช้สอนเด็กในแต่ละสาระการเรียนรู้ ทักษะ และกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งระบุว่าประเมินโดยวิธีใดและใช้เกณฑ์อะไร โดยอาจนำเสนอในรูปแบบของกราฟแท่ง กราฟเส้นตรงประกอบการบรรยาย หรือคิดเป็นคะแนนและเกรด ในชั้นประถมศึกษาครูทั่วไป และครูการศึกษาพิเศษที่ร่วมกันสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องเรียนร่วม อาจแยกกันประเมินผลนักเรียน กล่าวคือ ครูแต่ละคนประเมินผลและให้เกรดนักเรียนเฉพาะส่วนของตนเอง พร้อมทั้งมีรายละเอียดเกี่ยวกับพัฒนาการของนักเรียนที่มีความบกพร่องประกอบด้วย แล้วจึงนำผลการประเมินของครูแต่ละคนมาตัดสินใจร่วมกัน วิธีนี้จะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนที่มีความบกพร่องเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายรวมถึงพ่อ แม่ของนักเรียน

3.7 การจัดกิจกรรมการสอนนอกห้องเรียนและชุมชน ซึ่งโรงเรียนควรมีการบริหารจัดการในเรื่องเกี่ยวกับความปลอดภัยยานพาหนะที่ักเป็นต้น เพื่อช่วยให้การเข้าร่วมกิจกรรมนอกสถานที่ของนักเรียนที่มีความบกพร่องเป็นไปอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ลักษณะกิจกรรมกับนักเรียน

ทั่วไปในสนามเด็กเล่นกิจกรรมห้องสมุดให้มีการปรับห้องสมุด โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ให้ประโยชน์เพื่อให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทุกประเภท มีโอกาสเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร จัดให้มีบริการหนังสือในรูปแบบของหนังสือเสียงเป็นต้น

3.8 การประกันคุณภาพ

3.8.1 โรงเรียนควรจัดตั้งคณะกรรมการการประกันคุณภาพการจัดการเรียนร่วมขึ้นมา โดยที่คณะกรรมการการประกันคุณภาพต้องประชุมเพื่อแถลงนโยบายต่อผู้บริหาร ครู บุคลากรอื่นในโรงเรียน และผู้ปกครอง ทำการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบนโยบาย ควรจัดให้มีการประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับองค์ประกอบหรือตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประกันคุณภาพการจัดการเรียนร่วมอย่างชัดเจน มีการกำหนดกิจกรรมการประกันคุณภาพการจัดการเรียนร่วม จัดให้มีและดำเนินการในกิจกรรมทุกกิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม รวมทั้งความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมด้วย พร้อมทั้งให้มีการนำเสนอผลการประกันคุณภาพให้ผู้บริหารและบุคลากรอื่น ๆ ตลอดจนชุมชนทราบ

3.8.2 กลไกในการดำเนินงาน การกำหนดระบบการประกันคุณภาพการจัดการเรียนร่วมนั้นเป็นระบบการประเมินผลภายใน โดยให้ความสำคัญกับการประเมินตนเอง (Self - Evaluation) กระบวนการในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของโรงเรียนในด้านการจัดการเรียนร่วมจะต้องเริ่มจากขั้นตอนดังนี้

1) การวางแผน (Plan) การวางแผนเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับการจัดการเรียนร่วม เนื่องจากการจัดการเรียนร่วมนั้นต้องมีบุคคลหลายกลุ่มเข้ามาทำงานร่วมกันตั้งแต่ผู้บริหาร ครูผู้สอนทั่วไป ครูการศึกษาพิเศษ ผู้ปกครองนักเรียนทั่วไปและนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งการทำงานในลักษณะนี้เรียกว่าความร่วมมือร่วมกัน (Collaboration)

2) การปฏิบัติงาน (Do) จะต้องมีการมีแผนงานที่เป็นรูปธรรม มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละส่วนงานอย่างชัดเจน อาจจัดทำเป็นปฏิทินการปฏิบัติงานโดยกำหนด วัน เดือน ปี ของการเริ่มต้นปฏิบัติงาน และกำหนดวันสิ้นสุดเพื่อจะได้วัดและประเมินผลการปฏิบัติงานในขั้นต่อไป

3) การตรวจสอบ (Check) การตรวจสอบตนเองนั้นต้องมีฐานข้อมูลในการวัดอย่างชัดเจน คณะทำงานต้องกำหนดองค์ประกอบหรือตัวชี้วัดรวมทั้งเกณฑ์ในการชี้วัดที่ชัดเจน คณะทำงานอาจกำหนดองค์ประกอบและเกณฑ์ในการประเมิน ผลการปฏิบัติงานด้วยตนเอง

4) การปรับปรุงแก้ไข (Action) ซึ่งเกิดจากการตรวจสอบขั้นตอนการปฏิบัติงานจากการประเมิน แล้วนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5) การรายงานผลการประเมิน คณะทำงานจะต้องจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self Study Report) กำหนดแบบการนำเสนอและรูปแบบการเผยแพร่ โดยต้องเผยแพร่ให้บุคลากรทุกกลุ่ม และทุกคนรับทราบ

3.8.3 กิจกรรมการประกันคุณภาพจะต้องดำเนินการประชุมหรือการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การประกันคุณภาพการจัดการเรียนร่วม ซึ่งเป็นกิจกรรมแรกที่คณะกรรมการประกันคุณภาพจะต้องทำ เพื่อทำความเข้าใจกับบุคลากรทุกกลุ่ม และให้มีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของการประกันคุณภาพ จากนั้นควรมีการให้ข้อมูลสารสนเทศแก่บุคลากรทุกคน ให้รับทราบโดยมีวิธีการดังนี้เช่น จัดป้ายนิเทศ จัดทำแผ่นพับ จัดประชุมครู ผู้ปกครอง นักเรียน จัดอบรม พัฒนาครูให้มีความรู้ในเรื่องการจัดการเรียนร่วม ความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ การรับนักเรียนที่มีความบกพร่องเข้าเรียนร่วม

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่าการบริหารจัดการเรียนร่วมด้านกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน รวมถึงการบริหารจัดการหลักสูตร แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แผนการสอนเฉพาะบุคคล การตรวจสอบทางการศึกษา เทคนิคการสอน การรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนอกห้องเรียนและชุมชน

4. เครื่องมือ

เบญญา ชลธารันนท์ (2546: 25) ได้ให้ความหมายเครื่องมือไว้ว่าหมายถึง สิ่งที่น่ามาเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการเรียนร่วม ช่วยให้นักเรียนที่มีความบกพร่องเกิดการเรียนรู้และดำรงชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เป็นการช่วยสนับสนุนให้นักเรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ เครื่องมือดังกล่าวสรุปได้ดังนี้

1. นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ซึ่งเป็นการกำหนดทิศทางในการปฏิบัติงานและระบบการให้บริการที่ชัดเจน

2. งบประมาณ โรงเรียนต้องจัดสรรงบประมาณให้เป็นการเฉพาะ เพื่อการจัดการเรียนร่วมให้กับเด็กที่มีความบกพร่อง

3. ระบบการบริหารจัดการ โรงเรียนควรจัดตั้งในรูปคณะกรรมการโรงเรียน โดยจะต้องมีผู้แทนผู้ปกครองนักเรียนที่มีความบกพร่องเข้าร่วมเป็นกรรมการอย่างน้อย 1 คน อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจัดการเรียนร่วมประจำโรงเรียนเช่น กำหนดนโยบายในการจัดการเรียนร่วม กำหนดแนวทางการดำเนินงานจัดสรรงบประมาณ กำหนดบทบาทและหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน กำหนดรูปแบบในการจัดการเรียนร่วมและร่วมมือกับหน่วยงานและบุคลากรภายนอกที่เกี่ยวข้อง

4. กฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม ได้แก่ กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พุทธศักราช 2545 และกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรงบประมาณทางการศึกษาสำหรับคนพิการ พุทธศักราช 2545 ซึ่งจะเป็นเครื่องมือในการกำหนดให้นักเรียนที่มีความบกพร่องมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

5. เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้สำหรับบุคคลที่มีความต้องการพิเศษเพื่อช่วยในการเรียนรู้ การปฏิบัติงาน และดำรงชีวิตอิสระให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งอาจจะเป็นเทคโนโลยีระดับพื้นฐานหรือระดับสูงก็ได้ เช่น โทรศัพท์ที่หน้าปัดมีตัวเลขและตัวอักษรขนาดใหญ่ เพื่อช่วยให้นักที่เห็นเลือนรางเห็นได้ชัดเจนขึ้น

6. สิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง อุปกรณ์สิ่งแวดล้อม เครื่องมือ โครงสร้างทางสถาปัตยกรรม เพื่อช่วยให้นักที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภทได้รับการศึกษาโดยสะดวก และสอดคล้องตามความจำเป็นของแต่ละบุคคล

7. สื่อ หมายถึง สื่อทางการศึกษา ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หรือเครื่องมือที่ช่วยให้นักที่มีความต้องการพิเศษเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม เกิดความเข้าใจดีขึ้น

8. บริการต่าง ๆ ที่ช่วยสนับสนุนการศึกษาคือของนักที่มีความบกพร่องแต่ละประเภท เช่น บริการฝึกอบรม บริการเตรียมความพร้อมทางการเรียนรู้ บริการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

9. ดำรงอาจจัดทำในรูปแบบอื่นที่นอกเหนือไปจากตัวพิมพ์ เช่น หนังสือเสียงสำหรับคนตาบอด และนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้เป็นต้น

10. ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา หมายถึง มาตรการอื่นที่นอกเหนือจากสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการที่ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้

11. ครูการศึกษาพิเศษ หมายถึง ครูที่ได้รับการศึกษาที่จบในสาขาการศึกษาพิเศษ ในระดับปริญญาตรีขึ้นไป หรือผู้ที่ได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ปฏิบัติหน้าที่เป็นครูเดินสอน ครูสอนเสริม หรือครูสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องในชั้นเรียนพิเศษซึ่งอยู่ในโรงเรียนทั่วไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550: 12) ได้ให้จำกัดความของเครื่องมือไว้ว่า เครื่องมือ ได้แก่ นโยบาย งบประมาณ สิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกที่ช่วยเด็กและเยาวชนที่มีความต้องการพิเศษในการสื่อสาร การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การเข้าถึงอาคาร สถานที่ สื่อ (อุปกรณ์ สื่อ สื่อสิ่งพิมพ์อักษรเบรลล์ และหนังสือเสียงสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น (ตาบอด) หนังสือตัวพิมพ์ใหญ่สำหรับนักเรียนที่เห็นเลือนราง บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสำหรับนักเรียนออทิสติก) บริการ (บริการสอนเสริม คือ การสอนทักษะให้บุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

ตามความต้องการและความจำเป็นที่จะต้องได้รับ เช่น การสอนเขียนและอ่านอักษรเบรลล์ การสอนภาษามือ การฝึกพูด รวมทั้งการสอนเสริมวิชาต่าง ๆ) และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (กิจกรรมบำบัดและกายภาพบำบัด) การควบคุมดูแลอาหารสำหรับนักเรียนที่เป็นโรคเบาหวานในเด็ก การแก้ไขการพูดและภาษาสำหรับนักเรียนออทิสติก เป็นต้น

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การบริหารจัดการเรียนร่วมด้านเครื่องมือหมายถึง แนวการดำเนินงานในเรื่องของนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ งบประมาณ ระบบการบริหารจัดการ กฎกระทรวง เทคโนโลยี สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นใดทางการศึกษา เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินการ ซึ่งได้รับจัดสรรจากหน่วยงานต้นสังกัด และจากการเสาะแสวงหาจากสถาบัน องค์กรเอกชน และจากบุคคลทั่วไป

จากที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดสามารถสรุปหลักการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซึ่งได้ว่าเป็นรูปแบบการบริหารจัดการเรียนร่วมที่เอื้อต่อผู้ที่มีความบกพร่องในวัยเรียน ให้ได้รับโอกาสในการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ และการดำรงชีวิตผ่านการวางแผนและการทำงานด้วยความร่วมมือเป็นทีมและระบบเครือข่าย โดยมีความคาดหวังว่านักเรียนที่มีความต้องการพิเศษจะได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ตามความสามารถและตามความถนัดเป็นรายบุคคล โดยที่มียุทธศาสตร์ต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนร่วมกันให้ความช่วยเหลือดูแลและอำนวยความสะดวก

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งประกอบด้วย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3 ซึ่งมีสภาพทั่วไปและบริบทด้านการจัดการศึกษาดังนี้

1. สภาพทั่วไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จัดการศึกษาหลายระดับแยกเป็นส่วนที่รัฐบาลดำเนินการ ตั้งแต่ก่อนระดับประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อีกทั้งยังมีโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สถาบันการศึกษาปอเนาะ และศูนย์การศึกษาประจำมัสยิด (ตาดีกา) ที่ภาคเอกชนดำเนินการภายใต้การกำกับดูแลโดยหน่วยงานของรัฐ มีสังคมแบ่งออกได้ตามภาษาและศาสนาเป็น 3 รูปแบบ คือ 1) สังคมชุมชนที่พูดภาษามลายูท้องถิ่นและนับถือศาสนาอิสลาม 2) สังคมชุมชนที่พูดภาษาไทยและนับถือศาสนาพุทธ 3) สังคมชุมชนที่พูดภาษาจีนและนับถือศาสนาอื่นเช่น พุทธและคริสต์

สังคมชุมชนที่พูดภาษามลายูท้องถิ่นและนับถือศาสนาอิสลามนั้น มักตั้งบ้านเรือนอยู่เป็นกลุ่ม ไม่ปะปนกับชุมชนที่นับถือศาสนาอื่น อยู่เป็นหมู่บ้าน ๆ ประกอบอาชีพด้วยกันในชุมชนเดียวกัน ส่วนน้อยที่ปะปนกัน ถ้าจำเป็นก็อยู่ปะปนกันบ้าง การนับถือศาสนา ต่างคนต่างปฏิบัติตามศาสนกิจของตนไป ไม่เบียดเบียนกัน อยู่ด้วยกันโดยสันติ มีบ้างที่ไม่ลงรอยกันในเรื่องศาสนาแต่เป็นเรื่องเล็กน้อย ปัจจุบัน ผู้ที่พูดภาษามลายูถิ่นก็สามารถพูดภาษาไทยได้เป็นส่วนใหญ่ เพราะการศึกษาสูงขึ้นและกว้างออกไป ตามความเจริญของท้องถิ่น และความจำเป็นที่ต้องประกอบอาชีพสัมพันธ์กัน สำหรับชาวพุทธที่พูดภาษาไทย ก็สามารถพูดภาษามลายูถิ่นได้ นับเป็นวิวัฒนาการด้านวัฒนธรรมแห่งยุคโลกาภิวัตน์ รูปแบบของชุมชน มักเกิดขึ้นโดยยึดศาสนสถานเป็นจุดศูนย์กลางเช่น วัด มัสยิดหรือสุเหร่า เพราะต้องอาศัยคนที่ร่วมกัน เข้าเป็นชุมชนที่สนับสนุนค้ำจุน ชาวไทยที่นับถือศาสนาพุทธมีวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี มีลักษณะคล้ายคลึงกันและไม่แตกต่างไปจากจังหวัดอื่น ๆ เช่น การแต่งกาย การขึ้นบ้านใหม่ วันสงกรานต์ การบวชนาค วันออกพรรษา ประเพณีเดือนสิบ (วันสารทไทย) และประเพณีวันลอยกระทง ส่วนชาวไทย ที่นับถือศาสนาคริสต์ก็จะมีลักษณะที่คล้ายคลึงกับจังหวัดอื่น ๆ สำหรับชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลาม จะมีความแตกต่างไปบ้าง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1, 2554: 9)

2. โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม

ในปี พ.ศ. 2547 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้มอบหมายให้ สำนักงานการศึกษาจังหวัดคัดเลือกโรงเรียนที่มีความพร้อมในสังกัด จัดการเรียนร่วมสำหรับ คนพิการขึ้น โดยวางแผนทางในการจัดการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษานำร่อง และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดการดำเนินงานโครงการโรงเรียนแกนนำ จัดการเรียนร่วม โดยมีเกณฑ์ในการเลือกโรงเรียน (สุกัญญา รัตนสังข์, 2547: 6) ดังนี้

2.1 เกณฑ์การคัดเลือกโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม

2.1.1 โรงเรียนที่มีนักเรียนที่มีความบกพร่องเรียนร่วมอยู่

2.1.2 ผู้บริหารโรงเรียนมีความมุ่งมั่นและพร้อมรับนโยบายที่จะดำเนินงานโดยใช้ โครงสร้างซีท (SEAT) และการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียน

2.1.3 โรงเรียนมีจำนวนและประเภทของนักเรียนที่มีความบกพร่องเหมาะสมที่จะ พัฒนาเป็นต้นแบบ

2.1.4 โรงเรียนมีผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม ซึ่งมีความรู้พื้นฐานทางด้านการศึกษาพิเศษอย่างน้อย 1 คน

2.1.5 โรงเรียนได้รับการคัดเลือก โดยศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา/จังหวัด ร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2.1.6 โรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกต้องกระจายอยู่ทุกจังหวัด ๆ ละ 2 อำเภอ อำเภอละ 1 โรงเรียน สำหรับสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ ยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสงขลา ให้จัดทุกอำเภอ อำเภอละ 1 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 390 โรงเรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม คือโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกโดยศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา/จังหวัดร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้มีการจัดตั้งเพื่อให้มีความสอดคล้องกับนโยบายการศึกษา ซึ่งเหมาะสมกับสภาพทางสังคมที่ต้องการให้มีการจัดการศึกษาเพื่อเด็กที่มีความบกพร่องทุกประเภทที่สามารถเรียนร่วมกับผู้อื่นได้ โรงเรียนมีความพร้อมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและมีนักเรียนที่มีความบกพร่องเรียนร่วมอยู่ พัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนร่วมกับผู้อื่นได้ตามศักยภาพของตน มีผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม

การจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม

การเรียนร่วมเป็นการจัดการศึกษาที่ให้โอกาสเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนร่วมใช้ชีวิตกับเด็กปกติในระบบโรงเรียน เพื่อให้เด็กได้พัฒนาเต็มศักยภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ช่วยเหลือตนเองได้และใช้ความสามารถที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์แก่สังคม จะต้องมีการเตรียมความพร้อมในด้านต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543: คำนำ)

1. การจัดเตรียมอาคารสถานที่

อาคารสถานที่จะต้องเลือกและจัดเตรียมให้เหมาะสมกับสภาพความบกพร่องของเด็กแต่ละประเภท อาคารเรียนสำหรับชั้นเรียนร่วม การเรียนร่วมเป็นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่มีความพร้อมใกล้เคียงกับเด็กปกติ จึงใช้ชั้นเรียนปกติได้ กรณีเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย ซึ่งต้องใช้กายอุปกรณ์หรือเก้าอี้ล้อเลื่อน ต้องจัดชั้นเรียนไว้ชั้นล่างของอาคาร มีห้องน้ำห้องส้วมเฉพาะและมีทางลาดขึ้น-ลง

ห้องบริการพิเศษ เช่น ห้องแก้ไขการพูด ห้องกายภาพบำบัดและห้องกิจกรรมบำบัด

ห้องเสริมวิชาการ (Resource room) เป็นห้องขนาดเท่ากับห้องเรียน หรือมีขนาดเล็กและขนาดใหญ่กว่าห้องเรียนได้ มีเครื่องมือและอุปกรณ์ตลอดจนเอกสารและหนังสือที่จำเป็นใช้ในการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

ห้องน้ำ - ห้องส้วม ควรเพิ่มห้องน้ำสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย ซึ่งต้องใช้อุปกรณ์หรือเก้าอี้ล้อเลื่อนอย่างน้อย 1 ห้องในอาคารที่มีเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมอยู่

ทางลาด ขึ้น - ลง สำหรับเด็กที่ใช้เก้าอี้ล้อเลื่อนหรือไม้ค้ำยัน และควรมีราวจับอย่างน้อย
หนึ่งข้าง

2. การเตรียมบุคลากร

การเตรียมบุคลากรในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความสำคัญ
และจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเตรียมบุคลากรที่เกี่ยวข้องในระดับต่าง ๆ ให้พร้อมที่จะยอมรับเด็กที่มี
ความต้องการพิเศษ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนร่วมอย่างเพียงพอ และเข้าใจการปฏิบัติงาน
ที่จำเป็นต่อการเรียนการสอน เพื่อเสริมงานเรียนร่วมให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
ในการดำเนินการมีดังต่อไปนี้

2.1 ผู้บริหาร มีคุณสมบัติดังนี้

- 2.1.1 ต้องมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการศึกษาพิเศษ
- 2.1.2 มีหลักในการบริหารจัดการเรียนร่วม
- 2.1.3 ทำความเข้าใจกับบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน
- 2.1.4 จัดหาบริการสนับสนุนเพื่อเสริมงานเรียนร่วม
- 2.1.5 ส่งเสริมให้กำลังใจในการปฏิบัติ

2.2 ครูประจำชั้นเรียนร่วมกับเด็กปกติ/ครูประจำวิชา มีคุณสมบัติดังนี้

- 2.2.1 ควรได้รับการฝึกอบรมให้มีความรู้พื้นฐานและวิธีสอนเด็กที่มีความบกพร่อง
เรียนร่วมในชั้นของตน
- 2.2.2 ควรเข้าใจวิธีการประสานงานกับบุคลากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 2.2.3 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนร่วม มีความเชื่อว่าเด็กทุกคนสามารถเรียนรู้ได้และยอมรับ
ให้เข้าเรียนในฐานะสมาชิกคนหนึ่งในโรงเรียน

2.3 ครูประจำชั้นพิเศษ มีคุณสมบัติดังนี้

- 2.3.1 เป็นครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษ หรือได้รับการฝึกอบรมทางการศึกษาพิเศษ
โดยเฉพาะ
- 2.3.2 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนร่วม
- 2.3.3 มีความเชื่อว่าเด็กทุกคนสามารถเรียนรู้ได้และมีความต้องการพัฒนาตนเอง
- 2.3.4 มีความตั้งใจในการสอน

2.4 ครูเสริมวิชาการ มีคุณสมบัติดังนี้

- 2.4.1 เป็นครูที่ทำหน้าที่สอนเพิ่มเติมจากการที่เด็กได้เรียนในห้องปกติ
- 2.4.2 เป็นผู้ประสานให้คำแนะนำครู ให้ปฏิบัติต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้ถูกต้อง

3. การจัดเตรียมนักเรียนพิเศษ

เด็กที่มีความต้องการพิเศษที่จะจัดเข้าเรียนในชั้นเรียนร่วมมีอยู่ 3 กลุ่ม ได้แก่

3.1 เด็กที่ได้รับการเตรียมความพร้อมหรือได้พัฒนาความสามารถมาแล้ว เช่น การฝึกพูดสำหรับเด็กหูตึง การฝึกอ่านและเขียนอักษรเบรลล์สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น

3.2 เด็กที่เข้ามาเรียนตามเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ โดยผู้ปกครองไม่รู้ว่าเด็กของตนเป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

3.3 เด็กที่ได้รับการส่งต่อมาจากหน่วยงานอื่นๆ เช่น แพทย์ มูลนิธิหรือสถานสงเคราะห์ต่าง ๆ เพื่อการเรียนร่วม เด็กกลุ่ม 2 และ 3 ที่ยังไม่ได้รับการเตรียมความพร้อมในการเรียนจะต้องได้รับการเตรียมความพร้อมในด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา

4. การจัดเตรียมนักเรียนปกติ

4.1 ให้ความรู้และแนวทางเกี่ยวกับการปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เข้ามาเรียนร่วม

4.2 มีความเข้าใจและวิธีการช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างถูกต้อง

4.3 มีเจตคติที่ดียอมรับและมองเห็นคุณค่าความสามารถของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

5. การจัดเตรียมผู้ปกครอง มีการดำเนินการดังนี้

5.1 การประชุมพิเศษผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียน

5.2 มีการนัดหมายและพบปะเป็นระยะเพื่อชี้แจงพัฒนาการของเด็ก

5.3 สนับสนุนผู้ปกครองให้ร่วมกิจกรรมในรูปของอาสาสมัคร

5.4 สนับสนุนผู้ปกครองให้รวมกลุ่ม ตั้งสมาคมผู้ปกครอง-ครู

ซึ่งเนื้อหาที่ผู้ปกครองควรทราบ มีดังนี้

5.4.1 สิทธิมนุษยชนที่เด็กที่มีความต้องการพิเศษควรได้รับ

5.4.2 แนวทางที่ถูกต้องในการอบรมเลี้ยงดูเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

5.4.3 ระเบียบของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

5.4.4 แนวการสอนและแนวการประเมินผลการเรียน

5.4.5 บทบาทของผู้ปกครองในการให้ความร่วมมือกับโรงเรียน

5.4.6 รายชื่อสถานที่ สถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานของรัฐที่ให้บริการแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ

6. การจัดเตรียมแผนการสอนและโครงการสอน

เด็กที่ส่งเข้าเรียนร่วมจะเรียนหลักสูตรเช่นเดียวกับเด็กปกติ แต่เนื่องจากความต้องการพิเศษ ทำให้ไม่สามารถเรียนบรรลุได้ทุกจุดประสงค์ จึงจำเป็นต้องตัดสิ่งที่ไม่สามารถทำได้ออกและเพิ่มเติมสิ่งที่จำเป็นอื่นเข้าไป ฉะนั้นการจัดแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลที่จะเป็นสิ่งที่ทำให้เด็กได้เรียนตามความสามารถ และได้รับบริการพิเศษตามความเหมาะสม

7. การจัดเตรียมการวัดและประเมินผล

7.1 การวัดและประเมินผล จะต้องแยกเด็กที่มีความต้องการพิเศษออกจากเด็กปกติ โดยไม่นำคะแนนและจำนวนเด็กที่มีความต้องการพิเศษไปรวมกับเด็กปกติ

7.2 การวัดผลจะต้องสอดคล้องกับการเรียนการสอนของเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละคน รายละเอียดกำหนดไว้ในแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ซึ่งครูผู้สอนจะทำไว้ก่อนเปิดภาคเรียนแรก

7.3 ในกรณีที่เรียนร่วมกับเด็กปกติและเรียนเนื้อหาครบถ้วนเช่นเดียวกับเด็กปกติโดยไม่มี การยกเว้น การวัดและประเมินผล ให้ใช้ตามเกณฑ์เด็กปกติ

7.4 ในกรณีที่ได้รับการยกเว้นจุดประสงค์การเรียนรู้บางจุดประสงค์ และยกเว้นเนื้อหา บางเนื้อหา การวัดและประเมินผลให้เป็นไปตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล สำหรับเด็กแต่ละคน

7.5 จะต้องปรับปรุงวิธีวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับความสามารถของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ควรมี การจัดเตรียมอาคารสถานที่ บุคลากร ผู้บริหาร ครูประจำชั้นเรียนร่วมกับเด็กปกติ/ครูประจำวิชา ครูประจำชั้นพิเศษ ครูเสริมวิชาการ การจัดเตรียมนักเรียนพิเศษ การจัดเตรียมนักเรียนปกติ การจัดเตรียม ผู้ปกครอง การจัดเตรียมแผนการสอนและโครงการสอน และการจัดเตรียมการวัดและประเมินผล เพื่อให้การจัดการเรียนร่วมมีประสิทธิภาพสูงสุด

โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 มีโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
ในสังกัดจำนวน 24 โรงเรียน ประกอบด้วย

1. โรงเรียนบ้านปลักปลา
2. โรงเรียนบ้านเขาคันหยง มิตรภาพที่ 153
3. โรงเรียนบ้านจาละเกาะ
4. โรงเรียนบ้านมะนังกาหยี
5. โรงเรียนบ้านยาคอ
6. โรงเรียนบ้านปลุกาปะ
7. โรงเรียนบ้านลือปะและ
8. โรงเรียนบ้านภูเว (ประชาอุทิศ)
9. โรงเรียนบ้านภูกะบก
10. โรงเรียนบ้านป้อแนปีแย
11. โรงเรียนบ้านกาเหมาดี
12. โรงเรียนบ้านอิโระ
13. โรงเรียนบ้านปูลูตีมอ
14. โรงเรียนบ้านมะยง
15. โรงเรียนบ้านกะลู่แป
16. โรงเรียนบ้านมะนังป็นยัง
17. โรงเรียนบ้านภูกิตติ์อรร
18. โรงเรียนบ้านบิจะ
19. โรงเรียนบ้านบลูกาฮีเล
20. โรงเรียนบ้านหมอลอกาเว
21. โรงเรียนบ้านกลูปี
22. โรงเรียนชุมชนบ้านซากอ
23. โรงเรียนบ้านสุปะ
24. โรงเรียนบ้านลูโปะบาตู

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 มีโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
จำนวน 28 โรงเรียน ประกอบด้วย

1. โรงเรียนบ้านปะลุดา
2. โรงเรียนบ้านกูปู
3. โรงเรียนบ้านโคกมือบามิตรภาพที่ 223
4. โรงเรียนบ้านศาลาใหม่
5. โรงเรียนบ้านทรายอ
6. โรงเรียนบ้านตือระ มิตรภาพที่ 172
7. โรงเรียนบ้านกูโปะลือซง
8. โรงเรียนบ้านมือบา
9. โรงเรียนบ้านเปาะเจ๊ะเต็ง
10. โรงเรียนวัดประชุมชนธารา
11. โรงเรียนราชกักดี
12. โรงเรียนบ้านบาโงมาแย
13. โรงเรียนบ้านโคกโก
14. โรงเรียนบ้านไอบาตู
15. โรงเรียนบ้านควา
16. โรงเรียนบ้านชะหอ
17. โรงเรียนบ้านบูเกตา
18. โรงเรียนบ้านตือมายู
19. โรงเรียนบ้านศาลาอูมา
20. โรงเรียนบ้านกรือซอ
21. โรงเรียนรักไทย
22. โรงเรียนนิคมพัฒนา 10
23. โรงเรียนบ้านร่วมใจ
24. โรงเรียนนิคมพัฒนา 4
25. โรงเรียนนิคมพัฒนา 2
26. โรงเรียนนิคมพัฒนา 9
27. โรงเรียนวัดโคกมะเฟือง
28. โรงเรียนบ้านกวาลอซีรา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3 มีโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
จำนวน 14 โรงเรียน ประกอบด้วย

1. โรงเรียนบ้านคูขยอ
2. โรงเรียนบ้านรือเปาะ
3. โรงเรียนบ้านน้ำหอม
4. โรงเรียนบ้านไอร์โซร์
5. โรงเรียนบ้านบูเกะตาโมง
6. โรงเรียนบ้านยานิง
7. โรงเรียนบ้านลูโป๊ะเยาะ
8. โรงเรียนบ้านมะรือโบตก
9. โรงเรียนราชพัฒนา
10. โรงเรียนบ้านกาเต็ง
11. โรงเรียนบ้านเขาน้อย
12. โรงเรียนบ้านลูโป๊ะบาตู
13. โรงเรียนบ้านเขาแก้ว
14. โรงเรียนบ้านกอเนาะเหนือ

สำหรับรูปแบบการจัดการเรียนร่วมในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3 มีการจัดในรูปแบบที่ 1 คือ รูปแบบชั้นเรียนปกติเต็มวันและรูปแบบที่ 4 ชั้นเรียนปกติกับบริการครูสอนเสริม และมีโรงเรียนจำนวน 2 โรงเรียนที่มีการจัดการเรียนร่วมในรูปแบบที่ 7 คือ ชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนปกติ นั่นคือ โรงเรียนบ้านเขาคันหยง มีตรภาพที่ 153 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 และโรงเรียนบ้านตือระ มีตรภาพที่ 172 อำเภอสุไหงโก-ลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ซึ่งจัดในรูปแบบห้องเรียนคู่ขนานออลติสติก

ภารกิจด้านการจัดการเรียนร่วม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ภารกิจด้านการจัดการเรียนร่วม ซึ่งปรากฏในส่วนของภารกิจข้อ 3 ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึง ครอบคลุมผู้เรียนได้รับโอกาส ในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ และปรากฏในข้อที่ 5 สนับสนุนส่งเสริมประชากรวัยเรียนให้ได้เรียน ทุกคน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1, 2554: 8)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ภารกิจด้านการจัดการเรียนร่วม ปรากฏในส่วนของกลยุทธ์ที่ 3 ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ครอบคลุมผู้เรียนได้รับโอกาสในการพัฒนา เต็มตามศักยภาพ เป้าหมายความสำเร็จมี 4 ข้อ ดังนี้

ข้อที่ 1 จัดการศึกษาและพัฒนาผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ

ข้อที่ 2 ส่งเสริมโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และบุคคลออทิสติก

ข้อที่ 3 สนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้

ข้อที่ 4 ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยกองทุน ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2, 2554: 7)

ส่วนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3 ปรากฏในส่วนที่ 2 ทิศทางขององค์กรในส่วนของกลยุทธ์ที่ 2 ในมาตรการที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการช่วยเหลือนักเรียน เพื่อเพิ่มศักยภาพด้านวิชาการและทักษะชีวิต กลยุทธ์ที่ 3 ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึง ครอบคลุม ผู้เรียนได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มศักยภาพ ในมาตรการที่ 2 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้นักเรียนในพื้นที่เสี่ยงภัย และมาตรการที่ 5 ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการ ศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (LD) และนักเรียนพิเศษเรียนร่วม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3, 2554: 14)

ในปีการศึกษา 2554 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 915 โรงเรียน นักเรียนทั้งหมด 33,806 คน ข้าราชการครูจำนวน 4,563 คน ในจำนวนทั้งหมด มีโรงเรียนที่จัดในรูปแบบโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม 66 โรงเรียน (แผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. 2554, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เขต 2 และเขต 3) โดยมีนักเรียน ที่มีความต้องการพิเศษทั้งหมด 2,403 คน ครูที่ปฏิบัติงานด้านการเรียนร่วม จำนวน 1,004 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554: 100)

การสนทนากลุ่ม

แนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการเรียนร่วม ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส วิธีที่จะให้ได้มาซึ่งข้อมูลด้วยการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และเพื่อให้แสดง ความคิดเห็นร่วมกันอย่างกว้างขวางละเอียดลึกซึ้ง เพื่อค้นหาคำตอบ ต่อประเด็นปัญหาการหาแนวทาง ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการเรียนร่วม ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะใช้วิธีการสนทนากลุ่ม เป็นการหา แนวทางในการแก้ไขปัญหา

1. ความหมาย การสนทนากลุ่ม

ขจรศักดิ์ บัวระพันธ์ (2554: 103) ได้ให้ความหมายว่า การสนทนากลุ่ม (Focus Group Interview) คือ การจัดกลุ่มที่ประกอบด้วยสมาชิกประมาณ 6-8 คน เพื่อสนทนา ถก หรืออภิปราย ภายใต้อาณัติประเด็นที่ก่อกำเนิดขึ้นเป็นเป้า (Focus) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสนทนา ถก หรืออภิปรายกัน ภายใต้อาณัติจุดมุ่งหมาย คือ การค้นหาความคิดเห็น มุมมอง ค่านิยม ความเชื่อ ความเข้าใจหรือประสบการณ์ ของสมาชิกกลุ่ม โดยไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกันเสมอไป การสัมภาษณ์แบบนี้จะเกิดประโยชน์มากกว่า การสัมภาษณ์แบบอื่น ๆ เมื่อการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มและปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มส่งเสริมให้ได้รับข้อมูล ที่ละเอียดลึกซึ้งที่สุดจากผู้ให้สัมภาษณ์ ดังเช่นกรณีให้ผู้ให้สัมภาษณ์ ไม่สะดวกใจในการให้สัมภาษณ์ รายบุคคล

ชาย โพธิ์สีดา (2550: 210-212) ให้นิยามโดยสรุปว่า การสนทนากลุ่ม หรือกลุ่มที่เจาะจง คือ กลุ่มคนที่ถูกจัดขึ้นเพื่อการสนทนาหรืออภิปรายกัน โดยมีจุดมุ่งหมายเจาะจง เพื่อจะหาข้อมูล จากข้อคิดเห็นและประสบการณ์ของผู้ร่วมสนทนา สำหรับการตอบคำถามเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่งอาจแตกต่างกันหลากหลาย ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องลงรอยกันเสมอไป โดยถือคุณสมบัติที่นักวิจัย กำหนดเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ดียิ่งที่สุดตรงตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา โดยผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันของสมาชิกในวงสนทนา ซึ่งสมาชิกต้องอยู่พร้อมหน้ากันในวงสนทนา และได้มีการสนทนากันชนิดที่ทุกคนสามารถโต้ตอบกันได้โดยตรง

เพ็ญพักตร์ อุทิศ (2547) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การสนทนากลุ่มเป็นเทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพวิธีหนึ่ง ซึ่งใช้การสนทนากลุ่มสมาชิกที่มีลักษณะเหมือนกันประมาณ 6-12 คน โดยมีผู้ดำเนินการสนทนาเป็นผู้สร้างให้เกิดบรรยากาศของความเป็นกันเองในกลุ่ม จุดประเด็นคำถาม (ซึ่งนักวิจัยอยากหาคำตอบจากกลุ่ม) และคอยกระตุ้นให้สมาชิกกลุ่ม ผู้ร่วมสนทนาได้มีการพูดคุยซักถาม และโต้ตอบกันอย่างกว้างขวางและเป็นธรรมชาติ โดยทั่วไปอาจใช้เวลาสนทนากันประมาณ 45 นาที ถึงหนึ่งชั่วโมงครึ่ง

กรแก้ว จันทภาษา (2549) ได้ให้ความหมายว่าการสนทนากลุ่มคือ การสัมภาษณ์ในอีกรูปแบบหนึ่ง ที่รวบรวมข้อมูลจากการสนทนากับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในประเด็นปัญหาที่เฉพาะเจาะจง โดยมีผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Moderator) เป็นผู้คอยจัดการสนทนาอย่างกว้างขวาง ละเอียดลึกซึ่ง โดยมีผู้เข้าร่วมสนทนาในแต่ละกลุ่มประมาณ 6-10 คน ซึ่งเลือกมาจากประชากรเป้าหมายที่กำหนดเอาไว้

2. ลักษณะสำคัญของการสนทนากลุ่ม

David Morgan (1988 อ้างถึงใน ชาย โพธิ์สิตา, 2550: 215) กล่าวว่า การสนทนากลุ่มมีคุณสมบัติของวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ 2 แบบอยู่ในตัวคือ มีคุณสมบัติของวิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) และวิธีสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัว (Individual Interview) กล่าวคือ ในกระบวนการสนทนากลุ่มนั้น นักวิจัยสามารถสังเกตพฤติกรรมของผู้ร่วมกลุ่มสนทนาผ่านทางปฏิสัมพันธ์ที่สมาชิกกลุ่มมีต่อกันในการโต้ตอบและแสดงความคิดเห็น ขณะเดียวกันนักวิจัย (ผู้ดำเนินการสนทนา) ก็สามารถซักถามผู้ร่วมวงสนทนาเป็นรายคนได้เช่นเดียวกับการสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัว) ถ้ามีความจำเป็นให้ต้องทำเช่นนั้น

ในปัจจุบันการสนทนากลุ่มมีหลักการและทฤษฎีรองรับ จึงได้รับการยอมรับและถูกนำไปใช้อย่างกว้างขวางในวงการวิจัยหลายสาขาวิชาการ เหตุที่ได้รับการยอมรับเช่นนี้อาจเนื่องมาจากลักษณะเด่นหลายประการ ดังต่อไปนี้ (ชาย โพธิ์สิตา, 2550: 214)

2.1 การสนทนากลุ่มเป็นวิธีที่ช่วยให้เก็บข้อมูลจากตัวอย่างจำนวนหลายคนได้ในเวลาอันสั้น และสามารถเสนอผลการศึกษาได้ในเวลาอันจำกัด แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ด้วย ถ้าการวิเคราะห์มุ่งเพียงหาข้อสรุปที่สำคัญจากข้อมูลที่สำคัญเท่านั้นก็ใช้เวลาอันน้อย แต่ถ้าเป็นการวิเคราะห์ที่มุ่งหาคำอธิบายเชิงวิชาการก็อาจจะใช้เวลาามาก

2.2 มีโครงสร้างที่ยืดหยุ่น สามารถปรับใช้ได้ในการวิจัย เพื่อจุดประสงค์ต่าง ๆ และใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้หลายแบบ

2.3 นักวิจัยสามารถเลือกใช้ได้ตามความต้องการ กล่าวคือ สามารถใช้เพื่อเสริมวิธีการวิจัยแบบอื่นก็ได้เช่น ใช้ก่อนหรือหลังการวิจัยแบบสำรวจ หรือจะใช้เป็นการวิจัยที่มีความสมบูรณ์เบ็ดเสร็จในตัวเองก็ได้

2.4 ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม เป็นข้อมูลที่ผ่านการถกเถียง โต้ตอบกันของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเอง ทำให้มั่นใจในความถูกต้องตรงประเด็น ความน่าเชื่อถือและความหลากหลายของข้อมูล

2.5 พลวัตกลุ่มซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินการสนทนากลุ่ม ทำให้ข้อมูลที่ได้มีชีวิตชีวา

2.6 การสนทนากลุ่มเป็นวิธีที่ผู้ให้ข้อมูล (ผู้ร่วมในวงสนทนา) รู้สึกมีอำนาจคือ สามารถดำเนินการสนทนาไปตามที่ตัวเองอยากจะพูด อยากจะแสดงออก โดยไม่รู้สึกละอาย “เกร็ง” หรือ “ด้อยกว่า” มากนัก เพราะการอยู่ในกลุ่มคนที่มีความสัมพันธ์พื้นฐานบางประการคล้ายกัน ย่อมทำให้ผู้พูดรู้สึกมั่นใจในการพูดหรือการแสดงออกมากกว่า

3. แนวทางในการสนทนากลุ่ม

3.1 แนวคำถาม (Guideline)

การสร้างแนวคำถามสำหรับการสนทนา และกำหนดผู้ที่จะทำหน้าที่ดำเนินการสนทนา หรือ Moderator ทั้งสองประการนี้จะต้องสอดคล้องกับหัวข้อเรื่องและคำถามในการวิจัยและสอดคล้องกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยแนวคำถามสำหรับการสนทนากลุ่ม เป็นรายการของสิ่งที่ผู้ดำเนินการสนทนาจะยกมาเป็นหัวข้อการสนทนา โดยปกติมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดและไม่มีโครงสร้างที่เข้มงวด ในการถามสามารถยืดหยุ่นได้ ในแต่ละคำถามผู้ดำเนินการสนทนาสามารถซักถามต่อได้มากเท่าที่ต้องการ แนวคำถามจะประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ มโนทัศน์หรือประเด็นการศึกษา (Study Concepts) คำถามหรือประเด็นการสนทนา (Questions) และประเด็นสำหรับซักถามต่อเนื่อง (Probes)

3.1.1 มโนทัศน์/ประเด็นศึกษา

การกำหนดมโนทัศน์หรือประเด็นที่จะศึกษา จะต้องสอดคล้องหรือเข้ากันได้กับปัญหาในการวิจัยมโนทัศน์หรือประเด็นที่จะศึกษา ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นเหมือนกรอบหรือแนวทางกว้าง ๆ ในการเก็บข้อมูล แนวคำถามในการสนทนากลุ่มจึงควรสร้างขึ้นให้อยู่ในกรอบของมโนทัศน์ ในแนวคำถามสำหรับการวิจัยเรื่องหนึ่ง ๆ ไม่ควรมีมโนทัศน์จำนวนมากเกินไป เพราะฉะนั้นนักวิจัยจะสามารถเก็บข้อมูลสำหรับแต่ละมโนทัศน์ได้อย่างละเอียด นักวิจัยที่มีประสบการณ์ส่วนมากมักกำหนดให้มีประมาณ 3-4 มโนทัศน์หลัก สำหรับการวิจัยเรื่องหนึ่ง ๆ ดังนั้นผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม จะต้องตระหนักอยู่เสมอว่าการสนทนาจะต้องดำเนินไปภายใต้กรอบของประเด็นการสนทนาเหล่านั้น (ชาย โพธิ์สิตา, 2550: 214)

3.1.2 คำถาม/ประเด็นการสนทนา

คำถามหรือประเด็นการสนทนา มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด คำถามปลายเปิดเหล่านี้สร้างมาจากมโนทัศน์ที่กำหนดขึ้นเพื่อการวิจัย ภายในมโนทัศน์หนึ่ง ๆ ควรมีคำถามหรือประเด็นสำหรับการอภิปรายจำนวนไม่มาก ประมาณ 5-6 ประเด็นคำถาม เนื่องจากคำถามปลายเปิด ข้อหนึ่ง ๆ อาจจะก่อให้เกิดคำถามต่อเนื่องตามมาได้อีกจำนวนหนึ่ง การสนทนากลุ่มที่มีคำถามทั้งหมดจำนวนขนาดนี้อาจใช้เวลาในการสนทนาไม่น้อยกว่าหนึ่งชั่วโมงครึ่งถึงสองชั่วโมง

นักวิจัยสามารถจะเลือกว่าจะทำแนวคำถามแบบมีโครงสร้างหรือแบบไม่มีโครงสร้างก็ได้ แบบมีโครงสร้างก็คือ แบบที่ทำรายการประเด็นที่จะสนทนาเป็นคำถามปลายเปิดไว้ทั้งหมด พร้อมทั้งรายการสำหรับซัก (คำถามติดพัน) สำหรับแต่ละข้อไว้ด้วย ส่วนแบบไม่มีโครงสร้างนั้น อาจจะทำเฉพาะรายการประเด็นเป็นข้อ ๆ และสั้น ๆ เหมือนกับเป็นโน้ตย่อ ๆ ของสิ่งที่จะถามเท่านั้น ไม่จำเป็นต้องอยู่ในรูปของคำถามและไม่มีรายละเอียดของสิ่งที่จะต้องซักต่อ

3.1.3 รายการเพื่อการซักถามต่อ

ในการสนทนากลุ่มมีความจำเป็นที่ผู้ดำเนินการสนทนาจะต้องซักถามต่อจากคำตอบหรือประเด็นที่ผู้ร่วมกลุ่มคนใดคนหนึ่งพูดถึง ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่าสมาชิกกลุ่มบางคนอาจพูดไม่ชัดเจนหรือพูดแบบทิ้งบางส่วนไว้ให้ผู้ฟังคิดและเข้าใจเอง นอกจากนี้บางประเด็นอาจมีความซับซ้อนและต้องการคำอธิบายมาก ในกรณีเช่นนั้นการซักถามต่อ จะช่วยทำให้เกิดความเข้าใจมากขึ้นหรือได้รายละเอียดมากขึ้น และสิ่งจำเป็นอีกประการหนึ่ง เนื่องจากคำถามที่เตรียมไว้ในแนวการสนทนาซึ่งมักจะเป็นคำถามกว้าง ๆ และบ่อยครั้งไม่ใช่คำถามแต่เป็นประเด็นที่ผู้ดำเนินการอภิปรายยกขึ้นมาเพื่อให้ผู้ร่วมในวงสนทนา “ถกกัน” มากกว่า ในระหว่างการถกกันนั้นอาจมีประเด็นใหม่ที่เกิดขึ้นและนักวิจัยอาจเห็นว่าประเด็นเหล่านั้นน่าสนใจ ต้องการรายละเอียดเพิ่มเติม การซักถามต่อในกรณีเช่นนี้จึงเป็นวิธีที่ควรทำ

3.2 ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม

ผู้ทำหน้าที่ดำเนินการสนทนากลุ่มที่เหมาะสมที่สุดก็คือตัวนักวิจัยเอง ผู้ดำเนินการสนทนามีบทบาทสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของการเก็บข้อมูล การมีกลุ่มตัวอย่างและแนวคำถามที่เตรียมมาอย่างดี ก็ยังไม่ใช่ว่าหลักประกันเพียงพอว่าการสนทนากลุ่มที่จัดนั้นจะประสบความสำเร็จ นั่นคือ ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มจะต้องมีคุณสมบัติของผู้ดำเนินการสนทนาที่ดีกล่าวคือมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้คือ ลักษณะส่วนตัว (เช่น อายุ เพศ บุคลิกท่าทาง ฯลฯ) ภูมิหลังทางการศึกษาและการฝึกอบรม และประสบการณ์การเคยเป็นผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มมาก่อน

Stewart and Shamdasani, (1990 อ้างถึงใน ชาย โพธิ์สิตา, 2550: 227) ยังมีคุณสมบัติสำคัญอีกข้อหนึ่งที่ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มจะขาดเสียมิได้คือความเป็นผู้นำ ซึ่งจะช่วยให้สามารถจัดการพลวัตกลุ่มได้อย่างเหมาะสมในบรรยากาศการสนทนาดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งเป็นความสามารถที่อาจไม่เกี่ยวกับระดับการศึกษาหรือการฝึกอบรม แต่เป็นธรรมชาติส่วนบุคคล ที่ได้รับการส่งเสริมให้เด่นขึ้นเมื่อมีการศึกษาและการฝึกอบรมที่เหมาะสมในภายหลัง ถ้าเป็นไปได้ในการคัดเลือกผู้ดำเนินการสนทนาควรนำเอาคุณสมบัติเหล่านี้มาพิจารณาด้วย

4. ขั้นตอนในการจัดและดำเนินการการสนทนากลุ่ม

Stewart and Shamdasani, (1990 อ้างถึงใน ชาย โพธิ์สีดา, 2550: 224) เสนอรายละเอียดของวิธีดำเนินการวิจัยแบบการสนทนากลุ่ม ขั้นตอนดังแสดงในภาพ 2



ภาพ 2 ขั้นตอนสำคัญของการดำเนินการวิจัยแบบสนทนากลุ่ม

ชาย โพธิ์สีดา (2550: 224) ได้แบ่งการดำเนินการวิจัยแบบสนทนากลุ่มออกเป็น 5 ขั้นตอนหลัก ๆ ซึ่งแต่ละขั้นตอนประกอบด้วยกลุ่มกิจกรรมที่สัมพันธ์กัน นอกจากนี้กิจกรรมในแต่ละขั้นตอนก็สัมพันธ์กับกิจกรรมในขั้นตอนอื่นในลักษณะ “ปฏิสัมพันธ์” คือมีปฏิริยาต่อกัน กล่าวคือถ้ามีการปรับหรือเปลี่ยนแปลงกิจกรรมในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่ง ก็อาจมีความจำเป็นที่จะต้องปรับกิจกรรมในขั้นตอนอื่นตามไปด้วย ขั้นตอนหลัก ๆ ของการดำเนินการสนทนากลุ่มที่เสนอไว้มีดังนี้

1. หัวข้อ คำถาม และวัตถุประสงค์ในการวิจัย

การกำหนดประชากรตัวอย่างจะต้องให้สอดคล้องกับหัวข้อเรื่อง และคำถามในการวิจัย ก็จะต้องเป็นประชากรที่จะให้ข้อมูลที่ดีที่สุดสำหรับทำความเข้าใจปัญหาในการวิจัย

การค้นคว้าจากการศึกษาที่มีอยู่ก่อน (ทบทวนวรรณกรรม) เพื่อทำความเข้าใจว่าในเรื่องที่สนใจศึกษานั้นมีประเด็นใดบ้างที่ยังขาดความรู้และที่นำตั้งคำถามใหม่ เมื่อกำหนดปัญหา

ให้ชัดและเจาะจงได้พอสมควรแล้ว การตั้งคำถามและกำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัยก็จะเป็นเรื่องที่ทำให้ชัดเจนได้ง่ายเราจะต้องมีข้อมูลอะไรบ้างจึงจะทำความเข้าใจปัญหาเรื่องนั้นได้อย่างดีที่สุด และจะได้ข้อมูลนั้นจากใคร ใครจะเป็นผู้ให้ข้อมูล

2. องค์ประกอบและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

กำหนดประชากรเป้าหมายในการวิจัยและออกแบบตัวอย่างเพื่อร่วมในการสนทนากลุ่มให้เหมาะสมกับเรื่องและหัวข้อการวิจัย การออกแบบกลุ่มตัวอย่างในการสนทนากลุ่มควรให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีทั้งลักษณะร่วมและลักษณะต่าง เพื่อประโยชน์ในการเปรียบเทียบในเวลาวิเคราะห์ข้อมูล

ในการออกแบบกลุ่มตัวอย่าง สิ่งที่น่ามากำหนดเป็นลักษณะร่วมและลักษณะต่างนั้นควรเป็นคุณสมบัติที่สำคัญ ซึ่งมีนัยต่อการทำความเข้าใจและตอบคำถามในการวิจัยโดยตรง

จำนวนกลุ่มในการวิจัยหนึ่ง ๆ หลักทั่วไปมีอยู่ว่า จำนวนกลุ่มไม่ควรน้อยหรือมากเกินไป ถ้าจำนวนกลุ่มน้อยเกินไป นักวิจัยอาจไม่มั่นใจในข้อสรุปที่ได้จากการศึกษา เพราะผลอาจไม่ได้สะท้อนมาจากกลุ่มตัวอย่างที่หลากหลายพอสมควร แต่ถ้าจำนวนกลุ่มมากเกินไปก็อาจมีปัญหาในการเก็บข้อมูล

5. หลักและวิธีการดำเนินการสนทนากลุ่ม

Green and Hart (1999 อ้างถึงใน ชาย โพธิ์ลีตา, 2550: 226) กล่าวว่าไว้ว่า เนื่องจากสถานที่และสิ่งแวดล้อมในการจัดการสนทนากลุ่มมีผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพของข้อมูล ดังนั้นจึงควรจัดการสนทนากลุ่มในสถานที่และสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม ซึ่งได้แก่ที่ที่ไม่พลุกพล่านไปด้วยผู้คน ไม่มีเสียงรบกวน ไม่มีสิ่งอื่นที่จะดึงความสนใจของผู้ร่วมในการสนทนา อากาศถ่ายเทได้ดี นั่นคือ สถานที่ควรเป็นที่ที่ผู้ร่วมสนทนา รู้สึกสบาย ไม่รู้สึกแปลกแยก และมีสมาธิในการสนทนา

พลวัตกลุ่ม ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการสนทนากลุ่ม อาจได้รับผลกระทบจากตำแหน่งที่แต่ละคนนั่งในวงสนทนา ดังนั้น การจัดที่นั่งในวงสนทนากลุ่มจึงมีความสำคัญ หลักการจัดที่นั่งที่เอื้ออำนวยต่อการมีปฏิสัมพันธ์คือ ทุกคนควรอยู่ในตำแหน่งที่จะเห็นคนอื่น ๆ ในกลุ่มอย่างทั่วถึง และเห็นผู้ดำเนินการสนทนาได้ชัด ขณะเดียวกันตำแหน่งที่ผู้ดำเนินการสนทนานั่งควรจะเป็นตำแหน่งที่เขาสามารถสบตากับทุกคนได้โดยสะดวก ผู้ร่วมวงสนทนาไม่นั่งเบียดกันเกินไป รูปแบบของการจัดที่นั่งเพื่อการนี้ จึงควรเป็นวงกลมและทุกคนควรนั่งอยู่ในรัศมีที่เครื่องบันทึกเสียงจะสามารถจับเสียงเขาได้ชัดเจน

เมื่อทุกคนได้ที่นั่งที่เหมาะสมแล้ว ก่อนเริ่มต้นสนทนา ผู้ดำเนินการสนทนาหรือผู้ช่วยคนหนึ่งของทีมวิจัย ควรทำผังที่นั่งพร้อมด้วยชื่อของทุกคน เพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินการสนทนา เครื่องบันทึกเสียงจะต้องเตรียมให้พร้อม ในบางกรณีนักวิจัยอาจต้องการถ่ายวีดิทัศน์ด้วยเพื่อใช้วิเคราะห์

พฤติกรรมของกลุ่มระหว่างการสนทนา วิธีที่สนทนนั้นถ้าจำเป็นจะต้องไม่ให้เป็นสิ่งดึงดูดความสนใจของผู้ร่วมกลุ่มออกไปจากการสนทนา มิฉะนั้นก็ควรหลีกเลี่ยงโดยใช้การสังเกตแทนจะดีกว่า

ในวงสนทนา นอกจากจะมีผู้ดำเนินการสนทนาแล้ว ควรจะมีผู้ช่วยอีกไม่น้อยกว่าสองคน คนหนึ่งทำหน้าที่จดบันทึกข้อความที่แต่ละคนพูดตลอดการสนทนา (Notetaker) แต่โดยเฉพาะคำหรือวลีสำคัญ ที่จะช่วยให้ผู้ถอดเทปสามารถจับคู่คำพูดกับผู้พูดได้ตรงกันเท่านั้นพอ ดังนั้นผู้จดบันทึกจึงควรจดเฉพาะคำหรือวลีแรก ๆ ที่แต่ละคนพูดเท่านั้น ผู้ช่วยอีกคนหนึ่งทำหน้าที่อำนวยความสะดวกทั่วไป เช่น จัดน้ำดื่มหรืออาหารว่าง (ถ้ามี) หน้าที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งของผู้ช่วยคนนี้คือ การคอยให้คำแนะนำโดยสุภาพแก่คนที่ไม่ได้รับเชิญ เพื่อไม่ให้เข้ามาแทรกในวงสนทนาโดยทั่วไปด้วย

การสนทนาจะเริ่มด้วยการแนะนำตัวสั้น ๆ ทั้งจากฝ่ายที่วิจัยและผู้ร่วมสนทนาทุกคน ในเบื้องต้นนี้ ผู้ดำเนินการสนทนาควรกล่าวขอบคุณที่ทุกคนสละเวลามาให้ความร่วมมือแล้วจึงให้ข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัยเพียงสั้น ๆ สิ่งที่ต้องเน้นในตอนเริ่มต้นนี้คือการชี้แจงให้ชัดว่าผู้ดำเนินการสนทนาต้องการรับฟังความคิดเห็นและประสบการณ์ของทุกคนในกลุ่ม เกี่ยวกับประเด็นที่กำลังทำการศึกษา และขอให้ทุกคนพูดอย่างเปิดเผยและอย่างเป็นกันเอง แม้ความคิดนั้นจะไม่ตรงกับของคนอื่นก็ตาม ความคิดเห็นที่แต่ละคนแสดงออกจะไม่มีใครตีค่าว่าถูกหรือผิด นักวิจัยต้องการทราบเพียงความคิดเห็นและประสบการณ์ตามความเป็นจริงของแต่ละคน ไม่คำนึงเรื่องถูก-ผิด ขอให้ทุกคนพูดตามความคิดของตน และโต้ตอบกับคนอื่นในกลุ่ม (เมื่อต้องการโต้ตอบ) อย่างเป็นกันเอง ประเด็นตรงนี้ก็คือผู้ดำเนินการสนทนาควรกระตุ้นให้ทุกคนมีปฏิกิริยาโต้ตอบกัน ตั้งแต่ก่อนจะเข้าสู่เนื้อหาหลักของการสนทนานั้นเอง ควรตระหนักไว้เสมอว่า การสนทนากลุ่มไม่ได้มีความมุ่งหมายที่จะหาข้อสรุปอย่างเป็นทางการของประเด็นที่ทำการสนทนา ดังนั้นต้องเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมในวงสนทนามีการโต้ตอบกันให้มากที่สุด เพราะการที่ผู้ร่วมวงสนทนาได้โต้ตอบกันอย่างเป็นธรรมชาตินั้น เป็นทั้งสีสันและข้อได้เปรียบของวิธีการนี้

ควรเริ่มการสนทนาด้วยคำถามทั่ว ๆ ไป หรือ “คำถามอุ่นเครื่อง” ซึ่งควรจะเตรียมไว้เป็นส่วนหนึ่งของแนวคำถาม และควรอุ่นเครื่องด้วยเรื่องที่เข้ากันได้กับเนื้อหาหลักของการสนทนา เพื่อให้สามารถต่อเข้าสู่ประเด็นหลักของการสนทนาได้อย่างราบรื่น วิธีถามคำถามสำหรับการสนทนากลุ่มที่ดีที่สุดไม่ใช่การถามแบบเดียวกับการสัมภาษณ์ นั่นคือ ไม่ใช่การถามผู้ร่วมสนทนาเป็นรายคน แต่ควรเป็นการถามแบบ “ยกประเด็น” ขึ้นมาเพื่อให้ทุกคนในกลุ่ม “รับลูก” ไป “ถกกันต่อ” ประเด็นที่ยกขึ้นมามีครั้งแรกควรเป็นประเด็นกว้าง ๆ ก่อน และประเด็นเดียวกันนี้อาจจะต้องตามด้วยคำถามเพื่อชักต่ออีกหลายคำถาม เช่น

เวลาอยากพักผ่อนหย่อนใจ โดยมากพวกผู้ชายในวัยขนาดพวกท่านนึกถึงเรื่องอะไรบ้าง (ประเด็นเพื่อชักต่อในข้อนี้อาจรวมถึงเรื่องเล่นกีฬา ไปทานอาหารข้างนอก ตั้งวงดื่มเหล้า ไปเที่ยวสถานบริการ ฯลฯ)

แนวคำถามเช่นนี้ นอกจากช่วยให้ผู้ร่วมในการสนทนาค่อย ๆ คิดไปที่ละขั้นแล้ว ยังช่วยให้พวกเขาไม่รู้สึกรู้สึก “จู้จี้” ด้วยคำถามที่บางทีอาจจะยากในการตอบมากกว่าด้วย

การชักถามต่อมีจุดมุ่งหมายหลักสองประการ ประการแรก ชักเพื่อให้รายละเอียดของเรื่องเพื่อทราบเหตุผลและคำอธิบายเพิ่มเติม ประการที่สอง ชักเพื่อหาข้อมูลจากแนวคิดหรือมุมมองที่ต่างออกไปของเรื่องนั้น ๆ อย่างไรก็ดีตามควรระวังที่จะไม่ให้การชักมีลักษณะเป็นการชี้นำไปสู่คำตอบอย่างใดอย่างหนึ่ง

กลวิธีในการชักก็เป็นเรื่องสำคัญ โดยปกติการชักก็คือการถาม คำถามต่อเนื่องประเภท “ลูกคิดค้น” ที่มุ่ง “เจาะ” หาข้อมูลลึกลงไป คำถามควรสั้นและเรียบเรียงอย่างสุภาพ เพราะถ้าคำถามชักไม่ได้ถามอย่างระมัดระวังเท่าที่ควร อาจจะทำให้ผู้ตอบรู้สึก “ถูกรุก” มากเกินไป หรือเกิดความรู้สึกที่ไม่ดี เพราะฉะนั้นจึงต้องอาศัยศิลปะในการถามพอสมควร ควรตระหนักว่าบางทีความเงียบหรือเพียงการสบตาที่อาจเป็นกลวิธีชักที่ดี ผู้ดำเนินการสนทนาที่ฉลาดจึงควรใช้ความเงียบสายตา และสีหน้าให้เป็นประโยชน์ด้วย

ควรดำเนินการสนทนาไปตามลำดับ ประเด็นคำถามที่เตรียมไว้ในแนวคำถาม แต่เรื่องนี้ก็ยืดหยุ่นได้ ขึ้นอยู่กับว่าผู้ดำเนินการสนทนาวางแผนที่จะให้การสนทนาเป็นแบบมีโครงสร้าง (Structured) อย่างเคร่งครัดมากน้อยเพียงใด และจะกำหนดบทบาทของตนว่าควรจะเข้าไป “ควบคุม” การสนทนาให้ดำเนินไปตามทิศทางที่ต้องการมากน้อยเพียงใด เราอาจทำความเข้าใจทั้งสองเรื่องนี้ว่าเป็นระดับของความเคร่งครัดในการดำเนินการสนทนาที่สามารถปรับให้มาก-น้อยได้ตามที่ต้องการ ถ้าจุดยืนของการสนทนาเป็นแบบมีโครงสร้างเคร่งครัด บทบาทของนักวิจัยในการเข้าไปจัดการหรือกำหนดทิศทางของการสนทนาก็ต้องเข้มข้นขึ้นตามไปด้วย

Stewart and Shamdasani (1990 อ้างถึงใน ชาย โพธิ์สิตา, 2550: 225) พูดถึงเรื่องนี้ว่าเป็นเทคนิคการดำเนินการสนทนากลุ่มแบบ “กำกับ” หรือ “ไม่กำกับ” และเสนอแนะว่าในการสนทนากลุ่มนั้น ผู้ดำเนินการสนทนาควรใช้เทคนิคทั้งสองอย่างนี้ผสมกันให้เหมาะสมกับสถานการณ์ การสนทนาที่ลึกละเอียดไป แต่ Morgan (1988 อ้างถึงใน ชาย โพธิ์สิตา, 2550: 224) มองเรื่องนี้ในฐานะเป็นบทบาทของผู้ดำเนินการสนทนาว่า ควรจะเข้าไป “ยุ่ง” กับผู้ร่วมสนทนาก่อนน้อยเพียงใดขณะที่การสนทนากำลังดำเนินไปอยู่ ถ้ามากก็หมายถึง การกำกับให้การสนทนาดำเนินไปตามลำดับแนวคำถามที่เตรียมไว้ล่วงหน้าอย่างเคร่งครัด ถ้าน้อยก็หมายถึง มีการยืดหยุ่นเพื่อให้ผู้ร่วมในการสนทนากำหนดทิศทางของการสนทนาได้เอง ทั้งสองวิธีนี้ แต่ละอย่าง ก็มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ผู้ดำเนินการสนทนา

ควรเลือกเอาตามความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ และสถานการณ์เฉพาะหน้าในการสนทนาเฉพาะเรื่องไป

สถานการณ์ในการสนทนาในแต่ละกลุ่มมักจะมีเฉพาะตัวค่อนข้างมาก จะหากลุ่มสองกลุ่มที่เหมือนกันทั้งหมดคงเป็นเรื่องยาก นัยสำคัญของความจริงข้อนี้นั่นคือ ผู้ดำเนินการสนทนาจะต้องปรับกลวิธีการดำเนินการให้เหมาะสมตามสถานการณ์ในกลุ่มนั้น ๆ กลวิธีบางอย่างที่ใช้ได้ดีกับกลุ่มหนึ่งอาจไม่ได้ผลเลยเมื่อใช้กับอีกกลุ่มหนึ่ง ด้วยเหตุนี้จึงเป็นการยากที่จะหาสูตรสำเร็จของกลวิธีในการดำเนินการสนทนากลุ่มในที่นี้ชาย โพธิ์สิตา (2550: 224) ย้ำว่ากลวิธีในการดำเนินการสนทนากลุ่มที่ประสบความสำเร็จนั้นประกอบด้วย “พฤติกรรมที่ซับซ้อน” และทักษะขั้นสูงพอสมควร ทักษะสำคัญที่ต้องการนั้นคือทักษะในการจัดการความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และในการจัดการพลวัตกลุ่มจริงอยู่ ใคร ๆ ก็อาจเป็นผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มได้ แต่ไม่ใช่ทุกคนจะเป็นผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มที่ดีได้ นัยก็คือ ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มอาจต้องการการฝึกฝนมากกว่าการเป็นผู้สัมภาษณ์ โดยทั่วไปคุณสมบัติของผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มนั้นมีทั้งส่วนที่เป็นศาสตร์และส่วนที่เป็นศิลป์ร่วมกัน ดังที่ Karger (1987: 54 อ้างถึงใน ชาย โพธิ์สิตา, 2550: 226) กล่าวว่าผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มที่ดีที่สุด มีคุณสมบัติเป็นคนชอบท้าทายแต่ไม่รุกร้าเข้าไปในเรื่องของคนอื่น โน้มน้าวผู้อื่นเข้าสู่เรื่องที่ตนต้องการได้อย่างสุภาพ กระตุ้นให้ผู้ร่วมในการสนทนามีปฏิริยาต่อกันอย่างฉลาดเพื่อให้ได้ความคิดที่ทุกคนในกลุ่มมีส่วนร่วมกัน สูงสุด ปลดปล่อยให้การสนทนาดำเนินไปอย่างเป็นธรรมชาติ โดยเข้าไปสอดแทรกหรือชี้นำแต่น้อย ฟังด้วยใจที่เปิดกว้างและอย่างตั้งอกตั้งใจ ให้ความเรียบอย่างฉลาด สรุปลสิ่งให้ผู้ร่วมการสนทนาพูดออกมาในรูปของการกลั่นเอาใจความหรือคำอธิบายที่สำคัญ ไม่ใช่อำนาจแบบเผด็จการ และไม่ตัดสินความคิดของผู้ร่วมสนทนาว่าถูกหรือผิด

ความสำเร็จของการวิจัยแบบการสนทนากลุ่มขึ้นอยู่กับอย่างมากกับทักษะของนักวิจัย ทั้งนี้เพราะนักวิจัยเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการดำเนินการวิจัยทุกขั้นตอน โดยเฉพาะในขั้นการเก็บและการวิเคราะห์ข้อมูล ทักษะที่พึงปรารถนาสำหรับการวิจัยแบบสนทนากลุ่มนั้น กล่าวได้ว่าเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ส่วนที่เป็นศาสตร์ได้แก่ บรรดาความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวิธีวิทยาตลอดจนแนวคิดทฤษฎีที่รองรับวิธีการวิจัยแบบนี้ ส่วนที่เป็นศิลป์ได้แก่ บรรดาวิธีการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล รวมถึงเรื่องของพลวัตกลุ่มซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการสนทนา การจัดการข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และเสนอผลการวิจัย ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของการสรุปเอาเฉพาะสาระสำคัญเพื่อประโยชน์เฉพาะบางอย่าง การเขียนรายงานโดยรวมของทั้งโครงการ หรือการเขียนบทความทางวิชาการอย่างเต็มรูปแบบ ขึ้นอยู่กับเจตนาของนักวิจัย

6. การจัดการสนทนากลุ่ม

มยุรฉัตร ธรรมวิสิทธิ์, (ม.ป.ป.) ได้เผยแพร่เรื่องการจัดการสนทนากลุ่มไว้ว่า การสนทนากลุ่มซึ่งมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องได้แก่ การเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้แล้ว เพื่อเชิญมาร่วมการสนทนาให้ได้ และการดำเนินการสนทนาในสถานที่และเวลาที่เหมาะสม งานในขั้นนี้ก็คือ การนำเอาสิ่งที่ทำใน 3 ขั้นตอนข้างต้น ซึ่งเป็นเรื่องของความคิดและเป็นนามธรรมลงมาสู่การปฏิบัติ เทียบได้กับการเก็บข้อมูลภาคสนามในการวิจัยแบบอื่น

ในขั้นนี้มีงานหลัก ๆ ที่ต้องทำสองอย่าง คือ 1) เลือกผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพื่อมาเป็นกลุ่มสำหรับจัดการสนทนา และ 2) ดำเนินการสนทนากลุ่ม

การเลือกผู้ที่จะมาเป็นกลุ่มสำหรับจัดการสนทนา จะเริ่มจากการกำหนดว่าเราจะหาคนที่มีความรู้ตรงตามที่ต้องการ ซึ่งวางแผนเอาไว้ก่อนหน้านี้แล้วได้จากไหน การกำหนดเรื่องนี้เป็นภาระงานเพื่อให้ได้คนที่เหมาะสมตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา มากกว่าจะเป็นการสุ่มดังเช่น ในกรณีของการวิจัยแบบสำรวจ นักวิจัยจึงไม่ต้องกังวลถึงประเด็นเรื่องความเป็นตัวแทนตามความหมายที่เข้าใจกัน ในวงการวิจัยเชิงปริมาณมากนัก ขั้นตอนต่อมาคือ จะเลือกคนที่มารวมเป็นกลุ่มอย่างไร และกลุ่มควรมีขนาดใหญ่-เล็กเพียงใด ในเรื่องนี้นักวิจัยมีทางเลือกคือ ทำการเลือกแบบไม่ค่อยเป็นระบบมากนัก (อาจใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวเพื่อเข้าถึงแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับคนซึ่งอยู่ในข่ายที่จะเลือกได้ หรือใช้ผู้ประสานงานในท้องถิ่นหรือผู้นำในชุมชนเป็นผู้นำทาง เพื่อเข้าถึงคนที่อยู่ในข่ายจะเลือกมาทำกลุ่ม) หรือจะเลือกด้วยวิธีการที่เป็นระบบค่อนข้างเคร่งครัดก็ได้ แต่นักวิจัยบางท่านอาจจะใช้วิธีการที่เป็นระบบมากกว่านั้น เช่น อาจทำการสำรวจชุมชนเพื่อคัดกรองหาว่าในชุมชนที่เจาะจงเลือกเป็นพื้นที่ศึกษานั้น มีคนที่อยู่ในข่ายจะเลือกเป็นตัวอย่างได้จำนวนเท่าไร เมื่อทราบจำนวนและที่อยู่ของคนเหล่านี้แล้ว นักวิจัยก็อาจใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายในการเลือกที่จะเชิญใครมาเข้ากลุ่มสำหรับจัดการสนทนา

กลุ่มควรมีขนาดที่พอเหมาะ ไม่เล็กไม่ใหญ่เกินไป ขนาดที่พอเหมาะนั้นโดยทั่วไปควรมีจำนวนผู้ร่วมกลุ่มประมาณ 6-8 คน กลุ่มที่เล็กเกินไปอาจทำให้การอภิปรายและข้อมูลที่ได้อาจติดอยู่กับความคิดของคนจำนวนน้อยเกินไปอาจไม่กว้างพอ แต่กลุ่มที่มีขนาดใหญ่เกินไปก็อาจมีปัญหาในการจัดการพลวัตกลุ่ม ทำให้การมีส่วนร่วมในการอภิปรายกระจายไปไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร หรือถ้าผู้ดำเนินการสนทนาพยายามจะให้ทุกคนได้พูดอย่างทั่วถึง การสนทนากลุ่มที่ใหญ่มากก็อาจใช้เวลานานเกินไปในการคัดผู้เข้าร่วมกลุ่มนั้นควรคัดไว้มากกว่าจำนวนที่ต้องการจริง ๆ จำนวน 1 หรือ 2 คน เพื่อสำรองไว้ ในกรณีที่บางคนอาจติดภารกิจกะทันหัน ไม่สามารถเข้าร่วมในการสนทนาได้

กลุ่มแต่ละกลุ่มควรจัดกลุ่มให้มีองค์ประกอบภายในได้สองแบบคือ กลุ่มที่สมาชิกที่มีลักษณะสำคัญคล้ายกัน (Homogeneous) กับกลุ่มที่มีลักษณะสำคัญต่างกัน (Heterogeneous) เช่น ถ้าอายุและเพศคือลักษณะสำคัญที่เป็นเกณฑ์ในการเลือกตัวอย่าง กลุ่มแบบแรก (ที่สมาชิกมีลักษณะ

สำคัญคล้ายกัน) ไม่ควรจะจัดผู้ร่วมสนทนาเพศชายและเพศหญิงรวมอยู่ในกลุ่มเดียวกัน กลุ่มที่สมาชิกมีลักษณะสำคัญคล้ายกันจะเอื้ออำนวยต่อพลวัตกลุ่มมากกว่า แต่ข้อเสียของกลุ่มเช่นนี้อาจจะอยู่ที่ความไม่หลากหลายเท่าที่ควรของข้อมูลที่ได้ เนื่องจากสมาชิกกลุ่มที่มีลักษณะเหมือนกันอาจจะมีความคิดเห็นและประสบการณ์คล้ายกันได้ ผลก็คือข้อมูลที่ได้อาจไม่หลากหลายเท่าที่ควร

ส่วนกลุ่มสมาชิกมีลักษณะสำคัญต่างกัมนั้น มีข้อด้อยตรงที่อาจไม่เหมาะสำหรับพลวัตกลุ่มมากนัก (ถ้าถูกจัดอยู่ในกลุ่มเดียวกัน ผู้อาวุโสหน่อยอาจไม่กล้าแสดงความคิดเห็นโดยตรงไปตรงมาต่อหน้าผู้อาวุโสมาก ฯลฯ) แต่ถ้าไม่มีข้อจำกัดในเรื่องนี้ กลุ่มที่สมาชิกมีความแตกต่างจะให้ข้อมูลที่มีความหลากหลายได้ดีกว่า ในทัศนะของ Stewart and Shamdasani (1990 อ้างถึงใน ชาย โพธิ์สิตา, 2550: 225) นักวิจัยควรจัดให้แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีลักษณะสำคัญคล้ายกัน แต่ในขณะเดียวกันก็ให้มีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่ม นั้นหมายความว่า ในโครงการวิจัยเรื่องเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างควรมีทั้งลักษณะเหมือนกันและต่างกัน ภายในกลุ่มเดียวกันสมาชิกควรมีลักษณะสำคัญเหมือนกัน แต่ต่างกลุ่มกัน และควรมีลักษณะสำคัญต่างกัน ผู้ที่ถูกเลือกมาเข้ากลุ่มทุกคนควรได้รับข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับการวิจัยและวัตถุประสงค์ของการเข้าร่วมในการสนทนากลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องได้รับการบอกกล่าวว่าถูกเชิญมาเพื่อให้ทำอะไร นักวิจัยคาดหวังอะไรจากเขาบ้าง การเข้าร่วมในการสนทนาจะมีผลอย่างไรอย่างหนึ่งต่อเขาหรือไม่ คนส่วนมากมักจะกังวลในข้อนี้ อีกข้อหนึ่งที่คนสนใจคือการเข้าร่วมในการสนทนากลุ่มนั้น เขาจะเสียเวลาเท่าไร

สถานที่และเวลาที่จะทำการสนทนาก็ต้องกำหนดให้ชัดเจน ถ้าสถานที่จัดการสนทนาอยู่ไกลจากที่อยู่ของเขา ก็ควรแจ้งให้เขาทราบว่าทีมวิจัยจะจัดการเรื่องการเดินทางไป – กลับ ของเขาอย่างไร โดยสรุปก็คือต้องให้ข้อมูลที่จำเป็นเพื่อทำให้ผู้ที่ถูกเลือกรู้สึกสบายใจที่จะเข้าร่วมตั้งแต่แรก ส่วนของตอบแทนต่อผู้เข้าร่วมในกลุ่มนั้น ถ้ามีก็ไม่จำเป็นต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า เว้นแต่เขาจะถามว่านักวิจัยจะให้อะไรตอบแทนเขาบ้าง ถึงกระนั้นก็ไม่ควรบอกทำนองที่让他เข้าใจว่า นักวิจัยกำลัง “ซื้อ” ข้อมูลจากเขา เพราะการทำเช่นนั้นขัดกับจรรยาบรรณการวิจัย เป็นสิ่งที่จำเป็นที่จะต้องขอความยินยอมโดยสมัครใจจากผู้เข้าร่วมในการสนทนากลุ่มก่อนดำเนินการสนทนา ไม่ว่าจะขอด้วยวาจาหรืออย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษรก็ตาม

7. ประโยชน์ ข้อดีและข้อจำกัดของการสนทนากลุ่ม

แอนนา จุมพลเสถียร (2547) ได้เผยแพร่บทความ เรื่องเข้าใจถึงผู้บริโภคด้วย Focus Group ไว้ดังนี้

1. การสนทนากลุ่ม จัดเป็นเทคนิคที่นิยมใช้กันมากในการวิจัยเชิงคุณภาพ เพราะช่วยให้ผู้วิจัยสามารถหาข้อมูลที่ช่วยในการวางแผนการตลาดและการโฆษณาได้อย่างรวดเร็ว ง่ายและใช้งบประมาณน้อย

2. การสนทนากลุ่มจะช่วยให้ผู้วิจัยสามารถทราบถึงทัศนคติและพฤติกรรมผู้บริโภคผลิตภัณฑ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และจะได้นำข้อมูลมาปรับปรุงผลิตภัณฑ์ให้ดีขึ้น

3. การสนทนากลุ่มทำให้ได้ข้อมูลที่ลึกกว่าการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งมักเป็นแบบสอบถามปลายปิด ถ้าผู้ดำเนินการวิจัยเห็นว่าข้อคิดเห็นหรือข้อโต้แย้งจากผู้เข้าร่วมสนทนาน่าสนใจอาจสามารถเจาะถามความคิดเห็น หรือข้อโต้แย้งในแนวลึกได้ทันที

4. การสนทนากลุ่มช่วยหาความต้องการที่แอบแฝงของกลุ่มเป้าหมายในการแบ่งส่วนตลาด (Segmentation) และเลือกตลาดที่ยังไม่มีผู้ผลิต หรือเจ้าของสินค้ารายใดนำเสนออยู่

ชาย โพธิ์ลีดา (2550: 122) ได้กล่าวถึงข้อดีและข้อจำกัดของการจัดสนทนากลุ่มไว้ว่า

1. เนื่องจากผู้ที่ศึกษาชุมชนเป็นผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม ดังนั้นการที่ผู้ร่วมสนทนาเข้าใจผิดต่อประเด็นที่สนทนา ผู้ดำเนินการสนทนาก็สามารถแก้ไขได้ทันที เพราะเป็นผู้ที่รู้ถึงความต้องการและวัตถุประสงค์ของการศึกษาในเรื่องนั้น ๆ เป็นอย่างดี

2. ในการจัดสนทนากลุ่ม ผู้เข้าร่วมสนทนาจะมีลักษณะความเป็นอยู่ใกล้เคียงกัน จึงไม่ค่อยรู้สึกขัดใจหรือมีความขำเกรง

3. ลักษณะการสนทนากลุ่มเป็นการเปิดโอกาสให้มีปฏิริยาโต้ตอบกัน ทำให้ผู้ทำการศึกษามองวิเคราะห์ประเมินปัญหาต่าง ๆ ได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ถ้าหากในประเด็นต่าง ๆ ยังไม่ชัดเจนเพียงพอ ก็สามารถซักถามต่อเพื่อหาคำอธิบายได้

4. บรรยากาศในการสนทนากลุ่มจะลดความกลัวว่าความคิดเห็นของแต่ละคน จะเป็นเป้าหมายในการถูกบันทึกเอาไว้ ทั้งนี้เพราะเป็นการแสดงความคิดเห็นในลักษณะกลุ่มมากกว่า

ข้อจำกัดของการสนทนากลุ่ม

1. การจัดสนทนากลุ่มทุกครั้งต้องระวังมิให้เกิดการผูกขาดการสนทนาขึ้นโดยบุคคลใดในกลุ่ม และไปครอบงำผู้ร่วมสนทนาคนอื่น ๆ โดยผู้ดำเนินการสนทนาจะต้องมีเทคนิคในการที่จะให้ความสำคัญกับผู้ร่วมสนทนาให้เท่า ๆ กันทุกคน

2. พฤติกรรมหรือความคิดเห็นบางอย่าง ซึ่งเป็นส่วนที่ไม่ยอมรับของชุมชน อาจจะไม่ได้รับการเปิดเผยในการจัดสนทนากลุ่ม ถ้าหากไม่สัมภาษณ์ตัวต่อตัวจะได้รับการเปิดเผยมากกว่าผู้ที่

ทำการสนทนากลุ่ม จะต้องคำนึงถึงบุคลากรและกำลังงบประมาณที่มีอยู่ประกอบด้วย เช่น สามารถพูดภาษาท้องถิ่นได้ เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพื่อเป็นการสนับสนุนฐานความคิดในการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการเรียนร่วมของบุคลากรในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครราชสีมา และเพื่อให้ได้ข้อมูลมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม สภาพและปัญหาการบริหารจัดการเรียนร่วม รายละเอียดดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

ณัฐกฤตา ไพศาลสมบัติ (2543: บทคัดย่อ) การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการเรียนร่วมระดับอนุบาลในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการเรียนร่วมระดับอนุบาลในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 ด้านการบริหารงานการจัดการเรียนร่วมระดับอนุบาล และการดำเนินงานการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนมีเป้าหมายในการจัดการเรียนร่วมระดับอนุบาลเพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้ทำกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถ ผู้บริหารได้เตรียมตัวและเตรียมครูเพื่อให้มีความรู้ในการจัดการเรียนร่วมระดับอนุบาล โดยการเข้ารับการอบรม สัมมนา มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองทราบ โดยให้ครูประจำชั้นชี้แจงการคัดแยกเด็กโดยการทดสอบความรู้ทั่วไป ผู้จัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลคือครูประจำชั้น ครูประจำชั้นเป็นผู้จัดซื้อและจัดหาสื่อและอุปกรณ์โดยมีการจัดสรรงบประมาณ และติดต่อประสานงานให้ผู้บริหารนิเทศ และติดตามผลอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง โดยการเยี่ยมชั้นเรียน และมืองค์รภาครรัฐให้การสนับสนุนด้านการจัดการเรียนการสอน ครูประจำชั้นจัดกิจกรรมที่เน้นส่งเสริมลักษณะการช่วยเหลือตนเอง ใช้แผนการศึกษาเฉพาะบุคคลเป็นแนวทางในการเขียนแผน และกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน ปรับหลักสูตรโดยเรียนเหมือนกันแต่ลดความคาดหวังหรือความยากของงานลง สอนเนื้อหาเดียวกันกับเด็กปกติ สอนเด็กพร้อมกันทั้งชั้น และทบทวนให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละคน เมื่อสอนจบจัดกิจกรรมเสริมพิเศษที่พัฒนาทักษะกล้ามเนื้อเล็ก กล้ามเนื้อใหญ่ และการเคลื่อนไหว เลือกสื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่ช่วยพัฒนาด้านที่บกพร่องเด็กอนุบาลที่มีความต้องการพิเศษทุกคนใช้สื่อและวัสดุอุปกรณ์เหมือนกับเด็กปกติ และได้รับการวัดและประเมินผลเด็กโดยการสังเกตพฤติกรรม ส่วนปัญหาด้านการบริหารพบว่าโรงเรียนไม่สามารถ

ดำเนินการตามนโยบายได้ทั้งหมด บุคลากรไม่เพียงพอ ขาดความรู้ความสามารถและทักษะในการสอน และจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ขาดงบประมาณในการปรับสภาพแวดล้อมและให้บริการเครื่องมือ สื่อ และอุปกรณ์การนิเทศและติดตามผลยังทำได้ไม่เต็มที่ หน่วยงานที่ให้การสนับสนุนยังมีน้อย ส่วนปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนคือ ขาดเอกสารที่เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมครู ไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ตามที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ขาดความรู้ความเข้าใจและ ประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ขาดสื่อและวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม

สมศรี พนมวิจิตร (2546: 89-91) ได้ทำการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ที่จำแนกตามเพศต่างกัน อายุต่างกัน ระดับการศึกษาต่างกัน และจัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องประเภทต่างกัน มีปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี ไม่แตกต่างกัน ส่วนความคิดเห็นต่อสภาพปัญหา การจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแก่นำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส ของผู้บริหารและครู ด้านสภาพแวดล้อมมีความคิดเห็นว่ามีสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนแก่นำจัดการเรียนร่วมแตกต่างกัน ทั้งนี้จะเป็นเพราะปัจจัยพื้นฐานของโรงเรียนเช่น งบประมาณ แนวความคิดในการบริหารงานในการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สภาพแวดล้อมที่เป็น ตัวบุคคล ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาเป็นตัวจักรสำคัญที่ทำให้เกิดความต่าง และอาจจะเกี่ยวเนื่องกับ ความพร้อมทั้งด้านงบประมาณ การจัดระบบการบริหารภายในโรงเรียน

สำนักผู้ตรวจราชการที่ 4 กระทรวงศึกษาธิการ (2548: บทคัดย่อ) ศึกษาสภาพการจัดการศึกษา และปัญหาอุปสรรคในการจัดการศึกษาเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติในสถานศึกษา พบว่า ปัญหาด้านอาคารสถานที่ซึ่งเกิดจากขาดงบประมาณในการจัดอาคารสถานที่ ห้องน้ำ ห้องพิเศษ สำหรับใช้ทำกายภาพบำบัด อาคารเรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ไม่เพียงพอสำหรับการจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภท ปัญหาด้านการคัดแยกเด็กพบว่า สภาพปัญหาเกิดบุคลากรไม่มีความรู้และประสบการณ์ในการคัดแยกเด็ก รวมถึงการขาดแคลนเครื่องมือ สื่อ อุปกรณ์ในการคัดแยก ส่วนปัญหาการส่งต่อให้แพทย์วินิจฉัย บางโรงพยาบาลไม่มีความพร้อมต้องพาเด็กไปต่างจังหวัด ปัญหาด้านการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล พบว่า ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล และไม่ได้จัดทำแผน การศึกษาเฉพาะรายบุคคล เพราะมีภาระงานมากและไม่มีผู้ที่มีความรู้ความชำนาญทางการจัดการเรียนร่วม มาให้คำปรึกษา แนะนำสำหรับสภาพปัญหาด้านการจัดการเรียนร่วม พบว่าครูยังไม่มีความชำนาญ ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับการเรียนร่วม ครูมีภารกิจในการเรียนการสอนเด็กปกติและ

การปฏิบัติงานต่าง ๆ ในระบบมาก ไม่มีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเด็กพิเศษแต่ละคน ขาดบุคลากรเฉพาะทางด้านการศึกษาพิเศษ ไม่สามารถสอนได้ตรงตามแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล มีการจัดอบรมให้คณะครูได้มีความรู้เกี่ยวกับเด็กพิเศษน้อย โรงเรียนที่มีเด็กที่มีความต้องการพิเศษหลายประเภทเรียนร่วมทำให้มีความยากลำบากในการจัดการเรียนการสอน ทั้งการเตรียมแผนการศึกษาเฉพาะรายบุคคล สื่อการสอน ตลอดจนการวัดและประเมินผล เด็กที่มีความต้องการพิเศษบางคนยังไม่มีความพร้อมสำหรับการอยู่ในห้องเรียนร่วม ครูยังมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการจัดการเรียนร่วม ส่วนปัญหาด้านการวัดและประเมินผลพบว่า ครูไม่มีความรู้ความเข้าใจการวัดและประเมินผล ไม่มีเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการพิเศษแต่ละประเภท ส่วนปัญหาด้านบุคลากรพบว่า ขาดบุคลากร บุคลากรมีจำนวนจำกัดและไม่มีความรู้ในการจัดการเรียนร่วม สำหรับปัญหาด้านความร่วมมือของผู้ปกครองพบว่า ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และไม่ยอมรับสภาพของบุตรหลาน บางรายไม่ส่งเข้าโรงเรียนอีกทั้งขาดความรู้ความเข้าใจในปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาเด็ก ไม่มีเวลาดูแลบุตรหลานของตนเอง ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีฐานะยากจนและมุ่งหวังให้โรงเรียนช่วยเหลือบุตรของตนเองในทุกเรื่อง สำหรับปัญหาด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผล โรงเรียนได้รับการนิเทศน้อยและขาดความต่อเนื่อง โรงเรียนไม่มีเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศการจัดการเรียนร่วม และสถานศึกษาไม่มีบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนร่วมที่จะสามารถให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูในโรงเรียน

วรวรรณ ชนพรชัยทิพย์ (2548: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปัตตานี ยะลาและสตูล ตามทัศนะของครูผู้สอนและผู้บริหาร ผลการวิจัยด้านสภาพปัญหาโดยสรุปพบว่า ระดับปัญหาการจัดการเรียนร่วมด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านงบประมาณทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ข้อปัญหาที่เป็นปลายเปิด ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่เรียนมีมาก เวลาไม่เพียงพอในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความถี่มากที่สุด ด้านบุคลากรปัญหาคือ ครู ครูไม่ได้เข้ารับการอบรมเรื่องการจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียนเรียนร่วมมีความถี่มากที่สุด ส่วนด้านสิ่งแวดล้อม มีปัญหาเกี่ยวกับห้องน้ำห้องส้วมสำหรับนักเรียนเรียนร่วมบางประเภทมีความถี่มากที่สุด ด้านงบประมาณ โรงเรียนขาดการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐและภาคเอกชนมีความถี่มากที่สุด โดยมีข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูที่ตอบแบบสอบถามดังนี้ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และหลักสูตรสถานศึกษาคือ ควรเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและบุคลากร การกำหนดกิจกรรมควรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน กำหนดนโยบายในการรับนักเรียนเข้าเรียนร่วมกับนักเรียนปกติให้ชัดเจน ด้านสิ่งแวดล้อม สถานศึกษาควรจัดซื้อ สิ่งอำนวยความสะดวกและความช่วยเหลืออื่นใดเป็นการเฉพาะสำหรับนักเรียนเรียนร่วม และปรับปรุงอาคารสถานที่

สิ่งแวดล้อม ให้มีเหมาะสมและเอื้อต่อนักเรียนที่เข้าเรียนร่วมทุกประเภทที่มีในโรงเรียนอย่างทั่วถึง ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความสะดวกและความปลอดภัย ควรจัดให้มีห้องเสริมการเรียนรู้หรือจัด เป็นมุมความรู้ด้านวิชาการ จัดให้มีบริการคอมพิวเตอร์แก่นักเรียนเรียนร่วม ด้านงบประมาณ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ควรระดมพลังสนับสนุนในการจัดงบประมาณให้เพียงพอและต่อเนื่อง สำหรับการจัดซื้อสื่อ วัสดุ เพื่อการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนเรียนร่วมให้สูงขึ้นอย่างเต็มความสามารถ

นิษฐา ทองจันทร์ (2549: 115) ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องความต้องการของครูที่มีประสบการณ์การทำงาน การจัดการศึกษาพิเศษที่แตกต่างกัน และผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษต่อการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษา โดยศึกษาเป็นรายด้าน 6 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านเครื่องมือ อุปกรณ์อาคารสถานที่ และด้านการจัดทำหลักสูตรและการนำไปใช้ตามลำดับพบว่า โรงเรียนประถมศึกษาในปัจจุบันยังไม่มีความพร้อมในหลายด้าน เช่น ด้านบุคลากร มีครูที่ผ่านการฝึกอบรมเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษเพียงร้อยละ 14.49 ด้านสื่อการเรียนการสอน มีสื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ และไม่เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนพิเศษเรียนร่วม ด้านการนิเทศการศึกษา ยังมีครูการศึกษาพิเศษ และศึกษานิเทศก์เฉพาะด้านไม่เพียงพอ ไม่มีการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนร่วมกันของเด็กปกติกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษยังมีน้อย และการขอความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองยังมีน้อยเป็นต้น ตลอดจนด้านสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับเครื่องมือ อุปกรณ์ และอาคารสถานที่ เช่น ห้องเรียนยังไม่มีปรับปรุงให้เหมาะสมกับลักษณะความต้องการของเด็กแต่ละประเภท ผู้บริหารและครูอาจยังมีทัศนคติต่อการจัดการเรียนร่วมว่าเป็นภาระของโรงเรียนที่ต้องปฏิบัติตามนโยบาย เมื่อต้องดำเนินการจึงมีความต้องการให้มีทุกสิ่งทุกอย่าง อย่างเพียงพอต่อความต้องการของเด็ก ในสถานะเช่นนี้ควรสร้างแรงจูงใจให้กับผู้บริหาร ครู ให้เห็นถึงความสำคัญและยินดีจัดการเรียนร่วม ตลอดจนสร้างเจตคติที่ดีของผู้ปกครอง และเด็กปกติให้มีความเข้าใจต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

วิวัฒน์ไชย ศรีวิวัฒน์ (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ภายใต้โครงสร้างชี้ท ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ภายใต้โครงสร้างชี้ท ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามตำแหน่งประสบการณ์และขนาดโรงเรียน ผลการวิจัยโดยสรุปพบว่า 1) สภาพการบริหารโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านเครื่องมือ และด้านกิจกรรมการเรียนสอน 2) ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนจำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ และขนาดโรงเรียนพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญ ยกเว้นด้านเครื่องมือที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมภายใต้ โครงสร้างชี้ตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ศิริจันทร์ ภักดีโต (2550: บทนำ) ได้ทำการวิจัยสภาพและปัญหาการบริหารการศึกษาแบบ เรียนร่วม สำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพชรบูรณ์ เขต 2 พบว่า สภาพการบริหารการศึกษาแบบเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ ภาพรวมมีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สภาพการปฏิบัติต่ำที่สุดได้แก่ ด้านหลักสูตรและ การประเมิน ส่วนปัญหาการบริหารการศึกษาแบบเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ ภาพรวมมีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาอยู่ในระดับสูงที่สุดได้แก่ด้านบุคลากร

บุญเกิด วิเศษรินทอง, อุดลยศักดิ์ สุนทรโรจน์ และศักดิ์พงษ์ หอมหวาน (2552: บทนำ) ได้ทำการศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียน แกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 พบว่าปัญหาการดำเนินงาน การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบเด็กพบว่า มีปัญหาภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อยได้แก่ ด้านคุณภาพนักเรียน ด้านปัจจัย ด้านการบริหารจัดการ และด้านกระบวนการเรียน การสอน ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำแนก ตามสถานภาพและระดับช่วงชั้นทั้งโดยรวมและรายด้านพบว่า ผู้บริหารและครูที่รับผิดชอบเด็กที่มี ความต้องการพิเศษ มีปัญหาการดำเนินงานการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทั้ง โดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .01 และ โรงเรียนที่เปิดสอนระดับช่วงชั้นที่แตกต่างกัน มีปัญหาการดำเนินงานทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

พิมพ์ชนก สุวรรณโชติ (2553: บทคัดย่อ) ศึกษาสภาพปัญหาในการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างชี้ต (SEAT Framework) ด้านผู้เรียนและสภาพแวดล้อมของโรงเรียนแกนนำจัดการ เรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ จากการศึกษาพบว่า มีสภาพปัญหาจาก การบริหารงานด้านสภาพแวดล้อมในภาพรวมมีระดับสภาพปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย โดยทั้งโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายด้านย่อยพบว่าสภาพแวดล้อมทางกายภาพในภาพรวมมีระดับปัญหาในการดำเนินงาน อยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาพบว่าโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาการดำเนินงาน

อยู่ในระดับปานกลาง โรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย บุคคลที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมของเด็กในภาพรวมมีระดับปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาพบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่มีปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปัญหาการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framwork) ในด้านผู้เรียนและด้านสภาพแวดล้อมพบว่า ในภาพรวมค่าเฉลี่ยของปัญหาการบริหารจัดการเรียนร่วมแต่ละขนาด มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหาในการจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framwork) มากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่

ศษาสรี วัชรนุรักษ์ (2553: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท เป็นฐานในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดสงขลา โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วม และเพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เป็นฐานในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมที่จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ด้านการศึกษาพิเศษ และการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องแต่ละประเภท และศึกษาปัญหาข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท เป็นฐานในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีทเป็นฐานในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับคือด้านเครื่องมือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านนักเรียนและด้านสภาพแวดล้อม 2) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ด้านการศึกษาพิเศษต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีทเป็นฐานในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนที่มีเพศต่างกัน อายุต่างกัน ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีทเป็นฐานในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมไม่แตกต่างกันและ 3) ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนเสนอปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ โดยเห็นว่าควรส่งเสริมให้นักเรียนปกติมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนพิเศษเรียนร่วม ควรจัดสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และให้สอดคล้องกับความต้องการ ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายตามศักยภาพของผู้เรียน เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้โดยเน้นทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต อีกทั้งควรมีเครื่องมือ สื่อสำหรับใช้กับนักเรียนพิเศษอย่างจำเพาะเจาะจง

สรุปผลการศึกษางานการวิจัย ทฤษฎี หลักการ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม งานวิจัยในประเทศพบว่าการบริหารจัดการเรียนร่วมยังมีสภาพปัญหาในด้านต่าง ๆ เช่น ปัญหาด้านความพร้อมของอาคารสถานที่ ปัญหาด้านการคัดแยกเด็ก ปัญหาการส่งต่อให้แพทย์วินิจฉัย ปัญหา

ด้านหลักสูตร ปัญหาด้านการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล สื่อการสอน ตลอดจนการวัดและประเมินผล ปัญหาด้านบุคลากร ความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ปัญหาด้านความร่วมมือของผู้ปกครอง ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับเครื่องมือ อุปกรณ์ ตลอดจนปัญหาด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม ซึ่งมีความสอดคล้องกับการบริหารจัดการเรียนร่วมในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานราธิวาส ซึ่งควรได้รับการพัฒนาอีกหลายด้าน เช่น ด้านอาคารสถานที่ ด้านบุคลากร สื่อการเรียนการสอน การนิเทศ ติดตามประเมินผล การจัดทำหลักสูตร สื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือ ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

งานวิจัยต่างประเทศ

Faite Royjier Poncefont Mack (2006: 6 อ้างถึงใน สุกัญญา รัตนสังข์, 2547: 50) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูในรัฐมิชิแกน สหรัฐอเมริกา ที่มีต่อการจัดการเรียนร่วมพบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจัดการเรียนร่วม และจะจัดได้ดีหากจัดเป็นระบบรวมทั้งได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร และมีการฝึกอบรม สำหรับความรู้ในเรื่องการเรียนร่วมพบว่า มีครูร้อยละ 33 ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยครูส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ ความหมายทางการศึกษาพิเศษ เช่น IEP และครูยังไม่ได้รับการฝึกอบรมอย่างเพียงพอในเรื่องการจัดการศึกษาให้กับเด็ก โดยครูระดับประถมศึกษาได้รับการฝึกอบรมมากกว่าครูระดับมัธยมศึกษา

Williams (1998 อ้างถึงใน สมศักดิ์ ไชยโชติ, 2550: 69) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารของครูในชั้นเรียนปกติ เรื่องการเตรียมตัวเพื่อทำงานในชั้นเรียนร่วมในฐานะเป็นรายวิชาที่เตรียมก่อนการเข้าปฏิบัติงานพบว่า ครูที่จะปฏิบัติงานในชั้นเรียนร่วมของเด็กพิการกับเด็กปกติจะต้องมีความเข้าใจความต้องการของเด็กเป็นอย่างดี

Tjokrowardogo (1989 อ้างถึงใน วีระพงษ์ เทียมวงษ์, 2547: 83) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะความต้องการจำเป็น และปัญหาของโรงเรียนเรียนร่วมระดับประถมศึกษา ในจาร์การ์ตาร์ และจอร์จาร์การ์ตาร์ ในเกาะชวา และความเป็นไปได้ในการใช้การนิเทศการสอนตอบสนองความต้องการและแก้ปัญหาโดยใช้วิธีการรวบรวมจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอน อาจารย์ใหญ่ ผู้นิเทศทางการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา 3 โรงเรียน และรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาเอกสารที่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับโครงการเรียนร่วมของทั้ง 3 โรงเรียนพบว่า คุณลักษณะของโรงเรียนเรียนร่วมมีดังนี้

1. มีครูให้คำแนะนำปรึกษาทางการศึกษาพิเศษ
2. มีการสนับสนุนเฉพาะเกี่ยวกับเครื่องมือและสื่อการสอนพิเศษ

3. มีนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมอยู่ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและความต้องการจำเป็น มีดังนี้

3.1 หลักสูตร

3.2 แหล่งทรัพยากรเกี่ยวกับการเรียนการสอนสำหรับนักเรียน และครู

3.3 สื่อและอุปกรณ์การสอนที่เหมาะสม

3.4 งบประมาณ

3.5 ความรู้และทักษะของครูผู้สอนในโครงการเรียนร่วม

3.6 การติดต่อสื่อสารกับผู้บริหารในระดับสูงที่รับผิดชอบการดำเนินงาน การเรียนร่วม ควรจัดโดยผ่านการปฏิบัติหน้าที่ของศูนย์ทดสอบทางการศึกษาในโครงการเรียนร่วม ผ่านการเยี่ยมโรงเรียน และชั้นเรียน การประชุมประจำของบุคลากรในโรงเรียน และผ่านบรรยากาศการทำงานร่วมกัน ในโรงเรียน

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศและต่างประเทศสรุปได้ว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษ รวมทั้งด้านผู้บริหาร ครูผู้สอน มีเจตคติในทางบวกต่อการจัดการเรียนร่วม และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ยอมรับว่าโครงการเรียนร่วมเป็นโครงการที่สามารถเอื้อประโยชน์ทางการศึกษาแก่นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และมีความพยายามในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องของการศึกษาพิเศษ ของบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนั้นจะเห็นได้ว่าสมมติฐานที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาในครั้งนี้ ในประเด็นที่ว่า ครูที่มีเพศ อายุ ตำแหน่งต่างกัน มีสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนแกนนำ จัดการเรียนร่วมแตกต่างกัน ครูที่มีวุฒิการศึกษา ความรู้พื้นฐานการศึกษาพิเศษ ประสบการณ์การทำงาน ด้านการศึกษาพิเศษต่างกัน มีสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม แตกต่าง และครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของบุคลากร ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมแตกต่างกัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ ดังที่ได้นำเสนอไว้ข้างต้นแล้วนั้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ที่จำแนกตามตัวแปรระหว่างผู้ตอบแบบสอบถามที่มีพื้นฐานการศึกษา ความรู้ทางการศึกษาพิเศษ ประสบการณ์ในการทำงานด้านการศึกษาพิเศษ ตำแหน่งและขนาดของโรงเรียนที่ต่างกัน ภายใต้องค์ประกอบของโครงสร้างชีวิต 4 ด้าน ได้แก่ ด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรม และด้านเครื่องมือ เพื่อเปรียบเทียบสภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ที่จำแนกตามตัวแปรตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา ขนาดโรงเรียน ความรู้พื้นฐานทางการศึกษาพิเศษ ประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษาพิเศษของผู้บริหารสถานศึกษาและครู เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางในการวางแผนพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการเรียนร่วมในสถานศึกษา โดยผู้วิจัยกำหนดวิธีการวิจัยตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้ คือ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. แบบแผนการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
5. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยใช้แบบสอบถาม ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จำนวน 66 โรงเรียน โดยมีผู้บริหารและครูที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วมจำนวน 1,070 คน จำแนกได้ดังนี้

- | | |
|------------------------|--------------|
| 1. ผู้บริหารสถานศึกษา | จำนวน 66 คน |
| 2. ครูวิชาการ | จำนวน 66 คน |
| 3. ครูรับผิดชอบโครงการ | จำนวน 66 คน |
| 4. ครูผู้สอน | จำนวน 872 คน |

การศึกษาเชิงปริมาณ งานวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากรที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ส่วนครูผู้สอนศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตร ยามาเน่ ที่ความเชื่อมั่น 95% โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามเขตพื้นที่ และได้กลุ่มตัวอย่างมาจำนวน รวม 473 คน ดังนี้

- | | |
|------------------------|--------------|
| 1. ผู้บริหารสถานศึกษา | จำนวน 66 คน |
| 2. ครูวิชาการ | จำนวน 66 คน |
| 3. ครูรับผิดชอบโครงการ | จำนวน 66 คน |
| 4. ครูผู้สอน | จำนวน 275 คน |

การศึกษาเชิงคุณภาพ โดยศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส โดยวิธีการสนทนากลุ่ม

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 กลุ่ม ผู้วิจัยได้กลุ่มตัวอย่างมาแบบเจาะจงโดยกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือก ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มที่มีคุณสมบัติดังนี้

กลุ่มสนทนากลุ่มที่ 1 เป็นตัวแทนผู้บริหารสถานศึกษา จากโรงเรียนต้นแบบแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 เขต 2 และเขต 3 เขตละ 2 คน รวม จำนวน 6 คน

กลุ่มสนทนากลุ่มที่ 2 เป็นครูในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ที่มีผลงานดีเด่นด้านการจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส จำนวน 9 คน

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย โดยทำการศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส โดยทำการศึกษา

1. ใช้แบบสอบถามเพื่อทำการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส

2. จัดสนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จำนวน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนต้นแบบการเรียนร่วม และกลุ่มครูผู้สอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ และประเด็นการสนทนากลุ่ม ดังนี้

1. แบบสอบถามสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย ตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน ระดับการศึกษา ความรู้พื้นฐานทางการศึกษาพิเศษ และประสบการณ์การทำงาน ด้านการศึกษาพิเศษ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ตามโครงสร้างชี้ทใน 4 องค์ประกอบ คือ ด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านเครื่องมือ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด จำนวน 40 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open - Ended Question) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางในการจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีใน 4 ด้าน คือ ด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านการเรียนการสอน และด้านเครื่องมือ

2. ประเด็นการสนทนากลุ่ม สร้างขึ้นโดยมีข้อคำถามจำนวน 4 ประเด็นครอบคลุมโครงสร้างชี้ททั้ง 4 ด้าน คือ ด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านการเรียนการสอน และด้านเครื่องมือ ซึ่งมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อใช้กับกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบสอบถามสภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ กับเด็กปกติ จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ทั้งเอกสารหนังสือ รายงานการวิจัย รายงานการนิเทศโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม แบบสอบถามการปฏิบัติงานในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม และโรงเรียนที่ดำเนินการจัดการเรียนร่วม ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ มาออกแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2 ศึกษาสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานการเรียนร่วม จากการรายงานผลการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานเรียนร่วม ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครราชสีมา และการรายงาน ผลการนิเทศติดตามการดำเนินงานเรียนร่วม ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ปัญหาที่เกิดจากด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านเครื่องมือ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถามจำนวน 53 ข้อ ดังนี้

1.2.1 ด้านนักเรียน	จำนวน 15 ข้อ
1.2.2 ด้านสภาพแวดล้อม	จำนวน 13 ข้อ
1.2.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวน 13 ข้อ
1.2.4 ด้านเครื่องมือ	จำนวน 12 ข้อ

1.3 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์ และนิยามศัพท์ โดยผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านให้คะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้

ให้คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์
ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ว่าข้อความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์
ให้คะแนน -1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์

คำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องจากคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2543: 248-249) คัดเลือกข้อคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป และ นำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ส่วนข้อคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.50 ไม่นำมาใช้ ปรากฏว่าได้แบบสอบถามจำนวน 40 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 ถึง 1.00

1.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try - Out) กับโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในจังหวัดปทุมธานี เขต 1 เขต 2 และเขต 3 จำนวน 5 โรงเรียน ๆ ละ 6 คน รวมจำนวน ผู้ตอบแบบสอบถาม 30 คน ประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 5 คน และครูโรงเรียนละ 5 คน ประกอบด้วยครูวิชาการ 1 คน ครูรับผิดชอบโครงการ 1 คน ครูผู้สอนจำนวน 3 คน รวมจำนวนครู ที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 25 คน แล้วนำผลการตอบแบบสอบถามนำมาคำนวณค่าความเชื่อมั่น

(Reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.93

1.5 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

2. ประเด็นการสนทนากลุ่ม

ประเด็นการสนทนากลุ่ม ใช้กับผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

2.1 ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2

2.2 วิเคราะห์สภาพปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาจากแบบสอบถามในตอน ที่ 3

2.3 จัดทำประเด็นสนทนากลุ่ม ครอบคลุมโครงสร้างชี้ 4 ด้าน

2.4 นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาแก้ไข ปรับปรุง

2.5 จัดทำประเด็นสนทนา

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือขอความร่วมมือและแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ถึงผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เพื่อแนะนำตัวผู้วิจัย และขอความร่วมมือให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปเก็บรวบรวมข้อมูลสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ ครูรับผิดชอบโครงการเรียนร่วม และครูผู้สอนในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 473 ฉบับ หลังจาก 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยขอรับแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ ในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างไม่ตอบแบบสอบถามในระยะเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยดำเนินการติดตามด้วยตนเองโดยการประสานผ่านผู้บริหารสถานศึกษาและประสานผ่านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด จำนวน 473 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามซึ่งแบบสอบถามที่ได้รับคืนอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ทั้งหมด

1.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ การศึกษาแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยวิธีการจัดสนทนากลุ่ม จำนวน 2 กลุ่ม มีผู้เข้าร่วมสนทนาจำนวน 15 คน ประกอบด้วยกลุ่มที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนต้นแบบการเรียนร่วม จำนวน 6 คน และกลุ่มที่ 2 ครูผู้สอนที่มีผลงานด้านการจัดการเรียนร่วม จำนวน 9 คน โดยมีขั้นตอนในการจัดสนทนากลุ่ม ดังนี้

ในช่วงแรกผู้ดำเนินการสนทนาแนะนำตนเองและทีมงาน (ผู้จัดบันทึกและผู้บริการทั่วไป) โดยสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง จัดเตรียมอุปกรณ์ (กระดาษสำหรับจดบันทึก และดินสอ เครื่องบันทึกเสียง) ที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม หลังจากนั้นจึงดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1.2.1 อธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษา และจุดมุ่งหมายในการจัดสนทนากลุ่ม
1.2.2 เกริ่นนำด้วยคำถามทั่วๆ ไป เพื่ออุ่นเครื่อง และสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง
1.2.3 เมื่อผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มเริ่มมีความคุ้นเคยกัน จึงเริ่มคำถามในแนวการสนทนาที่จัดเตรียมไว้

1.2.4 ผู้จัดบันทึกการสนทนา จดบันทึกการสนทนาและบรรยากาศที่เกิดขึ้นในระหว่างการสนทนา

1.2.5 ผู้ช่วยซึ่งทำหน้าที่ช่วยเหลือทั่วไปในขั้นเตรียมการการจัดสนทนากลุ่ม เตรียมสถานที่ จัดสถานที่ และเตรียมบันทึกเสียง

การสนทนากลุ่มได้ดำเนินการตามวัน เวลา ดังนี้ 1) วันที่ 19 มีนาคม 2556 เวลา 09.30 – 11.00 น. จัดสนทนากลุ่มย่อยผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนต้นแบบการเรียนร่วม จำนวน 9 คน 2) วันที่ 19 มีนาคม 2556 เวลา 13.30 – 15.00 น. จัดสนทนากลุ่มย่อยครูผู้สอนที่มีผลงานดีเด่นด้านการจัดการเรียนร่วม จำนวน 9 คน โดยใช้ประเด็นการสนทนาประเด็นเดียวกันกับกลุ่มผู้บริหาร 3) หลังจากการสนทนากลุ่มเสร็จสิ้นลง ผู้วิจัยได้ดำเนินการถอดเทปบันทึกการสนทนากลุ่มย่อยทั้งสองกลุ่ม นำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา และเขียนสรุปความคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่ได้จากการสนทนา

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ซึ่งผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยดำเนินการ ดังนี้

1.1 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดำเนินการดังนี้

1.1.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และลงรหัสข้อมูล

1.1.2 วิเคราะห์โดยวิธีหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม และนำเสนอข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบการบรรยาย

1.1.3 วิเคราะห์โดยวิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ตัวแปรเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม นำค่าที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดโดยการแบ่งช่วงเท่า ๆ กัน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 3.26 – 4.00 หมายถึง มีสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.2 หมายถึง มีสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 1.76 – 2.50 หมายถึง มีสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.75 หมายถึง มีสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.1.4 เปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส ที่จำแนกตามตัวแปร ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ขนาดโรงเรียน ความรู้พื้นฐานทางการศึกษาพิเศษ ประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษาพิเศษของ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ผู้วิจัยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F - test)

1.2 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

1.2.1 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส ใน 4 ด้าน คือ ด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านการเรียนการสอน และด้านเครื่องมือ นามาสรุปโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

1.2.2 เป็นการวิเคราะห์แนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส ผู้วิจัยนำข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่ได้จากการสนทนากลุ่ม นามาสรุปโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและการตีความจากข้อมูล

2. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิจัย ดังนี้

2.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.1.1 การหาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยการหาดัชนีความสอดคล้อง (ระพีพันธุ์ โพรธีศรี, 2549: 63)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ หมายถึง คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.1.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการประมาณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (α - Cronbach's Alpha Coefficient) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2547: 81: 83)

2.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.2.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ $\bar{X}$

1) ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สูตร (Ferguson, 1981: 68)

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

2) ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร (Ferguson, 1981: 68)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนทั้งหมด

3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร (Ferguson, 1981: 68)

$$S.D. = \frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

4) การทดสอบเอฟ (F - test) และเปรียบเทียบพหุคูณตามวิธีการเชฟเฟ (Scheffe)

สูตรการทดสอบเอฟ (F-test)

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติเอฟ
	MS_B	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม (Mean square between - groups)
	MS_W	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม (Mean square within - groups)

เปรียบเทียบพหุคูณตามวิธีการเชฟเฟ (Scheffe)

$$CV_d = \sqrt{(k-1)(F_\alpha)(MS_W) \left(\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j} \right)}$$

เมื่อ	k	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	F_α	แทน	ค่าวิกฤต F ที่ระดับนัยสำคัญ α ซึ่งเปิดจากตารางค่าวิกฤต F
	MS_W	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม ที่คำนวณไว้แล้วในการวิเคราะห์

ความแปรปรวน

n_i, n_j แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่นำมาเปรียบเทียบกัน

CV_d แทน ค่าที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจว่ามีความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยแต่ละคู่

กล่าวคือ ค่าเฉลี่ย 2 ค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติก็ต่อเมื่อค่าเฉลี่ย 2 ค่านั้นมีค่าความแตกต่างมากกว่าหรือเท่ากับค่า CV_d

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม เพื่อเปรียบเทียบสภาพปัญหาในการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมตามตัวแปร ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ขนาดโรงเรียน ความรู้พื้นฐานทางการศึกษาพิเศษ ประสิทธิภาพการทำงานด้านการศึกษาพิเศษ และศึกษาแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดจากการจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียดของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
SS	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of square)
MS	แทน	ผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean of square)
df	แทน	ขั้นของความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบเอฟ (F - test)

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตัวแปรอิสระ ได้แก่ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา ขนาดโรงเรียน ความรู้พื้นฐานทางการศึกษาพิเศษ ประสิทธิภาพการทำงานด้านการศึกษาพิเศษ

ตอนที่ 2 สภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น โดยวิธีการสนทนากลุ่ม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตัวแปรอิสระ

ตาราง 1 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตัวแปรอิสระ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	66	13.95
ครูวิชาการโรงเรียน	66	13.95
ครูรับผิดชอบโครงการจัดการเรียนร่วม	66	13.95
ครูผู้สอน	275	58.15
รวม	473	100
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	344	72.73
ปริญญาโท	124	26.21
อื่น ๆ	5	1.06
รวม	473	100

ตาราง 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ขนาดโรงเรียน		
ขนาดใหญ่ (นักเรียน 601 – 1,500 คน)	60	12.68
ขนาดกลาง (นักเรียน 121 – 600 คน)	370	78.23
ขนาดเล็ก (นักเรียน 1 – 120 คน)	43	9.09
รวม	473	100
ความรู้พื้นฐานทางการศึกษาพิเศษ		
จบการศึกษาพิเศษจากสถาบันการศึกษา	13	2.75
ผ่านการอบรมของหน่วยงาน	374	79.07
ไม่เคยมีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ	83	17.55
อื่น ๆ	3	0.63
รวม	473	100.0
ประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษาพิเศษ		
น้อยกว่า 1 ปี	106	22.41
ตั้งแต่ 1-5 ปี	266	56.24
ตั้งแต่ 6-10 ปี	84	17.76
มากกว่า 10 ปี	17	3.59
รวม	473	100

จากตาราง 1 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน ร้อยละ 58.15 การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 72.73 ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดกลาง ร้อยละ 78.23 ผู้ตอบส่วนใหญ่มีความรู้พื้นฐานทางการศึกษาพิเศษโดยผ่านการอบรมของหน่วยงาน ร้อยละ 79.07 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษาพิเศษตั้งแต่ 1-5 ปี ร้อยละ 56.24

**ตอนที่ 2 สภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี**

ผลการวิเคราะห์ระดับสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ปรากฏดังตาราง 2-11 ดังนี้

ตาราง 2 สภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านนักเรียน

ประเด็นปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
1. การจัดเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อให้ยอมรับในสภาพความบกพร่องของตนเอง	2.50	0.63	น้อย
2. การจัดเตรียมความพร้อมด้านอารมณ์สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อการเรียนรู้ร่วมกับนักเรียนทั่วไป	2.65	0.71	มาก
3. การจัดเตรียมความพร้อมด้านสังคมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อการเรียนรู้ร่วมกับนักเรียนทั่วไป	2.62	0.68	มาก
4. การจัดเตรียมความพร้อมด้านวิชาการสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อการเรียนรู้ร่วมกับนักเรียนทั่วไป	2.43	0.65	น้อย
5. การให้ข้อมูลกับนักเรียนทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะความบกพร่องของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	2.46	0.86	น้อย
6. การให้ความรู้แก่นักเรียนทั่วไปเพื่อให้สามารถปฏิบัติตนต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้อย่างถูกต้อง	2.60	0.82	มาก

ตาราง 2 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
7. การสร้างเจตคติที่ดีให้บุคลากรในโรงเรียน ให้เกิดการยอมรับต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	2.59	0.95	มาก
8. การให้ความรู้ ความเข้าใจแก่บุคลากรของโรงเรียน ถึงสภาพความต้องการของนักเรียนกลุ่มที่มีความต้องการพิเศษ	2.71	0.84	มาก
9. บุคลากรของโรงเรียนให้ความร่วมมือ ในการช่วยเหลือ ดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	2.92	0.85	มาก
10. การให้ความร่วมมือของผู้ปกครองต่อโรงเรียน ในการช่วยเหลือ ดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	2.67	0.81	มาก
รวม	2.62	0.78	มาก

จากตาราง 2 พบว่า สภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส ด้านนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 2.62$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่า บุคลากรของโรงเรียนให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ มีสภาพปัญหามากที่สุด ($\bar{x} = 2.92$) รองลงมาคือปัญหาในการให้ความรู้ ความเข้าใจแก่บุคลากรของโรงเรียนถึงสภาพความต้องการของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ($\bar{x} = 2.71$) และด้านการจัดเตรียมความพร้อมด้านวิชาการสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเพื่อการเรียนร่วมกับนักเรียนทั่วไป มีปัญหาน้อยที่สุด ($\bar{x} = 2.43$)

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน
แกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี
ด้านสภาพแวดล้อม

ประเด็นปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
1. การจัดสภาพอาคารเรียนให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ ของนักเรียนที่เรียนร่วมในโรงเรียน	2.66	0.76	มาก
2. การจัดสภาพห้องน้ำ ห้องส้วม ให้มี ความเหมาะสมและสอดคล้องกับ ความต้องการจำเป็นพิเศษ	2.54	0.89	มาก
3. การจัดบริเวณสำหรับทำสนามเด็กเล่น/ สวนหย่อม และอื่น ๆ เพื่อให้นักเรียนที่มี ความต้องการพิเศษ เรียนร่วมใช้เพื่อ การพักผ่อน	2.52	0.77	มาก
4. การปรับและจัดสภาพห้องเรียน ให้เหมาะสม กับการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มี ความต้องการพิเศษเรียนร่วมแต่ละประเภท	2.57	0.83	มาก
5. การจัดตารางเรียนเพื่อเสริมทักษะทางวิชาการ	2.58	0.82	มาก
6. การจัดให้มีห้องเสริมทักษะทางวิชาการ	2.65	0.78	มาก
7. การจัดให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ได้รับ การเรียนร่วมในชั้นเรียนทั่วไปให้มากที่สุด	2.61	0.80	มาก
8. ผู้บริหารเป็นผู้นำและสร้างบรรยากาศ การยอมรับ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เรียนร่วมในโรงเรียน	2.58	0.78	มาก
9. การแต่งตั้งคณะกรรมการเรียนร่วมประจำ โรงเรียน	2.41	0.85	น้อย
10. การมอบหมายหน้าที่ของผู้บริหาร ในการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม	2.56	0.78	มาก
รวม	2.57	0.81	มาก

จากตาราง 3 พบว่า สภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ด้านสภาพแวดล้อมในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นถึงสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.57$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่า การจัดสภาพ อาคารเรียนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนที่เรียนร่วม ในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นว่ามีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.66$) รองลงมาคือปัญหา การจัดให้มีห้องเสริมทักษะทางวิชาการ ($\bar{X} = 2.65$) ส่วนรายการที่มีสภาพปัญหาน้อยที่สุดคือ การแต่งตั้ง คณะกรรมการเรียนร่วมประจำโรงเรียน ($\bar{X} = 2.41$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียน แกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

ประเด็นปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
1. การปรับหลักสูตรเพื่อเอื้อในการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	2.80	0.82	มาก
2. การประชุมผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันจัดทำแผน IEP	2.69	0.68	มาก
3. การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)	2.73	0.86	มาก
4. การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (HP)	2.68	0.82	มาก
5. การพัฒนาผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ใน IEP	2.66	0.73	มาก
6. คุรุจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้นักเรียน ที่มีความต้องการพิเศษ เอื้อต่อการนำไปใช้ ในชีวิตประจำวัน	2.48	0.63	น้อย
7. วิธีการวัดและประเมินผลการเรียน ที่มี ความสอดคล้องกับสภาพความบกพร่อง ของนักเรียนเป็นรายบุคคล	2.68	0.71	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
8. การรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน ต่อผู้บริหาร โรงเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ที่มีความต้องการพิเศษ	2.52	0.71	มาก
9. การส่งต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ในโรงเรียน	2.61	0.66	มาก
10. การส่งต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ระหว่างโรงเรียน	2.68	0.71	มาก
รวม	2.65	0.73	มาก

จากตาราง 4 พบว่า สภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.65$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่า การปรับหลักสูตร เพื่อเอื้อในการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นว่ามีสภาพปัญหา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 2.80$) รองลงมาคือปัญหาในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ($\bar{X} = 2.73$) ส่วนรายการที่มีสภาพปัญหาน้อยที่สุดคือ ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเอื้อต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 2.48$)

ตาราง 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส ด้านเครื่องมือ

ประเด็นปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
1. การจัดทำ/จัดให้มีนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจเพื่อเป็นแนวการดำเนินงานเรียนร่วมภายในโรงเรียน	2.55	0.79	มาก
2. การนำเครือข่ายการเรียนร่วมมาใช้ในระบบบริหารจัดการเรียนของโรงเรียน	2.56	0.84	มาก
3. การจัดทำ/จัดให้มี แผนงาน โครงการเพื่อเป็นแนวการดำเนินงานเรียนร่วมภายในโรงเรียน	2.63	0.82	มาก
4. การจัดเตรียม/จัดหาสื่อ อุปกรณ์และความช่วยเหลืออื่นใด เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องตามที่ระบุไว้ในแผน IEP	2.63	0.69	มาก
5. การจัดผลิต สื่อ อุปกรณ์ เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องตามที่ระบุไว้ในแผน IEP	2.71	0.63	มาก
6. การจัดให้มีสื่อ อุปกรณ์ที่เหมาะสมกับความต้องการจำเป็นพิเศษ ในห้องเสริมวิชาการ	2.62	0.77	มาก
7. การใช้สื่อ วิธีการ เทคนิค กิจกรรมเพื่อพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	2.60	0.68	มาก
8. การมีครูการศึกษาพิเศษ/ครูผ่านการอบรม/พี่เลี้ยงเด็กพิการเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ	2.54	0.89	มาก
9. การได้รับสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอก	2.68	0.73	มาก
10. การขอรับเงินงบประมาณ	2.65	0.77	มาก
รวม	2.62	0.76	มาก

จากตาราง 5 พบว่า สภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส ด้านเครื่องมือในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นถึงสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.62$) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่า สภาพปัญหาในการจัดผลิตสื่อ อุปกรณ์ เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องตามที่ระบุไว้ในแผน IEP มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นว่ามีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 2.71$) รองลงมาคือการได้รับสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอก ($\bar{X} = 2.68$) การมีครูการศึกษาพิเศษหรือครูผ่านการอบรม หรือพี่เลี้ยงเด็กพิการเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ มีปัญหาน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.54$) ตามลำดับ

ตาราง 6 แสดงสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส ในภาพรวมทุกด้าน

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	2.65	0.73	มาก
2. ด้านนักเรียน	2.62	0.76	มาก
3. ด้านเครื่องมือ	2.62	0.76	มาก
4. ด้านสภาพแวดล้อม	2.57	0.81	มาก
รวม	2.62	0.77	มาก

จากตาราง 6 พบว่า สภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้านมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีสภาพปัญหามากที่สุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.65$) รองลงมาคือ ด้านนักเรียนและด้านเครื่องมือ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของสภาพปัญหาในระดับมากเท่ากัน ($\bar{X} = 2.62$) ส่วนด้านที่มีสภาพปัญหาน้อยที่สุดคือ ด้านสภาพแวดล้อมมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.57$)

**ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี**

ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ที่จำแนกตามตัวแปร ตำแหน่ง ระดับการศึกษา
ขนาดโรงเรียน ความรู้พื้นฐานทางการศึกษาพิเศษ ประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษาพิเศษ
ผู้วิจัยใช้การทดสอบเอฟ (F-test) ได้ผลดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
ระหว่างผู้บริหาร โรงเรียนและครู ที่มีตำแหน่งต่างกัน

การจัดการเรียนร่วม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
ด้านนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	0.04	0.04	0.03	0.99
	ภายในกลุ่ม	469	198.02	0.42		
	รวม	472	198.06			
ด้านสภาพแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	3	0.07	0.65	0.07	0.98
	ภายในกลุ่ม	469	155.35	0.33		
	รวม	472	155.42			
ด้านการจัดการเรียน การสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	0.06	0.02	0.55	0.98
	ภายในกลุ่ม	469	166.08	0.35		
	รวม	472	166.14			
ด้านเครื่องมือ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.65	0.02	0.05	0.98
	ภายในกลุ่ม	469	196.69	0.42		
	รวม	472	196.75			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	3	0.05	0.02	0.55	0.98
	ภายในกลุ่ม	469	150.93	0.32		
	รวม	472	150.99			

จากตารางที่ 7 พบว่า สภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มี
ตำแหน่งแตกต่างกันคือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ ครูรับผิดชอบโครงการ ครูผู้สอน มีความคิดเห็น
เกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการเรียนในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีราชภัฏ ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา
และครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

การจัดการเรียนร่วม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
ด้านนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.97	0.49	1.16	0.31
	ภายในกลุ่ม	470	197.08	0.42		
	รวม	472	198.06			
ด้านสภาพแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.30	0.15	0.45	0.64
	ภายในกลุ่ม	470	155.12	0.33		
	รวม	472	155.42			
ด้านการจัดการเรียน การสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.2	0.134	0.38	0.68
	ภายในกลุ่ม	470	165.87	0.35		
	รวม	472	166.14			
ด้านเครื่องมือ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.25	0.12	0.29	0.74
	ภายในกลุ่ม	470	196.50	0.42		
	รวม	472	196.75			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.04	0.20	0.61	0.54
	ภายในกลุ่ม	470	150.59	0.32		
	รวม	472	150.98			

จากตารางที่ 8 พบว่า สภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีราชภัฏ ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มี
ระดับการศึกษาต่างกัน คือปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก และอื่น ๆ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
สภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา
และครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

การจัดการเรียนร่วม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
ด้านนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.54	0.77	1.84	0.16
	ภายในกลุ่ม	470	196.52	0.42		
	รวม	472	198.06			
ด้านสภาพแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.62	0.31	0.93	0.39
	ภายในกลุ่ม	470	154.80	0.33		
	รวม	472	155.42			
ด้านการจัดการเรียน การสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.48	0.24	0.68	0.50
	ภายในกลุ่ม	470	165.66	0.35		
	รวม	472	166.14			
ด้านเครื่องมือ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.14	0.57	1.37	0.25
	ภายในกลุ่ม	470	195.61	0.42		
	รวม	472	196.75			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.40	0.20	0.62	0.54
	ภายในกลุ่ม	470	150.58	0.32		
	รวม	472	150.98			

จากตารางที่ 9 พบว่า สภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงาน
ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันได้คือ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหา
การจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา
และครูที่มีความรู้พื้นฐานทางการศึกษาพิเศษต่างกัน

การจัดการเรียนร่วม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
ด้านนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	3.23	1.08	2.59	0.05
	ภายในกลุ่ม	469	194.82	0.42		
	รวม	472	198.06			
ด้านสภาพแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.55	0.52	1.57	0.19
	ภายในกลุ่ม	469	153.87	0.32		
	รวม	472	155.42			
ด้านการจัดการเรียน การสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.66	0.55	1.58	0.19
	ภายในกลุ่ม	469	164.48	0.35		
	รวม	472	166.14			
ด้านเครื่องมือ	ระหว่างกลุ่ม	3	1.21	0.40	0.97	0.41
	ภายในกลุ่ม	469	195.54	0.42		
	รวม	472	196.75			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.57	0.52	1.64	0.18
	ภายในกลุ่ม	469	149.42	0.32		
	รวม	472	150.98			

จากตารางที่ 10 พบว่า สภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่มี
ความรู้พื้นฐานทางการศึกษาต่างกันคือ จบการศึกษาพิเศษจากสถาบันการศึกษา ผ่านการอบรมของ
หน่วยงาน ไม่เคยมีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วม
ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา
และครูที่มีประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษาพิเศษต่างกัน

การจัดการเรียนร่วม	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
ด้านนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	3.22	1.07	2.59	0.05
	ภายในกลุ่ม	469	194.83	0.41		
	รวม	472	198.06			
ด้านสภาพแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	3	3.49	1.16	3.59(*)	0.01
	ภายในกลุ่ม	469	151.93	0.32		
	รวม	472	155.42			
ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	0.66	0.22	0.62	0.60
	ภายในกลุ่ม	469	165.48	0.35		
	รวม	472	166.14			
ด้านเครื่องมือ	ระหว่างกลุ่ม	3	1.03	0.34	0.82	0.48
	ภายในกลุ่ม	469	195.72	0.41		
	รวม	472	196.75			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.51	0.50	1.58	0.19
	ภายในกลุ่ม	469	149.47	0.32		
	รวม	472	150.98			

*มีนัยสำคัญ 0.05

จากตารางที่ 11 พบว่า สภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ระหว่างผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์
การทำงานด้านการศึกษาพิเศษต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมใน
โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ด้านนักเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านเครื่องมือ
ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านสภาพแวดล้อม ที่ผู้บริหารและครู ที่มีประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษาพิเศษ
ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการเปรียบเทียบดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ด้านสภาพแวดล้อม เป็นรายคู่
ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์ด้านการศึกษาพิเศษต่างกัน

ประสบการณ์ด้านการศึกษาพิเศษ	$\bar{x}$	ตั้งแต่ 1-5 ปี	6-10 ปี	10 ขึ้นไป
น้อยกว่า 1 ปี	2.69	0.18*	0.06	0.32*
ตั้งแต่ 1-5 ปี	2.51	-	-0.12	0.14
ตั้งแต่ 6-10 ปี	2.63	-	-	.26
ตั้งแต่ 10 ขึ้นไป	2.37	-	-	-

จากตารางที่ 12 แสดงว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษาพิเศษ
น้อยกว่า 1 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
แตกต่างจากผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษาพิเศษ 1-5 ปี และมากกว่า 10 ปี
ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนประสบการณ์อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยวิธีการสนทนากลุ่ม

สรุปผลจากข้อมูลเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ซึ่งได้มาจากการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 4 ด้านคือ ด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านเครื่องมือ โดยจะนำเสนอตามสภาพปัญหาที่ได้จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ รายละเอียดดังต่อไปนี้

ด้านนักเรียน

สภาพปัญหาการให้ความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรของโรงเรียนถึงสภาพความต้องการของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และบุคลากรของโรงเรียนให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือ ดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

แนวทางในการแก้ปัญหา

1. ผู้บริหารต้องมีความตระหนักในการปฏิบัติงานด้านการศึกษาตามรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติการศึกษา และตามนโยบายของหน่วยงาน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาอย่างเอาใจใส่ และจัดให้มีการดำเนินการอย่างจริงจัง
2. ผู้บริหารต้องมีความรู้และมีเจตคติที่ดีต่อการให้บริการทางการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ
3. ผู้บริหารต้องเห็นความสำคัญและสร้างความตระหนักในเรื่องการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความต้องการพิเศษ และถือเป็นนโยบายหลักของโรงเรียนในเรื่องการให้ความรู้แก่บุคลากรทั้งโรงเรียน โดยวิธีการอบรมพัฒนา การเชิญผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการดูแลให้ความช่วยเหลือ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อให้ครูทุกคนในโรงเรียนได้มีความรู้ร่วมกัน การนำไปศึกษาดูงานจากสถานที่จริง จากสภาพจริงที่จัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในการเรียนร่วมกับนักเรียนปกติทั่วไป ทั้งนี้เพื่อการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง และเพื่อให้ได้รับประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ
4. ผู้บริหารต้องจัดให้มีคำสั่งในการแต่งตั้งคณะกรรมการที่รับผิดชอบงานการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างชัดเจนในการมอบหมายงาน และควรให้มีความครอบคลุมถึงครูทุกชั้นเรียนที่มีนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมในชั้นเรียนนั้น ๆ ด้วย

5. ผู้บริหารต้องใช้ระบบทีมงานและเครือข่ายในระดับโรงเรียนและชุมชนเพื่อร่วมกันพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ที่เข้าเรียนร่วมในโรงเรียน
6. ผู้บริหารควรให้ขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงานด้านการเรียนร่วมเป็นกรณีพิเศษ
7. การจัดทำหรือจัดให้มีแผนงาน โครงการ เพื่อเป็นแนวการดำเนินงานเรียนร่วมภายในโรงเรียน ผู้บริหารควรให้ความสำคัญ โดยบรรจุในแผนปฏิบัติการโดยจัดทำเป็นโครงการระยะยาว และเป็นโครงการต่อเนื่อง ควรตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาด้วย เพื่อให้เห็นความสำคัญและเพื่อการสนับสนุนด้านงบประมาณอีกทางหนึ่งด้วย
8. ครูและบุคลากรในโรงเรียนที่มีนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมต้องได้รับความรู้เกี่ยวกับประเภทความพิการ และแนวการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนแต่ละประเภท โดยการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ การศึกษาดูงานในโรงเรียนอื่น ๆ ที่ประสบผลสำเร็จในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ
9. โรงเรียนต้องสร้างความสัมพันธ์และพบปะผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อให้รับรู้สภาพปัญหาของเด็ก ความต้องการในการช่วยเหลือ ควรให้ความรู้และสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองถึงวิธีการดูแล พัฒนابุตรหลานที่มีความต้องการพิเศษ
10. ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องยอมรับศักยภาพและความแตกต่างของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่ไม่เหมือนนักเรียนทั่วไป จะทำให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีความสุขในการมาเรียน
11. ครูต้องใกล้ชิดกับนักเรียนเพื่อการสังเกตพฤติกรรม แล้วนำมาวางแผนในการช่วยเหลือด้านการจัดการศึกษาเป็นรายบุคคล
12. ครูต้องมีความรู้ถึงวิธีการสอนและใช้วิธีการสอนที่แตกต่างไปจากนักเรียนทั่วไป เช่น การใช้เกมส์ในการเรียนการสอน อีกทั้งยังควรปรับวิธีการสอน การให้งานที่มีความยากง่ายที่ต่างกับกับเด็กปกติทั่วไป
13. ครูจัดเตรียมความพร้อมนักเรียนทั่วไปให้มีความรู้เรื่องนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อให้เพื่อนนักเรียนด้วยกันมีความเข้าใจเรื่องบุคลิกภาพ อารมณ์ และความต้องการในการดูแลช่วยเหลือ
14. การให้ความรู้แก่นักเรียนทั่วไปเพื่อให้สามารถปฏิบัติตนต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างถูกต้อง โดยครูควรส่งเสริมในรูปแบบกิจกรรมลูกเสือ กิจกรรมที่ทำงานเป็นทีม โดยให้เด็กปกติและเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้เด็กทั้งสองกลุ่มมีความเข้าใจและมีประสบการณ์ตรงในการอยู่ร่วมกัน
15. ครูควรสอดแทรกความรู้เรื่องคุณธรรม จริยธรรมในการเรียนการสอนในทุกกลุ่มสาระ

16. ครูส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่มเพื่อเตรียมนักเรียนเข้าอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีความสุข
 17. ครูควรจัดให้มีกิจกรรมกลุ่มของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนทั่วไปให้บ่อยครั้ง โดยละเว้นกิจกรรมการแข่งขันที่มีผลแพ้ชนะ
 18. ครูจัดกิจกรรมที่ทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้มองเห็นคุณค่าของตัวเอง เพื่อให้เพื่อน ๆ เกิดการยอมรับในศักยภาพที่แตกต่าง จะทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม จะทำให้มีความมั่นใจในการเข้าสังคมมากยิ่งขึ้น
 19. ครูควรจัดมุมต่าง ๆ ในห้องเรียนและภายในบริเวณโรงเรียน ไว้เป็นเครื่องมือในการปรับพฤติกรรมเด็กและเพื่อการผ่อนคลายของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
- การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แนวทางในการแก้ปัญหา
1. ผู้บริหารต้องให้ความรู้ในเรื่องการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) โดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้กับครูทั้งโรงเรียน และควรให้ความรู้แก่พี่เลี้ยงเด็กพิการด้วย เพื่อการช่วยเหลือครูผู้สอนในการพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และจะต้องดำเนินการประชุมผู้ปกครองเพื่อลงนามในแผน IEP อย่างจริงจัง
 2. บุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนทุกคนต้องมีความตระหนักว่า ครูพี่เลี้ยงไม่ใช่บุคลากรหลักในการจัดทำแผน IEP จะต้องมิบทบาทเพียงเป็นผู้มีส่วนร่วมในการรับรู้ และทางโรงเรียนอาจจะให้ร่วมแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลเท่านั้น
 3. ผู้บริหารโรงเรียนควรประชุมผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันจัดทำแผน IEP และทางโรงเรียนควรแจ้งพัฒนาการของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ เพื่อเป็นข้อมูลในการให้ความร่วมมือในการพัฒนาบุตรหลาน
 4. ครูควรจัดทำ IEP ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความบกพร่องของเด็กแต่ละคน และพัฒนาผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ใน IEP
 5. ครูควรใช้การเทียบเคียงเกณฑ์การให้คะแนนของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยกำหนดแนวการให้คะแนนอย่างชัดเจน ประกาศให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบโดยทั่วกัน
 6. ครูควรจัดทำรายงานความก้าวหน้า ตามพัฒนาการในแต่ละด้านของนักเรียนตามที่ระบุไว้ในแผน IEP ต่อผู้บริหารโรงเรียน นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา และรายงานต่อสำนักงานเขตพื้นที่ โดยครูผู้รับผิดชอบต้องรายงานผลการพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง ผู้บริหารควรกำกับให้มีการรายงานผลต่อผู้ปกครองอย่างเอาใจใส่
 7. ผู้บริหารและครูเน้นการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน เพื่อพัฒนาทักษะทั้ง 4 ด้านของบุตรหลานของตนเอง และควรมีการสื่อสารทั้งสองทางระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน ให้มากขึ้นเพื่อความร่วมมือในการจัดทำแผน IEP

8. ผู้บริหารและครูต้องสร้างความตระหนักให้กับผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการดูแลบุตรหลาน และควรแจ้งพัฒนาการของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ เพื่อเป็นข้อมูลในการร่วมมือในการพัฒนา

ด้านสภาพแวดล้อม

สภาพปัญหาการจัดสภาพอาคารเรียนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนที่เรียนร่วมในโรงเรียน

แนวทางในการแก้ปัญหา

1. ครูควรปรับและจัดสภาพห้องเรียน จัดให้มีมุมต่าง ๆ ภายในห้องเรียนให้เหมาะกับการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมแต่ละประเภทที่เข้าเรียนร่วมในชั้นเรียนนั้น ๆ

2. ผู้บริหารควรจัดสภาพห้องน้ำ ห้องส้วม ให้มีจำนวนเพียงพอ โดยรูปแบบสภาพห้องน้ำ ต้องมีความเหมาะสม สอดคล้องและเอื้อกับประเภทความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนที่เข้าเรียนร่วมในโรงเรียน โดยอย่างน้อยที่สุดควรมีสัก 1 ที่นั่ง ที่เป็นแบบชักโครก ซึ่งข้างผนังควรมีราวจับและมีทางลาดเพื่อเข้าถึงห้องน้ำ

3. ผู้บริหารและครูควรพัฒนาสภาพแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอนทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ให้มีความเหมาะสมกับสภาพความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนที่เข้าเรียนร่วม เช่น การปรับใช้บริเวณโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ ใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอน ใช้ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ที่มีอยู่ในโรงเรียน เช่น ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้องสมุด โรงอาหาร อาคารประชุม เป็นแหล่งเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนอาคารสถานที่และห้องเสริมวิชาการ

4. ผู้บริหารควรมีการจัดสรรและจัดหางบประมาณทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อเอื้อประโยชน์ในการได้รับสนับสนุนงบประมาณสำหรับจัดกิจกรรมเพิ่มเติมเพื่อหารายได้สนับสนุนสถานศึกษาต่อการจัดการเรียนร่วม

5. ครูควรจัดตารางสอนเสริมและรูปแบบการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่นในการใช้สถานที่ เช่น การเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติจริง การใช้แหล่งเรียนรู้โดยเฉพาะแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน ควรใช้ให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์ให้มากที่สุด

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

สภาพปัญหาการปรับหลักสูตรเพื่อเอื้อในการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ
แนวทางในการแก้ปัญหา

1. ผู้บริหารและครูควรจัดให้มีการปรับหลักสูตรจากหลักสูตรปกติทั่วไปให้เป็นหลักสูตรเฉพาะของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยแยกจากหลักสูตรเด็กปกติทั่วไปอย่างชัดเจน แต่จะต้องให้ความสำคัญสอดคล้องกับหลักสูตรเด็กปกติและมีความยืดหยุ่นสูง เพื่อการวางแผน การวางแผนเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนตามสภาพที่ต้องการจำเป็นพิเศษและเพื่อเอื้อต่อการจบหลักสูตร
2. ครูจะต้องปรับวิธีการวัด การประเมินผลการเรียน และมีการปรับเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่แตกต่างจากเด็กทั่วไปให้มีความสอดคล้องกับสภาพความบกพร่องของนักเรียนเป็นรายบุคคล ต้องทำการวัดและประเมินในสิ่งที่กำหนดการพัฒนาไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ใช้วิธีการประเมินตามสภาพจริงอย่างแท้จริง และทางโรงเรียนจะต้องจัดทำระเบียบการวัดและประเมินผลสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษขึ้นมาใช้เสมือนอย่างที่กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของเด็กทั่วไป
3. ครูจะต้องปรับทั้งข้อสอบ วิธีการสอบตามศักยภาพของเด็กแต่ละคนด้วยเกณฑ์ตัดสินที่แตกต่างจากนักเรียนทั่วไป
4. กรรมการสถานศึกษาต้องได้รับความรู้เรื่องการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียน
5. ครูควรได้รับการติดตาม นิเทศ ตรวจสอบเพื่อช่วยเหลือด้านการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษจากผู้บริหารสถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ และศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด

ด้านเครื่องมือ

สภาพปัญหาในการจัดผลิตสื่อ อุปกรณ์ เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องตามที่ระบุไว้ในแผน IEP

แนวทางในการแก้ปัญหา

1. ครูควรจัดทำสื่อต้นแบบ เพราะถ้ามีสื่อที่เป็นต้นแบบแล้วครูสามารถนำมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้และเพื่อเป็นการลดปัญหาเรื่องงบประมาณในการจัดซื้อสื่อ
2. ผู้บริหารต้องสนับสนุนงบประมาณและให้ความสำคัญกับการผลิตสื่อต้นแบบ
3. ครูควรแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการผลิตสื่อที่สอดคล้องกับสภาพความบกพร่องและความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนในความรับผิดชอบ

4. ครูควรมีสื่อเพื่อการเรียนรู้ให้เพียงพอและเหมาะสมกับสภาพความบกพร่องและตรงกับความต้องการจำเป็น ได้รับการพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล
5. สำนักงานเขตพื้นที่และผู้บริหารโรงเรียนควรมีการจัดการอบรมครู ให้ความรู้แก่ครูด้านการผลิตและใช้สื่อ ทั้งที่เป็นสื่อทำมือและสื่อที่เป็นเทคโนโลยี เพื่อการเรียนรู้การสอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ
6. ผู้บริหารและครูควรจัดให้มีสื่อ อุปกรณ์ที่เหมาะสมและเพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ จัดให้มีสื่อในห้องเสริมวิชาการ ครูควรเสาะแสวงหาความรู้ด้านการใช้สื่อเพื่อนำมาปรับใช้และนำมาจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน มีการจัดเก็บรวบรวมสื่อของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีทะเบียนคุมสื่อ จัดทำคู่มือการใช้สื่อ รายงานความก้าวหน้าในการใช้สื่อของนักเรียนเป็นรายบุคคล
7. กิจกรรมที่ครูจัดขึ้นเพื่อพัฒนานักเรียนควรมีความหลากหลายและเหมาะสมตามสภาพแห่งความบกพร่องของแต่ละคน และควรจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายนอกห้องเรียนและภายนอกโรงเรียน
8. ผู้บริหารควรจัดทำและจัดให้มีนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ให้ครอบคลุมถึงกลุ่มนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อเป็นแนวการดำเนินงานเรียนร่วมภายในโรงเรียน ในทุกโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนร่วม มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบโดยกรรมการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด
9. ผู้บริหารควรนำเครือข่ายการเรียนร่วมมาใช้ในระบบบริหารจัดการเรียนของโรงเรียน โดยควรจัดให้มีเครือข่ายการเรียนร่วม เน้นครูผู้สอนและครูพี่เลี้ยงให้มีการพบปะกันอย่างสม่ำเสมอ
10. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนควรจัดสรรและจัดหาบุคลากรทางการศึกษาพิเศษให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ควรให้มีการบรรจุเป็นข้าราชการในสาขาวิชาเอกการศึกษาพิเศษ เพื่อให้แต่ละโรงเรียนมีบุคลากรด้านการศึกษาพิเศษเพียงพอ ควรกำหนดอัตราพี่เลี้ยงเด็กพิการต่อจำนวนเด็กที่ต้องดูแลและต่อประเภทความพิการ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยวิธีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ 1) ศึกษาสภาพปัญหาในการปฏิบัติงานจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี 2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ตามข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องคือ ตำแหน่ง ขนาด โรงเรียน ความรู้พื้นฐานทางการศึกษาพิเศษ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทางการศึกษาพิเศษที่แตกต่างกัน 3) เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ ครูผู้สอน ครูผู้รับผิดชอบโครงการในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จาก 66 โรงเรียน จำนวน 1,070 คน โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ครูผู้สอนในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จาก 66 โรงเรียน จำนวน 473 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับคือ มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ซึ่งแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ ตอนที่ 2 สภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ และตอนที่ 3 แนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม มีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิด มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และขอรับแบบสอบถามคืนโดยให้จัดส่งทางไปรษณีย์ ผลการรวบรวมแบบสอบถามคิดเป็นร้อยละ 100 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติในการวิจัยได้แก่ ค่าจำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบเอฟ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนร่วม

สรุปผล

การวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมนราธิวาส สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมนราธิวาส โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน โดยเห็นว่ามีสภาพปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมนราธิวาส ที่ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนเห็นว่ามีสภาพปัญหามากที่สุดคือด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านนักเรียนและด้านเครื่องมือ ส่วนด้านที่ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนมีความเห็นว่ามีสภาพปัญหาน้อยที่สุดคือด้านสภาพแวดล้อม

2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษา ตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน ความรู้พื้นฐานทางการศึกษาพิเศษแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส ไม่แตกต่างกัน โดยที่ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษาพิเศษที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเดียวกัน ต่อสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ยกเว้นด้านสภาพแวดล้อมพบว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษาพิเศษแตกต่างกัน มีประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษาพิเศษน้อยกว่า 1 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมแตกต่างจากผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษาพิเศษ ตั้งแต่ 1-5 ปี และ 10 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนเสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส โดยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus-Group) แยกเป็น 4 ด้านของโครงสร้างชี้ท ดังนี้

3.1 ด้านนักเรียน

3.1.1 สภาพปัญหาการให้ความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรของโรงเรียนถึงสภาพความต้องการของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและบุคลากรของโรงเรียน ให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

3.1.2 แนวทางในการแก้ปัญหา

1) ผู้บริหารต้องมีความตระหนักในการปฏิบัติงานด้านการศึกษารัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติการศึกษา และตามนโยบายของหน่วยเหนือในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา อย่างเอาใจใส่ และจัดให้มีการดำเนินการอย่างจริงจัง

2) ผู้บริหารต้องมีความรู้และมีเจตคติที่ดีต่อการให้บริการทางการศึกษาสำหรับ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

3) ผู้บริหารต้องเห็นความสำคัญและสร้างความตระหนักในเรื่องการจัดการศึกษา สำหรับผู้ที่มีความต้องการพิเศษ และถือเป็นนโยบายหลักของโรงเรียนในเรื่องการให้ความรู้แก่บุคลากร ทั้งโรงเรียนโดยวิธีการอบรมพัฒนา การเชิญผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการดูแลให้ความช่วยเหลือ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อให้ครูทุกคนในโรงเรียนได้มีความรู้ร่วมกัน การนำไปศึกษาดูงาน จากสถานที่จริง จากสภาพจริงที่จัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในการเรียนร่วมกับนักเรียนปกติทั่วไป ทั้งนี้เพื่อการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและเพื่อให้ได้รับประสบการณ์ตรง เกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

4) ผู้บริหารต้องจัดให้มีคำสั่งในการแต่งตั้งคณะกรรมการที่รับผิดชอบงาน การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างชัดเจนในการมอบหมายงาน และควรให้ความ ครอบคลุมถึงครูทุกชั้นเรียนที่มีนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมในชั้นเรียนนั้น ๆ ด้วย

5) ผู้บริหารต้องใช้ระบบทีมงานและเครือข่ายในระดับโรงเรียนและชุมชน

6) ผู้บริหารควรให้ขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงานด้าน การเรียนร่วมเป็นกรณีพิเศษ

7) การจัดทำหรือจัดให้มีแผนงาน โครงการเพื่อเป็นแนวการดำเนินงาน เรียนร่วมภายในโรงเรียน ผู้บริหารควรให้ความสำคัญโดยบรรจุในแผนปฏิบัติการโดยจัดทำเป็น โครงการระยะยาวและเป็นโครงการต่อเนื่อง ควรตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีบทบาท ในการจัดการศึกษาด้วยเพื่อให้เห็นความสำคัญและเพื่อการสนับสนุนด้านงบประมาณอีกทางหนึ่งด้วย

8) ครูและบุคลากรในโรงเรียนที่มีนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วม ต้องได้รับความรู้เกี่ยวกับประเภทความพิการ และแนวการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนแต่ละประเภท

9) ครูควรได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ด้านจิตวิทยาในการดูแลและจัดการศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

10) โรงเรียนต้องสร้างความสัมพันธ์และพบปะผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความ ต้องการพิเศษ เพื่อให้รับรู้สภาพปัญหาของเด็ก ความต้องการในการช่วยเหลือและควรให้ความรู้ และสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองถึงวิธีการดูแล พัฒนาบุตรหลานที่มีความต้องการพิเศษ

11) ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องยอมรับศักยภาพและความแตกต่างของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่ไม่เหมือนนักเรียนทั่วไป จะทำให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีความสุขในการมาเรียน

12) ครูต้องใกล้ชิดกับนักเรียนเพื่อการสังเกตพฤติกรรม แล้วนำมาวางแผนในการช่วยเหลือด้านการจัดการศึกษาเป็นรายบุคคล

13) ครูต้องมีความรู้ถึงวิธีการสอน และใช้วิธีการสอนที่แตกต่างไปจากนักเรียนทั่วไปเช่น การใช้เกมส์ในการเรียนการสอน อีกทั้งยังควรปรับวิธีการสอน การให้งานที่มีความยากง่ายที่ต่างกับเด็กปกติทั่วไป

14) ครูจัดเตรียมความพร้อมนักเรียนทั่วไปให้มีความรู้เรื่องนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อให้เพื่อนนักเรียนด้วยกันมีความเข้าใจเรื่องบุคลิกภาพ อารมณ์ และความต้องการในการดูแลช่วยเหลือ

15) การให้ความรู้แก่นักเรียนทั่วไปเพื่อให้สามารถปฏิบัติตนต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างถูกต้อง โดยครูควรส่งเสริมในรูปแบบกิจกรรมลูกเสือ กิจกรรมที่ทำงานเป็นทีม โดยให้เด็กปกติและเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้เด็กทั้งสองกลุ่มมีความเข้าใจและมีประสบการณ์ตรงในการอยู่ร่วมกัน

16) ครูควรสอดแทรกความรู้เรื่องคุณธรรม จริยธรรม ในการเรียนการสอนในทุกกลุ่มสาระ

17) ครูส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่มเพื่อเตรียมให้นักเรียนเข้าอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีความสุข

18) ครูควรจัดให้มีกิจกรรมกลุ่มของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนทั่วไปให้บ่อยครั้ง โดยละเว้นกิจกรรมการแข่งขันที่มีผลแพ้ชนะ

19) ครูจัดกิจกรรมที่ทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้มองเห็นคุณค่าของตัวเอง เพื่อให้เพื่อน ๆ เกิดการยอมรับในศักยภาพที่แตกต่าง จะทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม จะทำให้มีความมั่นใจในการเข้าสังคมมากยิ่งขึ้น

20) ครูควรจัดมุมต่าง ๆ ในห้องเรียนและภายในบริเวณโรงเรียน ไว้เป็นเครื่องมือในการปรับพฤติกรรมเด็กและเพื่อการผ่อนคลายของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

3.1.3 การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

แนวทางในการแก้ปัญหา

1) ผู้บริหารต้องให้ความรู้ในเรื่องการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และการจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) โดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้กับครู

ทั้งโรงเรียนและควรให้ความรู้แก่พี่เลี้ยงเด็กพิการด้วย เพื่อการช่วยเหลือครูผู้สอนในการพัฒนา
นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และจะต้องดำเนินการประชุมผู้ปกครองเพื่อลงนามในแผน IEP อย่างจริงจัง

2) บุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนทุกคนต้องมีความตระหนักว่า ครูพี่เลี้ยง
ไม่ใช่บุคลากรหลักในการจัดทำแผน IEP จะต้องมีบทบาทเพียงเป็นผู้มีส่วนร่วมในการรับรู้ และทางโรงเรียน
อาจจะให้ร่วมแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลเท่านั้น

3) ผู้บริหารโรงเรียนควรประชุมผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อร่วมกัน
จัดทำแผน IEP และทางโรงเรียนควรแจ้งพัฒนาการของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ เพื่อเป็นข้อมูล
ในการให้ความร่วมมือในการพัฒนานุเคราะห์

4) ครูควรจัดทำ IEP ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความบกพร่อง
ของเด็กแต่ละคน และพัฒนาผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ใน IEP

5) ครูควรใช้การเทียบเคียงเกณฑ์การให้คะแนนของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
โดยกำหนดแนวการให้คะแนนอย่างชัดเจน ประกาศให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบโดยทั่วกัน

6) ครูควรจัดทำรายงานความก้าวหน้าตามพัฒนาการในแต่ละด้าน
ของนักเรียนตามที่ระบุไว้ในแผน IEP ต่อผู้บริหารโรงเรียน นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ผู้ปกครอง
กรรมการสถานศึกษา และรายงานต่อสำนักงานเขตพื้นที่ โดยครูผู้รับผิดชอบต้องรายงานผลการพัฒนา
นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง ผู้บริหารควรกำกับให้มีการรายงานผล
ต่อผู้ปกครองอย่างเอาใจใส่

7) ผู้บริหารและครูเน้นการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน
เพื่อพัฒนาทักษะทั้ง 4 ด้านของบุคลากรของตนเอง และควรมีการสื่อสารทั้งสองทางระหว่างผู้ปกครอง
และโรงเรียนให้มากขึ้น เพื่อความร่วมมือในการจัดทำแผน IEP

8) ผู้บริหารและครูต้องสร้างความตระหนักให้กับผู้ปกครองในการมีส่วนร่วม
ในการดูแลบุตรหลาน และควรแจ้งพัฒนาการของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบเพื่อเป็นข้อมูลในการ
ร่วมมือในการพัฒนา

3.2 ด้านสภาพแวดล้อม

3.2.1 สภาพปัญหาการจัดสภาพอาคารเรียนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับ
ความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนที่เรียนร่วมในโรงเรียน

3.2.2 แนวทางในการแก้ปัญหา

1) ครูควรปรับและจัดสภาพห้องเรียน จัดให้มีมุมต่าง ๆ ภายในห้องเรียน
ให้เหมาะกับการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมแต่ละประเภทที่เข้า
เรียนร่วมในชั้นเรียนนั้น ๆ

2) ผู้บริหารควรจัดสภาพห้องน้ำ ห้องส้วม ให้มีจำนวนเพียงพอ โดยรูปแบบสภาพห้องน้ำต้องมีความเหมาะสม สอดคล้อง และเอื้อกับประเภทความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนที่เข้ารับการเรียนร่วมในโรงเรียน โดยอย่างน้อยที่สุดควรมีสัก 1 ที่นั่งที่เป็นแบบชักโครก ซึ่งข้างผนังควรมีราวจับและมีทางลาดเพื่อเข้าถึงห้องน้ำ

3) ผู้บริหารและครูควรพัฒนาสภาพแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอน ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้มีความเหมาะสมกับสภาพความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนที่เข้าเรียนร่วมเช่น การปรับใช้บริเวณ โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ ใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอน ใช้ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ที่มีอยู่ในโรงเรียนเช่น ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้องสมุด โรงอาหาร อาคารประชุม เป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนอาคารสถานที่และห้องเสริมวิชาการ

4) ผู้บริหารควรมีการจัดสรรและจัดหางบประมาณทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อเอื้อประโยชน์ในการได้รับสนับสนุนงบประมาณสำหรับจัดกิจกรรมเพิ่มเติมเพื่อหารายได้สนับสนุนสถานศึกษาต่อการจัดการเรียนร่วม

5) ครูควรจัดตารางสอนเสริมและรูปแบบการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่นในการใช้สถานที่เช่น การเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติจริง การใช้แหล่งเรียนรู้โดยเฉพาะแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนควรใช้ให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์ให้มากที่สุด

3.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

3.3.1 สภาพปัญหาการปรับหลักสูตรเพื่อเอื้อในการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

3.3.2 แนวทางในการแก้ปัญหา

1) ผู้บริหารและครูควรจัดให้มีการปรับหลักสูตรจากหลักสูตรปกติทั่วไปให้เป็นหลักสูตรเฉพาะของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยแยกจากหลักสูตรเด็กปกติทั่วไปอย่างชัดเจน แต่จะต้องให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรเด็กปกติ และมีความยืดหยุ่นสูงเพื่อการวางแผนและการวางแผนเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนตามสภาพที่ต้องการจำเป็นพิเศษ และเพื่อเอื้อต่อการจบหลักสูตร

2) ครูจะต้องปรับวิธีการวัด การประเมินผลการเรียน และมีการปรับเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่แตกต่างจากเด็กทั่วไปให้มีความสอดคล้องกับสภาพความบกพร่องของนักเรียนเป็นรายบุคคล และต้องทำการวัดและประเมินในสิ่งที่กำหนดการพัฒนาไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ใช้วิธีการประเมินตามสภาพจริงอย่างแท้จริง และทางโรงเรียนจะต้องจัดทำระเบียบการวัดและประเมินผลสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษขึ้นมาใช้เสมือนอย่างที่กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของเด็กทั่วไป

3) ครูจะต้องปรับทั้งข้อสอบ วิธีการสอบ ตามศักยภาพของเด็กแต่ละคน ด้วยเกณฑ์ตัดสินที่แตกต่างจากนักเรียนทั่วไป

4) กรรมการสถานศึกษาต้องได้รับความรู้เรื่องการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียน

5) ครูควรได้รับการติดตาม นิเทศ ตรวจสอบ เพื่อการช่วยเหลือด้านการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษจากผู้บริหารสถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ และศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด

3.4 ด้านเครื่องมือ

3.4.1 สภาพปัญหาในการจัดผลิตสื่อ อุปกรณ์ เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องตามที่ระบุไว้ในแผน IEP

3.4.2 แนวทางในการแก้ปัญหา

1) ครูควรจัดทำสื่อต้นแบบ เพราะถ้ามีสื่อที่เป็นต้นแบบแล้วครูสามารถนำมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ และเพื่อเป็นการลดปัญหาเรื่องงบประมาณในการจัดซื้อสื่อ

2) ผู้บริหารต้องสนับสนุนงบประมาณและให้ความสำคัญกับการผลิตสื่อต้นแบบ

3) ครูควรแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการผลิตสื่อที่สอดคล้องกับสภาพความบกพร่องและความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนในความรับผิดชอบ

4) ครูควรมีสื่อเพื่อการเรียนรู้ให้เพียงพอและเหมาะสมกับสภาพความบกพร่อง และตรงกับความต้องการจำเป็นได้รับการพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล

5) สำนักงานเขตพื้นที่และผู้บริหารโรงเรียนควรมีการจัดการอบรมครู ให้ความรู้แก่ครูด้านการผลิตและใช้สื่อ ทั้งที่เป็นสื่อทำมือและสื่อที่เป็นเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

6) ผู้บริหารและครูควรจัดให้มีสื่ออุปกรณ์ที่เหมาะสมและเพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ จัดให้มีสื่อในห้องเสริมวิชาการ ครูควรแสวงหาความรู้ด้านการใช้สื่อเพื่อนำมาปรับใช้และนำมาจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน มีการจัดเก็บรวบรวมสื่อของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีทะเบียนคุมสื่อ จัดทำคู่มือการใช้สื่อ การรายงานความก้าวหน้า ในการใช้สื่อของนักเรียนเป็นรายบุคคล

7) กิจกรรมที่ครูจัดขึ้นเพื่อพัฒนานักเรียนควรมีความหลากหลายและเหมาะสมตามสภาพแห่งความบกพร่องของแต่ละคน และควรจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน และภายนอกโรงเรียน

8) ผู้บริหารควรจัดทำและจัดให้มีนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ให้ครอบคลุมถึงกลุ่มนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานเรียนร่วมภายในโรงเรียนในทุกโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนร่วม มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบโดยกรรมการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด

9) ผู้บริหารควรนำเครือข่ายการเรียนร่วมมาใช้ในระบบบริหารจัดการเรียนของโรงเรียน โดยควรจัดให้มีเครือข่ายการเรียนร่วมเน้นครูผู้สอนและครูพี่เลี้ยงให้มีการพบปะกันอย่างสม่ำเสมอ

10) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนควรจัดสรรและจัดหาบุคลากรทางการศึกษาพิเศษให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ควรให้มีการบรรจุเป็นข้าราชการในสาขาวิชาเอกการศึกษาพิเศษ เพื่อให้แต่ละโรงเรียนมีบุคลากรด้านการศึกษาพิเศษเพียงพอ ควรกำหนดอัตราพี่เลี้ยงเด็กพิการต่อจำนวนเด็กที่ต้องดูแลและต่อประเภทความพิการ

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องสภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส ครั้งนี้พบประเด็นที่น่าสนใจ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่าในภาพรวมผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาที่เกิดจากการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน โดยด้านที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเห็นว่ามีความปัญหาหนักที่สุดคือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน รองลงมาคือด้านนักเรียนและด้านเครื่องมือ โดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของสภาพปัญหาอยู่ในระดับมากเท่ากัน ส่วนด้านที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเห็นว่ามีความปัญหาน้อยที่สุดคือ ด้านสภาพแวดล้อมตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีความรู้หรือผ่านการอบรมเรื่องการจัดการเรียนร่วม หรือองค์ความรู้ทางการศึกษาพิเศษในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ซึ่งเป็นการโยกย้ายสถานที่ทำงานเพื่อหลีกเลี่ยงสถานการณ์ร้าย หรือเป็นการย้ายด้วยเหตุผลอื่น ๆ ทั้งการเปลี่ยนสถานที่ทำงานภายในสำนักงานเขตพื้นที่เดียวกันและต่างเขตพื้นที่ โดยที่ผู้มารับงานการจัดการเรียนร่วมยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงานด้านการเรียนร่วม จึงอาจจะเป็นสาเหตุที่ทำให้การปฏิบัติงานประสบกับสภาพปัญหาในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน

ซึ่งสอดคล้องกับผลการนิเทศและติดตามผลการดำเนินงานของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมทั่วประเทศ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548: 2-3) พบว่าการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนพิการทุกประเภทในโรงเรียนเรียนร่วมยังไม่สามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เนื่องจากบุคลากรยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ขาดทักษะการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของเด็กแต่ละคน และยังไม่สอดคล้องกับแนวคิดของ เบญจา ชลธารันนท์ (2546: 2) ที่กล่าวว่าปัจจุบันแม้ว่าโรงเรียนจะดำเนินการให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และดำเนินการตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการแล้วก็ตาม แต่ก็ยังพบปัญหาที่เกิดขึ้นนั่นคือ โรงเรียนทั่วไปยังขาดความรู้และขาดทักษะในการบริหารจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องในด้านต่าง ๆ เช่น นโยบายการจัดการเรียนร่วม บุคลากร หลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน และงบประมาณ อีกทั้งยังไม่สอดคล้องกับ ญัฐกฤตา ไพศาลสมบัติ (2543: บทคัดย่อ) การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนร่วมระดับอนุบาลในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาด้านการบริหารพบว่า โรงเรียนไม่สามารถดำเนินการตามนโยบายได้ทั้งหมด บุคลากรไม่เพียงพอ ขาดความรู้ความสามารถและทักษะในการสอน และจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ขาดงบประมาณในการปรับสภาพแวดล้อม และให้บริการเครื่องมือ สื่อ และอุปกรณ์ การนิเทศและติดตามผลยังทำได้ไม่เต็มที่ หน่วยงานที่ให้การสนับสนุนยังมีน้อย ส่วนปัญหาการจัดการจัดการเรียนการสอนคือขาดเอกสารที่เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม ครูไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ตามที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ขาดความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ขาดสื่อและวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม

2. จากผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษา ตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน ความรู้พื้นฐานทางการศึกษาพิเศษ และประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษาพิเศษต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านสภาพแวดล้อมที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นว่ามีสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมแตกต่างกันและพบว่า ประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษาพิเศษมีความสำคัญต่อสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส โดยผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษาพิเศษน้อยกว่า 1 ปี มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษาพิเศษตั้งแต่ 1-5 ปี และมากกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ซึ่งผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยในครั้งนี้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่รับผิดชอบการจัดการเรียนร่วมที่มีระดับการศึกษา ตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน ความรู้พื้นฐานทางการศึกษาพิเศษที่ต่างกัน จากตัวแปรดังกล่าวไม่สามารถที่จะเป็น ปัจจัยที่จะบอกได้ว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมใน โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส ต่างกัน ซึ่งทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะผู้บริหารและครูซึ่งเป็นผู้ที่จะต้องรับนโยบายและต้องปฏิบัติพร้อมทั้งต้องดำเนินการตามนโยบาย ด้านการจัดการศึกษาจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และจากเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานราธิวาส รวมทั้งจากการที่ได้รับความรู้ความเข้าใจถึงกฎหมายและระเบียบ สิทธิต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่จะต้องดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่อยู่ในวัยเรียน รวมถึง การได้รับการอบรม พัฒนาจากหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาถึงเรื่องการจัดการเรียนร่วม การได้รับข่าวสารข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือ วารสารต่าง ๆ และที่สำคัญ การมีจิตสาธารณะ ความมีเมตตา กรุณา ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูของสถานศึกษานั้น ๆ ที่มีต่อ นักเรียน ผู้ปกครองและต่อชุมชนในการจัดการศึกษาโดยไม่เลือกปฏิบัติ ดังนั้นระดับการศึกษา ตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน ความรู้พื้นฐานทางการศึกษาพิเศษที่ต่างกันเกี่ยวกับความคิดเห็นของสภาพปัญหา ที่เกิดจากการเรียนร่วม ได้สอดคล้องกับผลการวิจัยของนักการศึกษาหลาย ๆ ท่าน ที่ได้ศึกษาและมี วัตถุประสงค์ในลักษณะเดียวกัน เช่น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สชาศิริ วัชรานุกฤษ (2553: 17) ที่ได้ทำการศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เป็นฐานในโรงเรียน แกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดสงขลา ซึ่งผลการวิจัยยังพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มี เพศต่างกัน อายุต่างกัน ระดับการศึกษาต่างกัน และจัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่มีความบกพร่อง ประเภทต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมไม่แตกต่างกัน อีกทั้งยัง สอดคล้องกับสมศรี พนมวิจิตร (2546: 89-91) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนที่จัด การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน อายุต่างกัน ระดับ การศึกษาต่างกัน และจัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องประเภทต่างกัน มีปัญหา การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี ไม่แตกต่างกัน

ส่วนความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส ด้านสภาพแวดล้อมของผู้บริหารและครู ที่มีประสิทธิภาพการทำงานด้านการศึกษาพิเศษต่างกัน โดยผู้ที่มีประสิทธิภาพการทำงานด้านการศึกษาพิเศษ น้อยกว่า 1 ปี มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม

แตกต่างจากผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษาพิเศษ ตั้งแต่ 1-5 ปี และผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการศึกษาพิเศษ 10 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้จะเป็นเพราะผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการศึกษาพิเศษ น้อยกว่า 1 ปี อาจจะยังมีอายุตัวน้อยด้วย จึงทำให้มีผลต่อการแสวงหาความรู้ วิทยาการ แนวคิด แนวปฏิบัติของการจัดการศึกษาพิเศษ การเปิดใจรับวิทยาการใหม่ ๆ การปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนเปลี่ยนการสอน ตลอดจนการดูแลให้ความช่วยเหลือเป็นรายบุคคลตามสภาพความบกพร่อง ตามหลักในการจัดการศึกษาพิเศษ ทั้งยังมองเห็นว่าการจัดสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพและตัวบุคคล ไม่ได้เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และอาจจะเนื่องมาจากการได้รับการอบรม การพัฒนาองค์ความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ ให้เข้าใจถึงการทำงานแบบมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย การประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550: 94) ได้กล่าวถึงการจัดสภาพแวดล้อมไว้ว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่เป็นบุคคลสำคัญในชีวิตเด็ก ได้แก่ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ครู บุคลากรอื่นในโรงเรียน โดยให้ผู้บริหารโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมเป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรมดังนี้ จัดประชุมบุคลากรทุกคนในโรงเรียน เพื่อให้รับรู้โรงเรียนได้ดำเนินการ โครงการเรียนร่วมและจะดำเนินการอย่างไรบ้าง สร้างบรรยากาศการยอมรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนรับรู้และร่วมมือกันดูแล ช่วยเหลืออย่างถูกวิธี จัดให้มีคณะกรรมการจัดการเรียนร่วมประจำโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ ครู พ่อ แม่ ผู้ปกครอง และบุคลากรภายนอกร่วมกันกำหนดนโยบาย แนวทางการดำเนินงาน การจัดสรรงบประมาณ บทบาทและหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน มีการประชาสัมพันธ์โครงการให้บุคลากรทุกคนและผู้เกี่ยวข้องรับทราบ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการทำงานเป็นทีม และยังมีความสอดคล้องกับ Grenott, Staub, Peck & Schwartz, n.d.; cited in Debbie, (1998, 102 อ้างถึงในกึ่งกาญจน์ พุเกษม, 2551: 75) พบว่าบรรยากาศในการเรียนร่วมก่อให้เกิดประโยชน์กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษและเด็กปกติที่มีความสำคัญ 3 ประการคือ 1) ความอบอุ่นและมิตรภาพ 2) การพัฒนาทางด้านสังคมและการรู้จักตนเอง 3) การพัฒนานุคลิกภาพ

3. สำหรับแนวทางในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมพบว่า

ด้านนักเรียน ควรส่งเสริมนักเรียนทั่วไปให้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือเพื่อนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และเสริมทักษะทางวิชาการตามศักยภาพของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ ประเมินตามสภาพจริง จัดให้มีหลักสูตรสำหรับนักเรียนเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภท ครูต้องมีความรู้ มีเครื่องมือ และใช้จิตวิทยาในการดูแลและจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เป็นรายบุคคล ผู้บริหารควรให้ความสำคัญ สร้างความตระหนัก สร้างเจตคติที่ดีให้ขวัญและกำลังใจ

แก่บุคลากรในโรงเรียนในการปฏิบัติงานด้านการเรียนร่วม โรงเรียนควรสร้างความสัมพันธ์และพบปะผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอเพื่อความร่วมมือในการช่วยเหลือดูแลบุตรหลานที่มีความต้องการพิเศษ

ด้านสภาพแวดล้อม ควรจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ใช้ห้องปฏิบัติการบริเวณโรงเรียนเพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้และเพื่อการพักผ่อนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

ด้านการเรียนการสอน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มได้ทำกิจกรรมร่วมกันให้มากที่สุด โดยใช้เทคนิค วิธีการ และสื่อการสอนที่หลากหลาย โดยละเว้นกิจกรรมการแข่งขันที่มีผลแพ้ชนะ ปรับวิธีการสอนโดยคำนึงถึงนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมากขึ้น เช่น การให้งานที่มีความยากง่าย การประเมินผลการเรียนหรือการร่วมกิจกรรม ควรใช้วิธีการและเกณฑ์ที่ต่างกับเด็กทั่วไป โดยให้สอดคล้องกับสภาพความบกพร่องของนักเรียนเป็นรายบุคคล และควรจัดให้มีห้องเสริมทักษะทางวิชาการ ผู้บริหารควรมีความรู้ความเข้าใจด้านการศึกษาพิเศษ ควรกำกับให้มีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคลทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยให้สอดคล้องกับสภาพความบกพร่องของเด็กแต่ละคนอย่างจริงจัง ใช้กรณีศึกษา กำกับ ติดตาม เพื่อให้มีการรายงานความก้าวหน้า มีการส่งต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษต่อผู้บริหาร โรงเรียนและผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง ควรทำสมุดรายงานผลการเรียนเป็นพิเศษ โดยระบุจุดเด่น จุดด้อยที่เด็กควรได้รับการพัฒนาอย่างชัดเจน

ด้านเครื่องมือ ให้มีการจัดทำนโยบาย วัสดุภัณฑ์ พันธกิจ แผนงาน โครงการ โดยให้ครอบคลุมถึงกลุ่มนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ จัดให้มีเครือข่ายการเรียนร่วมที่เข้มแข็ง

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยพบว่าผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานราธิวาส เห็นว่ามีสภาพปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ดังนั้นโรงเรียนจึงควรพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดกิจกรรมทางการศึกษา เช่น การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดแยกคัดกรอง เทคนิคการสอน การจัดการชั้นเรียน การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การวัดและประเมินผลโดยวิธีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ และการศึกษาดูงานด้านการจัดการเรียนร่วม

2. ควรจัดอบรมให้ผู้บริหารและครูทั้งโรงเรียนมีความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างชี้ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านนักเรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อม และด้านเครื่องมือ เพราะทุกคนจะได้รับทราบถึงแนวทางวิธีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

3. นำแนวทางที่ได้จากการแก้ปัญหาที่เกิดจากการเรียนร่วมในแต่ละด้านของโครงสร้างชีวิตที่ได้จากการสนทนากลุ่ม ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงานด้านการเรียนร่วม ดังนี้

3.1 ด้านนักเรียน

3.1.1 ผู้บริหารควรปฏิบัติดังนี้

- 1) ต้องมีความรู้ในเรื่องการให้บริการทางการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ
- 2) ต้องเห็นความสำคัญ มีเจตคติที่ดี และมีความตระหนักในการปฏิบัติงานตามรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติการศึกษา และตามนโยบายของหน่วยงานในเรื่องการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความต้องการพิเศษ และถือเป็นนโยบายหลักของโรงเรียนที่ให้มีการดำเนินงานอย่างจริงจัง
- 3) ควรจัดให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งโรงเรียนให้มีความรู้เรื่องการจัดการเรียนร่วม
- 4) มีคำสั่งในการมอบหมายงาน โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการที่รับผิดชอบงานการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างชัดเจน และครอบคลุมถึงบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนทุกคน
- 5) จัดให้มีและใช้ระบบเครือข่ายในระดับโรงเรียนและชุมชน
- 6) จัดให้มีแผนงาน โครงการระยะยาว และเป็นโครงการต่อเนื่อง โดยบรรจุในแผนปฏิบัติการประจำปี และแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน เพื่อเป็นแนวการดำเนินงานเรียนร่วมภายในโรงเรียน
- 7) กำหนดบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดการเรียนร่วมอย่างชัดเจนเพื่อให้เห็นความสำคัญ และเพื่อการสนับสนุนด้านงบประมาณอีกทางหนึ่งด้วย
- 8) จัดให้มีการประชุมผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
- 9) สร้างความสัมพันธ์และพบปะผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเพื่อรับรู้สภาพปัญหาของบุตรหลาน และสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองถึงวิธีการดูแล พัฒนาคูทรหลานร่วมกับทางโรงเรียน

3.1.2 ครูควรปฏิบัติดังนี้

- 1) ควรพัฒนาองค์ความรู้ตนเองด้านจิตวิทยาในการดูแลและจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

- 2) ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องยอมรับศักยภาพและความแตกต่างของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งจะส่งผลต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีความสุขในการมาเรียน
- 3) ต้องใกล้ชิดกับนักเรียนเพื่อการสังเกตพฤติกรรม แล้วนำมาวางแผนในการช่วยเหลือด้านการจัดการศึกษาเป็นรายบุคคล
- 4) ต้องมีความรู้ถึงวิธีการสอน ใช้วิธีการสอนที่แตกต่างไปจากนักเรียนทั่วไป และควรปรับวิธีการสอน การให้งานที่มีความยากง่าย ที่ต่างกับเด็กปกติทั่วไป
- 5) จัดเตรียมความพร้อมนักเรียนทั่วไปให้มีความรู้เรื่องนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อให้เพื่อนนักเรียนด้วยกันมีความเข้าใจเรื่องบุคลิกภาพ อารมณ์ และความต้องการความช่วยเหลือ และปฏิบัติต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้อย่างถูกต้อง ซึ่งควรส่งเสริมในรูปแบบกิจกรรมลูกเสือ กิจกรรมที่ทำงานเป็นทีม โดยให้เด็กปกติและเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้เด็กทั้งสองกลุ่มมีความเข้าใจและมีประสบการณ์ตรงในการอยู่ร่วมกัน
- 6) จัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับสภาพความบกพร่องของนักเรียนแต่ละคน และพัฒนานักเรียนตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
- 7) สอดแทรกความรู้เรื่องคุณธรรม จริยธรรม ในการเรียนการสอนในทุกกลุ่มสาระ
- 8) จัดให้มีกิจกรรมกลุ่มของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนทั่วไป ให้มีความถี่มากขึ้นตามความเหมาะสม โดยละเว้นกิจกรรมการแข่งขันที่มีผลแพ้ชนะ
- 9) จัดกิจกรรมที่ทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้มองเห็นคุณค่าของตัวเอง เพื่อให้เพื่อน ๆ เกิดการยอมรับในศักยภาพที่แตกต่าง จะทำให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ทำให้มีความมั่นใจในการเข้าสังคมมากยิ่งขึ้น
- 10) จัดมุมต่าง ๆ ในห้องเรียนและภายในบริเวณโรงเรียน เพื่อเป็นเครื่องมือส่วนหนึ่งในการปรับพฤติกรรมเด็ก และเพื่อการผ่อนคลายของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
- 11) ส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อเตรียมให้นักเรียนเข้าอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีความสุข
- 12) แฉ่งพัฒนาการของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ เพื่อเป็นข้อมูลในการให้ความร่วมมือในการพัฒนานักเรียน
- 13) จัดทำรายงานความก้าวหน้าตามพัฒนาการในแต่ละด้านของนักเรียนตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลต่อผู้บริหาร โรงเรียน นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา และรายงานต่อสำนักงานเขตพื้นที่อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

3.1.3 ผู้ที่เกี่ยวข้องควรปฏิบัติดังนี้

- 1) ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการพัฒนาบุคลากร
- 2) มีทัศนคติและสัมพันธภาพที่ดีกับทางโรงเรียน

3.2 ด้านสภาพแวดล้อม

3.2.1 ผู้บริหารควรปฏิบัติดังนี้

1) ควรจัดสภาพห้องน้ำ ห้องส้วม ให้มีจำนวนเพียงพอ โดยรูปแบบสภาพห้องน้ำต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องและเอื้อกับประเภทความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนที่เข้ารับการเรียนร่วมในโรงเรียน โดยอย่างน้อยที่สุดควรมีสัก 1 ที่นั่งที่เป็นแบบชักโครก ซึ่งข้างผนังควรมีราวจับและมีทางลาดเพื่อเข้าถึงห้องน้ำ

2) จัดให้มีการพัฒนาสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้มีความเหมาะสมกับสภาพความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนที่เข้าเรียนร่วม เช่น การปรับใช้บริเวณโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ ใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอน ใช้ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ที่มีอยู่ในโรงเรียน เช่น ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้องสมุด โรงอาหาร อาคารประชุม เป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนอาคาร สถานที่ และห้องเสริมวิชาการ

3) จัดสรรและจัดหางบประมาณทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อการได้รับสนับสนุนงบประมาณ สนับสนุนสถานศึกษาต่อการจัดการเรียนร่วม

3.2.2 ครูควรปฏิบัติดังนี้

1) ปรับและจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน โดยจัดให้มีมุมต่าง ๆ ภายในห้องเรียนให้เหมาะกับการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภทที่เข้าเรียนร่วมในชั้นเรียนนั้น ๆ

2) จัดตารางสอนเสริมและรูปแบบการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่นในการใช้สถานที่ เช่น การเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติจริง การใช้แหล่งเรียนรู้โดยเฉพาะแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนควรใช้ให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์ให้มากที่สุด

3.2.3 ผู้ที่เกี่ยวข้องควรปฏิบัติดังนี้

- 1) ชุมชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมการจัดสภาพแวดล้อม
- 2) ภูมิปัญญาท้องถิ่น เข้าร่วมพัฒนาศักยภาพนักเรียน และเอื้อสถานที่เพื่อการเรียนรู้

3.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

3.3.1 ผู้บริหารควรปฏิบัติดังนี้

1) จัดให้มีการดำเนินการปรับหลักสูตรจากหลักสูตรปกติทั่วไปให้เป็นหลักสูตรเฉพาะของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยแยกจากหลักสูตรเด็กปกติทั่วไปอย่างชัดเจน แต่จะต้องให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรของนักเรียนปกติทั่วไป และควรให้มีความยืดหยุ่นสูง เพื่อประโยชน์ในการวางแผน และเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนตามสภาพที่ต้องการจำเป็นพิเศษ และเพื่อเอื้อต่อการจบหลักสูตร

2) จัดทำระเบียบการวัดและประเมินผลสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ขึ้นมาใช้เสมือนอย่างที่กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของนักเรียนปกติทั่วไป

3.3.2 ครูควรปฏิบัติดังนี้

1) ปรับวิธีการวัด การประเมินผลการเรียนให้แตกต่างจากนักเรียนปกติทั่วไป โดยให้มีความสอดคล้องกับสภาพความบกพร่องของนักเรียนเป็นรายบุคคล และต้องทำการวัดและประเมินในสิ่งที่กำหนดการพัฒนาไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

2) ใช้วิธีการวัด ประเมินผลตามสภาพจริงอย่างแท้จริง

3) ปรับทั้งข้อสอบ วิธีการสอบตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละคนด้วยเกณฑ์ตัดสินที่แตกต่างจากนักเรียนปกติทั่วไป

3.3.3 ผู้ที่เกี่ยวข้องควรปฏิบัติดังนี้

1) กรรมการสถานศึกษาต้องมีความรู้เรื่องการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

2) สำนักงานเขตพื้นที่และศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ผู้บริหารสถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ควรติดตาม นิเทศ ตรวจสอบครูและสถานศึกษา เพื่อการช่วยเหลือด้านการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

3.4 ด้านเครื่องมือ

3.4.1 ผู้บริหารควรปฏิบัติดังนี้

1) สนับสนุนงบประมาณและให้ความสำคัญกับการผลิตสื่อต้นแบบ

2) ควรจัดทำและจัดให้มีนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ให้ครอบคลุมถึงกลุ่มนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อเป็นแนวการดำเนินงานเรียนร่วมภายในโรงเรียนในทุกโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนร่วม มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบโดยกรรมการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด

3) นำเครือข่ายการเรียนร่วมมาใช้ในระบบบริหารจัดการเรียนของโรงเรียน เน้นครูผู้สอนและครูพี่เลี้ยงให้มีการพบปะกันอย่างสม่ำเสมอ

3.4.2 ครูควรปฏิบัติดังนี้

- 1) จัดทำสื่อต้นแบบ เพราะถ้ามีสื่อที่เป็นต้นแบบแล้วครูสามารถนำมาใช้ในการผลิตสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ และเพื่อเป็นการลดปัญหาเรื่องงบประมาณในการจัดซื้อสื่อ
- 2) แสวงหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการผลิตสื่อที่สอดคล้องกับสภาพความบกพร่องและความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนในความรับผิดชอบ
- 3) จัดให้มีสื่อ อุปกรณ์ที่เหมาะสม และเพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ จัดให้มีสื่อในห้องเสริมวิชาการ ครูควรแสวงหาความรู้ด้านการใช้สื่อเพื่อการนำมาปรับใช้และนำมาจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน มีการจัดเก็บที่เป็นระบบ ระเบียบ มีทะเบียนคุมสื่อ จัดทำคู่มือการใช้สื่อ รายงานความก้าวหน้าในการใช้สื่อของนักเรียนเป็นรายบุคคล
- 4) กิจกรรมที่ครูจัดขึ้นเพื่อพัฒนานักเรียนควรมีความหลากหลายและเหมาะสมตามสภาพแห่งความบกพร่องของแต่ละคน และควรจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายนอกห้องเรียนและภายนอกโรงเรียน

3.4.3 ผู้ที่เกี่ยวข้องควรปฏิบัติดังนี้

- 1) สำนักงานเขตพื้นที่และผู้บริหารโรงเรียนควรมีการจัดการอบรมครูให้ความรู้แก่ครูด้านการผลิต และใช้สื่อทั้งที่เป็นสื่อทำมือและสื่อที่เป็นเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ
- 2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและผู้บริหาร โรงเรียนควรจัดสรร และจัดหาบุคลากรทางการศึกษาพิเศษให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ควรให้มีการบรรจุเป็นข้าราชการในสาขาวิชาเอกการศึกษาพิเศษ เพื่อให้แต่ละโรงเรียนมีบุคลากรด้านการศึกษาพิเศษเพียงพอ ควรกำหนดอัตราพี่เลี้ยงเด็กพิการต่อจำนวนเด็กที่ต้องดูแลและต่อประเภทความพิการ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลสำเร็จจากการปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้านตามโครงสร้างชีวิตและการบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนทั่วไป เพื่อเอื้อต่อผู้ที่มีความบกพร่องในวัยเรียนให้ได้รับโอกาสในการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ และการดำรงชีวิตผ่านการวางแผนและการทำงาน ความร่วมมือเป็นทีมและระบบเครือข่ายให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ตามความสามารถและตามความถนัดเป็นรายบุคคล โดยที่มีองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนร่วมกันให้ความช่วยเหลือ ดูแลและอำนวยความสะดวก

2. ควรมีการศึกษาผลจากการปฏิบัติงานตามโครงสร้างชีวิตในด้านอื่น ๆ เช่น ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านทักษะวิชาการให้มีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับสิ่งที่พัฒนานักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเป็นรายบุคคล ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

3. ควรมีการศึกษาผลจากการปฏิบัติงานตามโครงสร้างชีวิต จากผู้ปฏิบัติงาน จากกลุ่มผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ เช่น ผู้ปกครอง เพราะผู้ปกครองต้องมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการศึกษาและพัฒนาบุตรหลาน





บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมสามัญศึกษา. (2542). สภาพการจัดเรียนร่วมสำหรับคนพิการในโรงเรียนปกติในประเทศไทย
รายงาน. กรุงเทพมหานคร: กองการศึกษาเพื่อคนพิการ.
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2552). คู่มือการออกแบบสภาพแวดล้อมสำหรับ
คนพิการและคนทุพพลภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542 ข). รายงานสภาพการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กและเยาวชนพิการ
ในโรงเรียนปกติ ในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สมชายการพิมพ์.
- _____. (2543 ก). คู่มือการคัดแยกและส่งต่อคนพิการเพื่อการศึกษาระดับอนุกรรมการคัดเลือกและ
จำแนกความพิการเพื่อการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรแก้ว จันทภาษา. (2549). แนวคิดและเทคนิคการสนทนากลุ่ม (Online). <http://hom.kk.ac.th>,
5 มีนาคม 2555.
- กิ่งกาญจน์ พุเกษม. (2551). ปัญหาการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. คุรุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัย
ราชภัฏราชนครินทร์.
- ขจรศักดิ์ บัวระพันธ์. (2554). วิจัยเชิงคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: บริษัท คอมมาดีไซน์
แอนด์พริ้นท์ จำกัด.
- เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1, สำนักงาน. (2554). แผนปฏิบัติการประจำปี.
กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1. (อัดสำเนา).
- เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2, สำนักงาน. (2554). แผนปฏิบัติการประจำปี.
กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2. (อัดสำเนา).
- เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3, สำนักงาน. (2554). แผนปฏิบัติการประจำปี.
กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3. (อัดสำเนา).
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2550). รูปแบบในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการ
เรียนร่วมสำหรับเด็กและคนพิการ รายงาน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ สกสค.

- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). **ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา พ.ศ. 2554.** (อัครา).
- ชาย โพธิ์สีดา. (2550). **ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- ณัฐกฤตา ไพศาลสมบัติ. (2543). **การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ร่วมระดับอนุบาล ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษากรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทนันชัย อินทนาชัย. (2542). **การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการแบบเรียนร่วมกับเด็กปกติในจังหวัดพิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.**
- นิษฐา ทองจันทร์. (2549). **การศึกษาความต้องการของครูและผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษต่อการจัดการเรียนรู้ร่วมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- บงอร ต้นปาน. (2535). **ปรัชญาการเรียนรู้ เอกสารประกอบการสอนวิชาการเรียนรู้ของเด็กพิเศษ.** กรุงเทพมหานคร: คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนดุสิต.
- บุญเกิด วิเศษรินทอง อุดมศักดิ์ สุนทรโรจน์ และศักดิ์พงศ์ หอมหวาน. (2552). **ศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรู้ร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. (2547). **การวิเคราะห์และแปลความหมายของข้อมูลในการวิจัยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เบญจา ชลธารันนท์. (2546). **คู่มือการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงสร้างชีวิต.** กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2548). **การสังเคราะห์ด้านการจัดการเรียนรู้สู่ภาคปฏิบัติเพื่อนำสู่นโยบายการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพสำหรับเด็กและเยาวชนพิการ.** กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2533). **การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ.** กรุงเทพมหานคร: กรุงเทพมหานคร.
- _____. (2542). **การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ.** กรุงเทพมหานคร: บริษัทไร่ไทยเพรส จำกัด.

_____. (2542). การเรียนร่วมระหว่างเด็กปกติกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. กรุงเทพมหานคร: แวนแก้ว.

พัชร จิวพัฒนกุล. (2542). การจัดการศึกษาพิเศษในประเทศไทย. เอกสาร ตำรา ประกอบการสอน รายวิชาการศึกษาแบบเรียนรวม. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

พิมพ์ชนก สุวรรณโชติ. (2553). ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้าง **ซีท (SEAT Framework)** ด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์. หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขา บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.

พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์ และสุวิจิชา ประสิทธิ์ชัยกิจ. (2553). ความหมายการเรียนร่วม. เอกสารตำราประกอบการสอนรายวิชา ES 501 ความรู้ทั่วไปด้านการศึกษาพิเศษ. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

พิรพัฒน์ ชูชัย. (2548). ศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมเด็กที่มีความ ต้องการพิเศษกับเด็กปกติในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอทุ่งยางแดง จังหวัดปัตตานี. ปริญญาบัตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.

เพ็ญพักตร์ อุทิศ. (2547). แนวคิดและเทคนิคการสนทนากลุ่ม (Online). <http://www.kirk.ac.th>, 5 มีนาคม 2555.

มยุรัตน์ ธรรมวิสิทธิ์. (ม.ป.ป.). แนวคิดและเทคนิคการสนทนากลุ่ม (Online). Org/blogs.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2550). ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา. (2542). เล่มที่ 124 ตอนที่ 47 ก, หน้า 115.

ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี. (2549). สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

_____. (2543). เทคนิคการวิจัยทางการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

ลักขณา กุลเจ็ก. (2553). ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้าง **ซีท (SEAT Framework)** ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์. หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- วรวรรณ ชนพรชัยทิพย์. (2548). สภาพและปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษา ใน
จังหวัดปัตตานี ยะลาและสตูล ตามทัศนะของครูผู้สอนและผู้บริหาร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี.
- วิวัฒน์ไชย ศรีวิพัฒน์. (2550). สภาพการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมภายใต้โครงสร้างซีท
(SEAT Framework) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์.
- วีระพงษ์ เทียมวงษ์. (2547). การศึกษาปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาพิเศษ
รูปแบบการเรียนร่วมตามความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ศิริจันทร์ ภักดีโต. (2550). สภาพและปัญหาการบริหารงานแบบเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่บกพร่อง
ทางการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต2. หลักสูตร
ศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ศิริยุภา พูลสุวรรณ. (2545). รายงานการวิจัย การติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายการจัดการศึกษา
สำหรับคนพิการ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.
- ศรียา นิยมธรรม. (2541). การเรียนร่วมสำหรับเด็กปฐมวัย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: บริษัท
ต้นอ้อ แกรมมีจำกัด.
- ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 3. สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2545). การศึกษาพิเศษ.
เอกสารประกอบการอบรมครูการศึกษาพิเศษ ตามหลักสูตรกรมสามัญศึกษา.
- ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนราธิวาส. สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2553). เอกสาร
รายงานผลการจัดการเรียนร่วมประจำปี 2553.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงานกฤษฎามนตรี. (2542) พระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไข
เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). นโยบายการจัด
การศึกษาสำหรับคนพิการ. กรุงเทพมหานคร: ศุภสภา ลาดพร้าว.
- _____. (2545). รายงานการวิจัยการติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับ
เด็กพิเศษ. กรุงเทพมหานคร: ศุภสภา ลาดพร้าว.

- _____. (2547). รายงานผลการดำเนินการจัดการศึกษาพิเศษของหน่วยงานต่าง ๆ. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2548). การสังเคราะห์งานด้านการจัดการเรียนร่วมสู่ภาคปฏิบัติเพื่อนำสู่นโยบายการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ สำหรับเด็ก และเยาวชนพิการ. กรุงเทพมหานคร: ครูสภา ลาดพร้าว.
- _____. (2550). แนวทางการดำเนินงานในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมไปสู่ความสำเร็จ. เอกสารประกอบการประชุม สัมมนาการบริหารจัดการเรียนร่วม และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ระหว่างวันที่ 21-22 กรกฎาคม 2550 ณ โรงแรม เจบี อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา.
- สำนักผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการที่ 4 กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). สภาพการจัดการศึกษา และปัญหาอุปสรรคในการจัดการศึกษาเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เรียนร่วมกับเด็กปกติ ในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ มหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สชาติริ วัชรานุกฤษ. (2553) การศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เป็นฐานในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- สมบุญ อธิรพจน์. (2542). การศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหารและครูในโรงเรียน โครงการเรียนร่วมที่มีต่อความสามารถในการเรียนและการปรับตัวของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในโรงเรียนเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมศรี พนมวิจิตร. (2546). ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี.
- สมศักดิ์ ไชยโชติ. (2550). สภาพและปัญหาการจัดการเรียนร่วมตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมเต็มเวลาในโรงเรียนปกติ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สุกัญญา รัตนสังข์. (2547). การจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนในโครงการศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอุดรดิษฐ์ เขต 1 และเขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิษฐ์.

แอนนา จุมพลเสถียร. (2547). เข้าใจถึงผู้บริโภครด้วย **Focus Group**. (Online). <http://www.gotoknow.org>, 5 มีนาคม 2555.

อุบล เล่นวารี. (2542). การบริการและการจัดการศึกษาพิเศษเรียนรวม. กรุงเทพมหานคร: ร้าไฟเพรส

Ferguson, G.A. 1981. **Statistical Analysis in Psychology and Education**. 5th ed. Singapore: Mc Graw Hill International Book Co.





ภาคผนวก



ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิรัชรินทร์ ชำนาญกิจ ประธานโปรแกรมวิชาการศึกษาพิเศษ
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
2. อาจารย์ ดร.รุจิราพรรณ คงช่วย อาจารย์ประจำโปรแกรมการวัดและประเมินผล
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
3. นายไพโรจน์ ศรีนิศ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ
ประจำจังหวัดนราธิวาส





ภาคผนวก ข

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1.	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	ใช้ได้
2.	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	ใช้ได้
3.	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	ใช้ได้
4.	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	ใช้ได้
5.	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	ใช้ได้
6.	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	ใช้ได้
7.	- 1	+ 1	- 1	3	1.00	ใช้ได้
8.	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	ใช้ได้
9.	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	ใช้ได้
10.	+ 1	0	+ 1	2	0.67	ใช้ได้
11.	+ 1	0	+ 1	2	0.67	ใช้ได้
12.	+ 1	0	+ 1	2	0.67	ใช้ได้
13.	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	ใช้ได้
14.	+ 1	- 1	+ 1	2	0.67	ใช้ได้
15.	+ 1	+ 1	0	2	0.67	ใช้ได้
16.	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	ใช้ได้
17.	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	ใช้ได้
18.	- 1	+ 1	- 1	3	1.00	ใช้ได้
19.	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	ใช้ได้
20.	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	ใช้ได้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
21.	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	ใช้ได้
22.	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	ใช้ได้
23.	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	ใช้ได้
24.	- 1	+ 1	+ 1	2	1.00	ใช้ได้
25.	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	ใช้ได้
26.	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	ใช้ได้
27.	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	ใช้ได้
28.	+ 1	+ 1	- 1	2	1.00	ใช้ได้
29.	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	ใช้ได้
30.	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	ใช้ได้
31.	+ 1	+ 1	- 1	2	1.00	ใช้ได้
32.	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	ใช้ได้
33.	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	ใช้ได้
34.	+ 1	+ 1	- 1	2	1.00	ใช้ได้
35.	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	ใช้ได้
36.	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	ใช้ได้
37.	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	ใช้ได้
38.	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	ใช้ได้
39.	+ 1	+ 1	+ 1	3	1.00	ใช้ได้
40.	+ 1	- 1	1	3	1.00	ใช้ได้



โรงเรียนที่ทดลองใช้เครื่องมือ (Try Out)

โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดปัตตานี

1. โรงเรียนบ้านบานา ปน.1
2. โรงเรียนบ้านปะกาสะรัง ปน.1
3. โรงเรียนบ้านสะบารัง ปน.1
4. โรงเรียนบ้านคลองช้าง ปน.2
5. โรงเรียนชุมชนวัดอัมพวนาราม ปน.2





ภาคผนวก ง

รายชื่อโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ที่เป็นประชากร

**โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1**

ที่	โรงเรียน	อำเภอ	หมายเหตุ
๑.	บ้านปลักปลา	เมือง	
๒.	บ้านเขาคันทรง มิตราภที่ 153	เมือง	
๓.	บ้านจาดเคาะ	เมือง	
๔.	บ้านมะนังกาหยี	เมือง	
๕.	บ้านขารอ	เมือง	
๖.	บ้านปลากาปิยะ	เมือง	
๗.	บ้านลูโบะปาละ	วัง	
๘.	บ้านภูแว (ประชาอุทิศ)	วัง	
๙.	บ้านภูกะบก	วัง	
๑๐.	บ้านบือแนปีแย	บาเจาะ	
๑๑.	บ้านกาเยาะมาตี	บาเจาะ	
๑๒.	บ้านอีโยะ	บาเจาะ	
๑๓.	บ้านปูตูมอ	บาเจาะ	
๑๔.	บ้านมะยง	บาเจาะ	
๑๕.	บ้านกะลุเป	บาเจาะ	
๑๖.	บ้านมะนังปันยัง	รือเสาะ	
๑๗.	บ้านกูกิตยือแร	รือเสาะ	
๑๘.	บ้านบริจ๊ะ	รือเสาะ	
๑๙.	บ้านบลูกาฮิเล	รือเสาะ	
๒๐.	บ้านคอลอกาเว	ศรีสาคร	
๒๑.	บ้านสุเป๊ะ	รือเสาะ	
๒๒.	บ้านกลูปี	ศรีสาคร	
๒๓.	ชุมชนบ้านซากอ	ศรีสาคร	
๒๔.	บ้านลูโป๊ะบาตู	ศรีสาคร	

**โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2**

ที่	โรงเรียน	อำเภอ	หมายเหตุ
๑.	บ้านทรายทอง	สุโขทัย-ลก	
๒.	บ้านดอระมิตราภที่ ๑๗๒	สุโขทัย-ลก	
๓.	บ้านดอระมิตราภที่ ๑๗๓	สุโขทัย-ลก	
๔.	บ้านดอระมิตราภที่ ๑๗๔	สุโขทัย-ลก	
๕.	บ้านดอระมิตราภที่ ๑๗๕	สุโขทัย-ลก	
๖.	บ้านดอระมิตราภที่ ๑๗๖	สุโขทัย-ลก	
๗.	บ้านดอระมิตราภที่ ๑๗๗	สุโขทัย-ลก	
๘.	บ้านดอระมิตราภที่ ๑๗๘	สุโขทัย-ลก	
๙.	บ้านดอระมิตราภที่ ๑๗๙	สุโขทัย-ลก	
๑๐.	บ้านดอระมิตราภที่ ๑๘๐	สุโขทัย-ลก	
๑๑.	บ้านดอระมิตราภที่ ๑๘๑	สุโขทัย-ลก	
๑๒.	บ้านดอระมิตราภที่ ๑๘๒	สุโขทัย-ลก	
๑๓.	บ้านดอระมิตราภที่ ๑๘๓	สุโขทัย-ลก	
๑๔.	บ้านดอระมิตราภที่ ๑๘๔	สุโขทัย-ลก	
๑๕.	บ้านดอระมิตราภที่ ๑๘๕	สุโขทัย-ลก	
๑๖.	บ้านดอระมิตราภที่ ๑๘๖	สุโขทัย-ลก	
๑๗.	บ้านดอระมิตราภที่ ๑๘๗	สุโขทัย-ลก	
๑๘.	บ้านดอระมิตราภที่ ๑๘๘	สุโขทัย-ลก	
๑๙.	บ้านดอระมิตราภที่ ๑๘๙	สุโขทัย-ลก	
๒๐.	บ้านดอระมิตราภที่ ๑๙๐	สุโขทัย-ลก	
๒๑.	บ้านดอระมิตราภที่ ๑๙๑	สุโขทัย-ลก	
๒๒.	บ้านดอระมิตราภที่ ๑๙๒	สุโขทัย-ลก	
๒๓.	บ้านดอระมิตราภที่ ๑๙๓	สุโขทัย-ลก	
๒๔.	บ้านดอระมิตราภที่ ๑๙๔	สุโขทัย-ลก	

**โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 (ต่อ)**

ที่	โรงเรียน	อำเภอ	หมายเหตุ
๒๕.	นิคมพัฒนา ๑๐	สุคิริน	
๒๖.	นิคมพัฒนา ๔	สุคิริน	
๒๗.	นิคมพัฒนา ๕	สุคิริน	
๒๘.	นิคมพัฒนา ๒	สุคิริน	



**โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 3**

ที่	โรงเรียน	อำเภอ	หมายเหตุ
๑.	บ้านคุดชงขอ	จะนะ	
๒.	บ้านรือเปาะ	จะนะ	
๓.	บ้านน้ำหอม	จะนะ	
๔.	บ้านไอร์ไซร์	จะนะ	
๕.	บ้านบูเกะตาโมง	เจาะไอร้อง	
๖.	บ้านขานิง	เจาะไอร้อง	
๗.	บ้านลูโป๊ะเยาะ	เจาะไอร้อง	
๘.	บ้านมะรือโบตก	ระแงะ	
๙.	ราชพัฒนา	ระแงะ	
๑๐.	บ้านกาเต็ง	ระแงะ	
๑๑.	บ้านเขาน้อย	ระแงะ	
๑๒.	บ้านลูโป๊ะบาตู	ระแงะ	
๑๓.	บ้านเขาแก้ว	ระแงะ	
๑๔.	บ้านกอแนะเหนือ	ระแงะ	



ภาคผนวก จ
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

**เรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม
นราธิวาส**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมนราธิวาส
2. มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพปัญหาในการปฏิบัติงานจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส และเพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส
3. โปรดตอบแบบสอบถามนี้ตามความเป็นจริงและครบทุกข้อ การตอบแบบสอบถามนี้ จะไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านแต่อย่างใด ผู้วิจัยขอสัญญาว่าจะไม่นำผลการตอบของท่านมาเปิดเผย โดยผู้วิจัยจะนำเสนอในภาพรวมเท่านั้น ซึ่งคำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งที่จะนำไปพัฒนาการจัดการเรียนร่วมให้มีประสิทธิภาพต่อไป
4. แบบสอบถามนี้มีด้วยกัน 3 ตอน จำนวน 7 หน้า ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป
ตอนที่ 2 สภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมนราธิวาส
ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมนราธิวาส

ขอขอบพระคุณในความกรุณาอย่างสูง

นางรดา ธรรมพูนพิสัย

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านเอง

1. ข้อมูลส่วนตัว

1.1 ตำแหน่ง

- () ผู้บริหารโรงเรียน
- () ครูวิชาการ โรงเรียน
- () ครูรับผิดชอบโครงการจัดการเรียนร่วม
- () ครูผู้สอน

1.2 ระดับการศึกษา

- () ปริญญาตรี
- () ปริญญาโท
- () ปริญญาเอก
- () อื่น ๆ

1.3 ขนาดโรงเรียน

- () ขนาดใหญ่ (นักเรียน 601-1,500 คน)
- () ขนาดกลาง (นักเรียน 121-600 คน)
- () ขนาดเล็ก (นักเรียน 1-120 คน)

1.4 ความรู้พื้นฐานทางการศึกษาพิเศษ

- () จบการศึกษาพิเศษจากสถาบันการศึกษา
- () ผ่านการอบรมของหน่วยงาน
- () ไม่เคยมีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ
- () อื่นๆ.....

1.5 ประสบการณ์การทำงานด้านการศึกษาพิเศษ

- () น้อยกว่า 1 ปี
- () ตั้งแต่ 1-5 ปี
- () ตั้งแต่ 6-10 ปี
- () 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 สภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมนราธิวาส

คำชี้แจง

แบบสอบถามมีทั้งหมดจำนวน 40 ข้อ เกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมนราธิวาส ที่ประกอบด้วย 4 ด้านคือ

1. ด้านนักเรียน (S - Student)
2. ด้านสภาพแวดล้อม (E - Environment)
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A - Activities)
4. ด้านเครื่องมือ (T - Tools)

โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อแล้วพิจารณาว่าโรงเรียนของท่านมีสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมอยู่ในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดโดยพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้

- | | | |
|---|---------|--------------------------|
| 4 | หมายถึง | มีปัญหาในระดับมากที่สุด |
| 3 | หมายถึง | มีปัญหาในระดับมาก |
| 2 | หมายถึง | มีปัญหาในระดับน้อย |
| 1 | หมายถึง | มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด |

ตัวอย่างการตอบ

สภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมนราธิวาส	ความคิดเห็นต่อสภาพปัญหา			
	4	3	2	1
0. การดำเนินการคัดแยก คัดกรอง โดยคณะกรรมการ			✓	

จากตัวอย่าง ข้อ 0. ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง 2 แสดงว่า ท่านเห็นว่าโรงเรียนของท่านมีสภาพการดำเนินงานการจัดกิจกรรมโดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนของท่าน

คำชี้แจง แบบสอบถามตอนนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมนราธิวาส ขอให้ท่านพิจารณาประเด็นคำถามในแต่ละข้อ โดยทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่เป็นจริง

ข้อที่	สภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมนราธิวาส	ความคิดเห็นต่อสภาพปัญหา			
		4	3	2	1
1.	ด้านนักเรียน การเตรียมความพร้อมด้านอารมณ์สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเพื่อการเรียนรู้ร่วมกับนักเรียนทั่วไป				
2.	การเตรียมความพร้อมด้านสังคมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเพื่อการเรียนรู้ร่วมกับนักเรียนทั่วไป				
3.	การเตรียมความพร้อมด้านวิชาการสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเพื่อการเรียนรู้ร่วมกับนักเรียนทั่วไป				
4.	การให้ความรู้แก่นักเรียนทั่วไปเพื่อให้สามารถปฏิบัติตนต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างถูกต้อง				
5.	การจัดเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนทั่วไปให้มีการยอมรับเพื่อนกลุ่มที่มีความต้องการพิเศษโดยการจำลองสถานการณ์				
6.	การจัดให้มีการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนทั่วไป				
7.	การสร้างเจตคติที่ดีให้บุคลากรในโรงเรียนให้เกิดการยอมรับต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ				

ข้อที่	สภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมนราธิวาส	ความคิดเห็นต่อสภาพปัญหา			
		4	3	2	1
8.	การให้ความรู้ ความเข้าใจแก่นักลากรของโรงเรียน ถึงสภาพความต้องการของนักเรียน ที่มีความต้องการพิเศษ				
9.	บุคลากรของโรงเรียนให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือ ดูแลนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ				
10.	การให้ความร่วมมือของผู้ปกครองต่อโรงเรียน ในการช่วยเหลือ ดูแล นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ				
11.	ด้านสภาพแวดล้อม การจัดสภาพอาคารเรียนให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ ของนักเรียนที่เรียนร่วมใน โรงเรียน				
12.	การจัดสภาพห้องน้ำ ห้องส้วม ให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ				
13.	การจัดบริเวณสำหรับทำสนามเด็กเล่น/สวนหย่อม และอื่น ๆ เพื่อให้ให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เรียนร่วมใช้เพื่อการพักผ่อน				
14.	การปรับและจัดสภาพห้องเรียนให้เหมาะสมกับ การจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการ พิเศษเรียนร่วมแต่ละประเภท				
15.	การจัดตารางเรียนเพื่อเสริมทักษะทางวิชาการ				
16.	การจัดให้มีห้องเสริมทักษะทางวิชาการ				
17.	การจัดให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ได้เข้าเรียนร่วมในชั้นเรียนทั่วไปให้มากที่สุด				

ข้อที่	สภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมนราธิวาส	ความคิดเห็นต่อสภาพปัญหา			
		4	3	2	1
18.	ผู้บริหารเป็นผู้นำและสร้างบรรยากาศ การยอมรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ เข้าเรียนร่วมในโรงเรียน				
19.	การแต่งตั้งคณะกรรมการเรียนร่วมประจำโรงเรียน				
20.	การมอบหมายหน้าที่ของผู้บริหาร ในการดำเนินงานจัดการเรียนร่วม				
21.	ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน การปรับหลักสูตรเพื่อเอื้อในการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ				
22.	การประชุมผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันจัดทำแผน IEP				
23.	การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)				
24.	การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP)				
25.	การพัฒนาผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ใน IEP				
26.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียน ที่มีความต้องการพิเศษ เอื้อต่อการนำไปใช้ ในชีวิตประจำวัน				
27.	วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนมีความสอดคล้อง กับสภาพความบกพร่องของนักเรียนเป็นรายบุคคล				
28.	การรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน ต่อผู้บริหารโรงเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ที่มีความต้องการพิเศษ				
29.	การส่งต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ภายในโรงเรียน				

ข้อที่	สภาพปัญหาการจัดการเรียนร่วม ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมนราธิวาส	ความคิดเห็นต่อสภาพปัญหา			
		4	3	2	1
30.	การส่งต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ระหว่างโรงเรียน				
31.	ด้านเครื่องมือ การจัดทำ/จัดให้มีนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนงาน โครงการ เพื่อเป็นแนวทาง การดำเนินงานเรียนร่วมของโรงเรียน				
32.	การนำเครือข่ายการเรียนร่วมมาใช้ในระบบ บริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียน				
33.	การจัดทำ/จัดให้มีแผนงาน โครงการ เพื่อเป็นแนว การดำเนินงานเรียนร่วมภายในโรงเรียน				
34.	การจัดเตรียม/จัดหาสื่อ อุปกรณ์และความช่วยเหลือ อื่นใด เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องตามที่ระบุไว้ใน แผน IEP				
35.	การจัดผลิต สื่อ อุปกรณ์ เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมและ สอดคล้องตามที่ระบุไว้ในแผน IEP				
36.	การจัดให้มีสื่อ อุปกรณ์ ที่เหมาะสมกับ ความต้องการจำเป็นพิเศษในห้องเสริมวิชาการ				
37.	การใช้สื่อ วิธีการ เทคนิค กิจกรรมเพื่อพัฒนา นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ				
38.	การมีครูการศึกษาพิเศษ/ครูผ่านการอบรม/พี่เลี้ยง เด็กพิการเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ				
39.	การได้รับสนับสนุนงบประมาณ จากหน่วยงานภายนอก				
40.	การขอรับเงินงบประมาณ (อุปถัมภ์)				

ตอนที่ 4 ปัญหาอุปสรรคอื่น ๆ และแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำ
จัดการเรียนร่วมนราธิวาส

ด้าน	ปัญหา / อุปสรรค	แนวทางการจัดการเรียนร่วม
นักเรียน		
สภาพแวดล้อม		
กิจกรรม การเรียนรู้ การสอน		
เครื่องมือ		



ภาคผนวก ฉ

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ



ที่ ศษ 0560.06 / ว 0048

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

7 กรกฎาคม 2555

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายไพโรจน์ ศรีนิล

ด้วย นางรดา ธรรมพูนพิสัย (รหัส 53G1831015) นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา นราธิวาส”

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

- | | |
|--|---------------------------------|
| 1. อาจารย์ ดร.ปรีดา เบ็ญการ | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรี จี๊พัฒน์กุล | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม |

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ
ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรง (Validity) ของ
เครื่องมือในการวิจัย ของนักศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าจะได้รับความ
ร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉันท ชาติทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทรศัพท์ / โทรสาร. 0 74-33 6948

<http://bundit.skru.ac.th/>



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. 246

ที่ บวล. 702 / 2555

วันที่ 7 กรกฎาคม 2555

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิรัชรินทร์ ชำนาญกิจ

ด้วย นางรดา ธรรมพูนพิสัย (รหัส 53G1831015) นักศึกษาลัทธิสุตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานราธิวาส”

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

- | | |
|--|---------------------------------|
| 1. อาจารย์ ดร.ปรีดา เบญจการ | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรี จีพัฒนกุล | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม |

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรง (Validity) ของ เครื่องมือในการวิจัย ของนักศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าคงจะได้รับ ความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนต์ ราชทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. 246

ที่ บวล. 703 / 2555

วันที่ 7 กรกฎาคม 2555

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.รุจิราพรรณ คงช่วย

ด้วย นางรดา ธรรมพูนพิสัย (รหัส 53G1831015) นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส”

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

- | | |
|--|---------------------------------|
| 1. อาจารย์ ดร.ปรีดา เบ็ญการ | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรี จีพัฒนกุล | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม |

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรง (Validity) ของเครื่องมือในการวิจัย ของนักศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนต์ ชาติทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย



ที่ ศธ 0560.06 / ว0049

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

7 กรกฎาคม 2555

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านบนา

ด้วย นางรดา ธรรมพูนพิสัย (รหัส 53G1831015) นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช”

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. อาจารย์ ดร.ปรีดา เบ็ญการ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรี จี๊พัฒน์กุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ตามกระบวนการวิจัย จึงใคร่ขอ ความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเข้าทดสอบใช้เครื่องมือการวิจัย ส่วนวันและเวลาในการทดสอบใช้เครื่องมือวิจัย นักศึกษาจะประสานงานด้วยตนเองอีกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาหวังเป็นอย่างยิ่ง ว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนต์ ชาติทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 7433 6948

<http://bundit.skru.ac.th/>



ที่ ศธ 0560.06 / ว0049

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

7 กรกฎาคม 2555

เรื่อง ขออนุญาตทดสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปะกาสะรัง

ด้วย นางรดา ธรรมพูนพิสัย (รหัส 53GI831015) นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปักษ์ใต้ตอนล่าง”

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. อาจารย์ ดร.ปรีดา เบ็ญการ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรี จีพัฒน์กุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ตามกระบวนการวิจัย จึงใคร่ขอ ความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเข้าทดสอบใช้เครื่องมือการวิจัย ส่วนวันและเวลาในการทดสอบใช้เครื่องมือวิจัย นักศึกษาจะประสานงานด้วยตนเองอีกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาหวังเป็นอย่างยิ่ง ว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนต์ ชาติทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 7433 6948

<http://bundit.skru.ac.th/>



ที่ ศธ 0560.06 / ว0049

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

7 กรกฎาคม 2555

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านคลองช้าง

ด้วย นางรดา ธรรมพูนพิสัย (รหัส 53GI831015) นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปักษ์ใต้ตอนล่าง”

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. อาจารย์ ดร.ปรีดา เบญจการ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรี จีวพัฒน์กุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ตามกระบวนการวิจัย จึงใคร่ขอ ความอนุเคราะห์ให้นักศึกษา เข้าทดสอบใช้เครื่องมือการวิจัย ส่วนวันและเวลาในการทดสอบใช้เครื่องมือวิจัย นักศึกษาจะประสานงานด้วยตนเองอีกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาหวังเป็นอย่างยิ่ง ว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนัท ชาติทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 7433 6948

<http://bundit.skru.ac.th/>



ที่ ศธ 0560.06 / ว0049

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

7 กรกฎาคม 2555

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนชุมชนวัดอัมพวันาราม

ด้วย นางรดา ธรรมพูนพิสัย (รหัส 53GI831015) นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปักษ์ใต้ตอนล่าง”

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. อาจารย์ ดร.ปรีดา เบญจการ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรี จีพัฒน์กุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ตามกระบวนการวิจัย จึงใคร่ขอ ความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเข้าทดสอบใช้เครื่องมือการวิจัย ส่วนวันและเวลาในการทดสอบใช้เครื่องมือวิจัย นักศึกษาจะประสานงานด้วยตนเองอีกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาหวังเป็นอย่างยิ่ง ว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนต์ ชาติทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 7433 6948

<http://bundit.skru.ac.th/>



ที่ ศธ 0560.06 / ว0049

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

7 กรกฎาคม 2555

เรื่อง ขออนุญาตสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านสระบัว

ด้วย นางรดา ธรรมพูนพิสัย (รหัส 53G1831015) นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปักษ์ใต้ตอนล่าง”

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. อาจารย์ ดร.ปรีดา เบญจการ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรี จีพัฒน์กุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ตามกระบวนการวิจัย จึงใคร่ขอ ความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเข้าทดสอบใช้เครื่องมือการวิจัย ส่วนวันและเวลาในการทดสอบใช้เครื่องมือวิจัย นักศึกษาจะประสานงานด้วยตนเองอีกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาหวังเป็นอย่างยิ่ง ว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนต์ ชาติทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 7433 6948

<http://bundit.skru.ac.th/>



ที่ ศษ 0560.06 / ว 0065

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

3 ตุลาคม 2555

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านปลักปลา

ด้วย นางรดา ธรรมพูนพิสัย (รหัส 53GI831015) นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปักษ์ใต้ตอนล่าง”

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. อาจารย์ ดร.ปรีดา เบญจการ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรีย์ จีพัฒน์กุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและ เป็นไปตามกระบวนการวิจัย จึงพิจารณาเลือกหน่วยงานของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลวิจัยโดยใช้แบบสอบถาม ทั้งนี้ผู้วิจัย ขอรับรองว่าจะไม่ส่งผลกระทบหรือส่งผลเสียต่อการทำงานและหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนต์ ชาติทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 7433 6948

<http://bundit.skru.ac.th/>



ที่ ศษ 0560.06 / ว 0065

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

3 ตุลาคม 2555

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านเขาคันหยง มิตรภาพที่ 153

ด้วย นางรดา ธรรมพูนพิสัย (รหัส 53GI831015) นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปักษ์ใต้ตอนล่าง”

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. อาจารย์ ดร.ปรีดา เบญจการ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรี จีวพัฒน์กุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพและเป็นไป ตามกระบวนการวิจัย จึงพิจารณาเลือกหน่วยงานของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลวิจัยโดยใช้แบบสอบถาม ทั้งนี้ผู้วิจัย ขอรับรองว่าจะไม่ส่งผลกระทบหรือส่งผลเสียหายต่อการทำงานและหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าคงจะได้รับ ความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนต์ ชาติทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 7433 6948

<http://bundit.skru.ac.th/>



ที่ ศษ 0560.06 / ว 0065

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

3 ตุลาคม 2555

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านจาแลเกาะ

ด้วย นางรดา ธรรมพูนพิสัย (รหัส 53GI831015) นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปักษ์ใต้ตอนล่าง”

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. อาจารย์ ดร.ปรีดา เบญจการ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรีย์ จิวพัฒน์กุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพและเป็นไป ตามกระบวนการวิจัย จึงพิจารณาเลือกหน่วยงานของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จึงขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลวิจัยโดยใช้แบบสอบถาม ทั้งนี้ผู้วิจัย ขอรับรองว่าจะไม่ส่งผลกระทบหรือส่งผลเสียหายต่อการทำงานและหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนต์ ชาติทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 7433 6948

<http://bundit.skru.ac.th/>



ที่ ศษ 0560.06 / ว 0065

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

3 ตุลาคม 2555

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านมะนังกาหยิ

ด้วย นางรดา ธรรมพูนพิสัย (รหัส 53GI831015) นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส”

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. อาจารย์ ดร.ปรีดา เบญจการ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. ผู้ช่วยศาสตรา ดร.พัชรี จี๊พัฒน์กุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพและเป็นไป ตามกระบวนการวิจัย จึงพิจารณาเลือกหน่วยงานของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลวิจัยโดยใช้แบบสอบถาม ทั้งนี้ผู้วิจัย ขอรับรองว่าจะไม่ส่งผลกระทบหรือส่งผลเสียหายต่อการทำงานและหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนต์ ชาติทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 7433 6948

<http://bundit.skru.ac.th/>



ที่ ศธ 0560.06 / ว 0065

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

3 ตุลาคม 2555

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านยารอ

ด้วย นางรดา ธรรมพูนพิสัย (รหัส 53GI831015) นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส”

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. อาจารย์ ดร.ปรีดา เบญจการ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรี จิวพัฒน์กุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและเป็นไป ตามกระบวนการวิจัย จึงพิจารณาเลือกหน่วยงานของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลวิจัยโดยใช้แบบสอบถาม ทั้งนี้ผู้วิจัย ขอรับรองว่าจะไม่ส่งผลกระทบหรือส่งผลเสียหายต่อการทำงานและหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนต์ ชาติทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 7433 6948

<http://bundit.skru.ac.th/>



ที่ ศษ 0560.06 / ว 0065

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

3 ตุลาคม 2555

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านปลาลากาปะ

ด้วย นางรดา ธรรมพูนพิสัย (รหัส 53GI831015) นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปักษ์ใต้ตอนล่าง”

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. อาจารย์ ดร.ปรีดา เบญจการ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรีย์ จีวพัฒน์กุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพและเป็นไป ตามกระบวนการวิจัย จึงพิจารณาเลือกหน่วยงานของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลวิจัยโดยใช้แบบสอบถาม ทั้งนี้ผู้วิจัย ขอรับรองว่าจะไม่ส่งผลกระทบหรือส่งผลเสียต่อการทำงานและหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนต์ ชาติทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 7433 6948

<http://bundit.skru.ac.th/>



ที่ ศษ 0560.06 / ว 0065

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

3 ตุลาคม 2555

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนลูโบะปาละ

ด้วย นางรดา ธรรมพูนพิสัย (รหัส 53GI831015) นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปักษ์ใต้ตอนล่าง”

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. อาจารย์ ดร.ปรีดา เบญจการ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรี จีวพัฒน์กุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและเป็นไป ตามกระบวนการวิจัย จึงพิจารณาเลือกหน่วยงานของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จึงขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลวิจัยโดยใช้แบบสอบถาม ทั้งนี้ผู้วิจัย ขอรับรองว่าจะไม่ส่งผลกระทบหรือส่งผลเสียต่อการทำงานและหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนต์ ชาติทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 7433 6948

<http://bundit.skru.ac.th/>



ที่ ศษ 0560.06 / ว 0065

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

3 ตุลาคม 2555

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านคูแว (ประชาอุทิศ)

ด้วย นางรดา ธรรมพูนพิสัย (รหัส 53GI831015) นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย ให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปักษ์ใต้ตอนล่าง”

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. อาจารย์ ดร.ปรีดา เบญจการ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรี จี๊พพัฒนกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและเป็นไป ตามกระบวนการวิจัย จึงพิจารณาเลือกหน่วยงานของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลวิจัยโดยใช้แบบสอบถาม ทั้งนี้ผู้วิจัย ขอรับรองว่าจะไม่ส่งผลกระทบหรือส่งผลเสียหายต่อการทำงานและหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าคงจะได้รับ ความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนต์ ชาติทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 7433 6948

<http://bundit.skru.ac.th/>



ที่ ศษ 0560.06 / ว 0065

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

3 ตุลาคม 2555

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนนุเคราะห์บาง

ด้วย นางรดา ธรรมพูนพิสัย (รหัส 53GI831015) นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส”

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. อาจารย์ ดร.ปรีดา เบญจการ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรี จีวพัฒน์กุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและเป็นไป ตามกระบวนการวิจัย จึงพิจารณาเลือกหน่วยงานของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลวิจัยโดยใช้แบบสอบถาม ทั้งนี้ผู้วิจัย ขอรับรองว่าจะไม่ส่งผลกระทบหรือส่งผลเสียหายต่อการทำงานและหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าคงจะได้รับ ความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนต์ ชาติทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 7433 6948

<http://bundit.skru.ac.th/>



ที่ ศษ 0560.06 / ว 0065

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

3 ตุลาคม 2555

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ่อน้ำปีแย

ด้วย นางรดา ธรรมพูนพิสัย (รหัส 53GI831015) นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **“สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขตที่ 1”**

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

- | | |
|--|---------------------------------|
| 1. อาจารย์ ดร.ปรีดา เบญจการ | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรี จีวพัฒน์กุล | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม |

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามกระบวนการวิจัย จึงพิจารณาเลือกหน่วยงานของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลวิจัยโดยใช้แบบสอบถาม ทั้งนี้ผู้วิจัยขอรับรองว่าจะไม่ส่งผลกระทบหรือส่งผลเสียต่อการทำงานและหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนต์ ชาติทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 7433 6948

<http://bundit.skru.ac.th/>



ที่ ศษ 0560.06 / ว 0065

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

3 ตุลาคม 2555

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านกาเยาะมาตี

ด้วย นางรดา ธรรมพูนพิสัย (รหัส 53GI831015) นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส”

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. อาจารย์ ดร.ปรีดา เบญจการ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรี จีวพัฒน์กุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและเป็นไป ตามกระบวนการวิจัย จึงพิจารณาเลือกหน่วยงานของท่านเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลวิจัยโดยใช้แบบสอบถาม ทั้งนี้ผู้วิจัย ขอรับรองว่าจะไม่ส่งผลกระทบหรือส่งผลเสียต่อการทำงานและหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนต์ ชาติทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 7433 6948

<http://bundit.skru.ac.th/>



ที่ ศธ 0560.06 / ว 0054

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

16 มีนาคม 2556

เรื่อง ขอใช้ห้องประชุมศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนราธิวาสเพื่อเป็นเวทีสนทนากลุ่ม

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนราธิวาส

ด้วย นางรดา ธรรมพูนพิสัย นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กำลังดำเนินการค้นคว้าเนื้อหาวิทยานิพนธ์ เรื่อง "สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ลำกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส"

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

- | | |
|---|---------------------------------|
| 1. อาจารย์ ดร.ปรีดา เบ็ญการ | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรี จี๊พัฒนกุล | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม |

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ตามกระบวนการวิจัย จึงใคร่ขอใช้ห้องประชุมศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนราธิวาส เพื่อเป็นเวทีสนทนากลุ่มในการหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการจัดการเรียนร่วม ในวันอังคารที่ 19 มีนาคม 2556 เวลา 09.00 – 16.30 น.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนัท ธาตุทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 7433 6948

<http://bundit.skru.ac.th/>



ที่ ศธ 0560.06 / ว 0031

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

16 มีนาคม 2556

เรื่อง ขอเรียนเชิญเข้าร่วมเวทีสนทนากลุ่ม

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนเขาคันหยง มิตรภาพที่ 153

ด้วย นางรดา ธรรมพูลพิสัย นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กำลังดำเนินการค้นคว้าเนื้อหาวิทยานิพนธ์ เรื่อง "สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ลำกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส"

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

- | | |
|--|---------------------------------|
| 1. อาจารย์ ดร.ปรีดา เบ็ญการ | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรี จี๊พัฒน์กุล | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม |

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ตามกระบวนการวิจัย จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านร่วมเวทีสนทนากลุ่มเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการจัดการเรียนร่วม ในวันอังคารที่ 19 มีนาคม 2556 เวลา 09.30 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนราธิวาส

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนัท ธาตุทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 7433 6948

<http://bundit.skru.ac.th/>



ที่ ศษ 0560.06 / ว 0031

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

16 มีนาคม 2556

เรื่อง ขอเรียนเชิญเข้าร่วมเวทีสนทนากลุ่ม

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านคอลอกาเว

ด้วย นางรดา ธรรมพุดพิสัย นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กำลังดำเนินการค้นคว้าเนื้อหาวิทยานิพนธ์ เรื่อง "สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ลำกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส"

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

- | | |
|---|---------------------------------|
| 1. อาจารย์ ดร.ปรีดา เบ็ญการ | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชร จีวพัฒน์กุล | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม |

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ตามกระบวนการวิจัย จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านร่วมเวทีสนทนากลุ่มเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการจัดการเรียนร่วม ในวันอังคารที่ 19 มีนาคม 2556 เวลา 09.30 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนราธิวาส

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนต์ ฐาตุทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 7433 6948

<http://bundit.skru.ac.th/>



ที่ ศธ 0560.06 / ว 0031

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

16 มีนาคม 2556

เรื่อง ขอเรียนเชิญเข้าร่วมเวทีสนทนากลุ่ม

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดประชุมชลธารา (สุขคนานุกูล)

ด้วย นางรดา ธรรมพูลพิสัย นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กำลังดำเนินการค้นคว้าเนื้อหาวิทยานิพนธ์ เรื่อง "สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ลำัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีราชวาส"

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

- | | |
|---|---------------------------------|
| 1. อาจารย์ ดร.ปรีดา เบ็ญการ | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชร จีวพัฒน์กุล | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม |

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ตามกระบวนการวิจัย จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านร่วมเวทีสนทนากลุ่มเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการจัดการเรียนร่วมในวันอังคารที่ 19 มีนาคม 2556 เวลา 09.30 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนราธิวาส

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนต์ ธาตุทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 7433 6948

<http://bundit.skru.ac.th/>



ที่ ศธ 0560.06 / ว 0031

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

16 มีนาคม 2556

เรื่อง ขอเรียนเชิญเข้าร่วมเวทีสนทนากลุ่ม

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านควาลอชिरา

ด้วย นางรดา ธรรมพูลพิสัย นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กำลังดำเนินการค้นคว้าเนื้อหาวิทยานิพนธ์ เรื่อง "สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ลำกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปักษ์ใต้ตอนล่าง"

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

- | | |
|---|---------------------------------|
| 1. อาจารย์ ดร.ปรีดา เบญจการ | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชร จิวพัฒน์กุล | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม |

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ตามกระบวนการวิจัย จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านร่วมเวทีสนทนากลุ่มเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการจัดการเรียนร่วมในวันอังคารที่ 19 มีนาคม 2556 เวลา 09.30 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครศรีธรรมราช

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉันท ชาติทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 7433 6948

<http://bundit.skru.ac.th/>



ที่ ศธ 0560.06 / ว 0031

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

16 มีนาคม 2556

เรื่อง ขอเรียนเชิญเข้าร่วมเวทีสนทนากลุ่ม

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านกอแนะเหนือ

ด้วย นางรดา ธรรมพูลพิสัย นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กำลังดำเนินการค้นคว้าเนื้อหาวิทยานิพนธ์ เรื่อง "สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ลำกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีราชวาส"

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

- | | |
|--|---------------------------------|
| 1. อาจารย์ ดร.ปรีดา เบ็ญการ | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชร จิวพัฒนกุล | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม |

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ตามกระบวนการวิจัย จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านร่วมเวทีสนทนากลุ่มเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการจัดการเรียนร่วม ในวันอังคารที่ 19 มีนาคม 2556 เวลา 09.30 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนราธิวาส

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนต์ ฐาตุทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 7433 6948

<http://bundit.skru.ac.th/>



ที่ ศธ 0560.06 / ว 0031

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

16 มีนาคม 2556

เรื่อง ขอเรียนเชิญเข้าร่วมเวทีสนทนากลุ่ม

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านคูขันธ์

ด้วย นางรดา ธรรมพูลพิสัย นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กำลังดำเนินการค้นคว้าเนื้อหาวิทยานิพนธ์ เรื่อง "สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปักษ์ใต้ตอนล่าง"

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

- | | |
|---|---------------------------------|
| 1. อาจารย์ ดร.ปรีดา เบญจการ | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชร จิวพัฒน์กุล | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม |

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ตามกระบวนการวิจัย จึงขอเรียนเชิญท่านร่วมเวทีสนทนากลุ่มเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหที่เกิดจากการจัดการเรียนร่วม ในวันอังคารที่ 19 มีนาคม 2556 เวลา 09.30 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครศรีธรรมราช

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉันท ชาติทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 7433 6948

<http://bundit.skru.ac.th/>



ที่ ศธ 0560.06 / ว 0031

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

16 มีนาคม 2556

เรื่อง ขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดเข้าร่วมเวทีสนทนากลุ่ม

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านกะลุแป

ด้วย นางรดา ธรรมพูลพิสัย นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กำลังดำเนินการค้นคว้าเนื้อหาวิทยานิพนธ์ เรื่อง "สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปักษ์ใต้ตอนล่าง"

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

- | | |
|--|---------------------------------|
| 1. อาจารย์ ดร.ปรีดา เบญจการ | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชร จิวพัฒนกุล | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม |

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ตามกระบวนการวิจัย จึงขอเรียนเชิญท่านร่วมเวทีสนทนากลุ่มเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการจัดการเรียนร่วมในวันอังคารที่ 19 มีนาคม 2556 เวลา 09.30 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครศรีธรรมราช

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนต์ ธาดูทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 7433 6948

<http://bundit.skru.ac.th/>



ที่ ศธ 0560.06 / ว 0031

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

16 มีนาคม 2556

เรื่อง ขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดเข้าร่วมเวทีสนทนากลุ่ม

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านคอลอกาเว

ด้วย นางรดา ธรรมพูลพิสัย นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กำลังดำเนินการค้นคว้าเนื้อหาวิทยานิพนธ์ เรื่อง "สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปักษ์ใต้ตอนล่าง"

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

- | | |
|---|---------------------------------|
| 1. อาจารย์ ดร.ปรีดา เบญจการ | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชร จิวพัฒน์กุล | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม |

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ตามกระบวนการวิจัย จึงขอเรียนเชิญท่านร่วมเวทีสนทนากลุ่มเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหที่เกิดจากการจัดการเรียนร่วม ในวันอังคารที่ 19 มีนาคม 2556 เวลา 09.30 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครศรีธรรมราช

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉันท ชาติทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 7433 6948

<http://bundit.skru.ac.th/>



ที่ ศษ 0560.06 / ว 0031

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

16 มีนาคม 2556

เรื่อง ขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดเข้าร่วมเวทีสนทนากลุ่ม

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านเขาคันหยง มิตรภาพที่ 153

ด้วย นางรดา ธรรมพูลพิสัย นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กำลังดำเนินการค้นคว้าเนื้อหาวิทยานิพนธ์ เรื่อง "สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา" ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

- | | |
|---|---------------------------------|
| 1. อาจารย์ ดร.ปรีดา เบญจการ | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชร จิวพัฒน์กุล | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม |

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ตามกระบวนการวิจัย จึงขอเรียนเชิญท่านร่วมเวทีสนทนากลุ่มเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการจัดการเรียนร่วมในวันอังคารที่ 19 มีนาคม 2556 เวลา 09.30 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดฉะเชิงเทรา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนต์ ธาตุทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 7433 6948

<http://bundit.skru.ac.th/>



ที่ ศษ 0560.06 / ว 0031

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

16 มีนาคม 2556

เรื่อง ขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดเข้าร่วมเวทีสนทนากลุ่ม

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านตือระ มิตรภาพที่ 172

ด้วย นางรดา ธรรมพูลพิสัย นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กำลังดำเนินการค้นคว้าเนื้อหาวิทยานิพนธ์ เรื่อง "สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปักษ์ใต้ตอนล่าง"

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

- | | |
|---|---------------------------------|
| 1. อาจารย์ ดร.ปรีดา เบญจการ | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชร จิวพัฒน์กุล | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม |

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ตามกระบวนการวิจัย จึงขอเรียนเชิญท่านร่วมเวทีสนทนากลุ่มเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหที่เกิดจากการจัดการเรียนร่วม ในวันอังคารที่ 19 มีนาคม 2556 เวลา 09.30 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครศรีธรรมราช

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนต์ ฐาตุทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 7433 6948

<http://bundit.skru.ac.th/>



ที่ ศธ 0560.06 / ว 0031

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

16 มีนาคม 2556

เรื่อง ขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดเข้าร่วมเวทีสนทนากลุ่ม

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านไผ่

ด้วย นางรดา ธรรมพูลพิสัย นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กำลังดำเนินการค้นคว้าเนื้อหาวิทยานิพนธ์ เรื่อง "สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปักษ์ใต้ตอนล่าง"

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

- | | |
|---|---------------------------------|
| 1. อาจารย์ ดร.ปรีดา เบ็ญการ | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชร จิวพัฒน์กุล | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม |

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ตามกระบวนการวิจัย จึงขอเรียนเชิญท่านร่วมเวทีสนทนากลุ่มเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหที่เกิดจากการจัดการเรียนร่วม ในวันอังคารที่ 19 มีนาคม 2556 เวลา 09.30 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนราธิวาส

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนต์ ราษฎร์ทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 7433 6948

<http://bundit.skru.ac.th/>



ที่ ศษ 0560.06 / ว 0031

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

16 มีนาคม 2556

เรื่อง ขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดเข้าร่วมเวทีสนทนากลุ่ม

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านเปาะเจ๊ะเต็ง

ด้วย นางรดา ธรรมพูลพิสัย นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กำลังดำเนินการค้นคว้าเนื้อหาวิทยานิพนธ์ เรื่อง "สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส"

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

- | | |
|--|---------------------------------|
| 1. อาจารย์ ดร.ปรีดา เบ็ญการ | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรี จี๊พัฒน์กุล | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม |

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ตามกระบวนการวิจัย จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านร่วมเวทีสนทนากลุ่มเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการจัดการเรียนร่วม ในวันอังคารที่ 19 มีนาคม 2556 เวลา 09.30 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนราธิวาส

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉันท ชาติทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 7433 6948

<http://bundit.skru.ac.th/>



ที่ ศธ 0560.06 / ว 0031

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

16 มีนาคม 2556

เรื่อง ขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดเข้าร่วมเวทีสนทนากลุ่ม

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเปาะเจ๊ะเต็ง

ด้วย นางรดา ธรรมพูลพิสัย นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กำลังดำเนินการค้นคว้าเนื้อหาวิทยานิพนธ์ เรื่อง "สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส"

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

- | | |
|--|---------------------------------|
| 1. อาจารย์ ดร.ปรีดา เบ็ญการ | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรี จี๊พัฒน์กุล | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม |

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ตามกระบวนการวิจัย จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านร่วมเวทีสนทนากลุ่มเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการจัดการเรียนร่วม ในวันอังคารที่ 19 มีนาคม 2556 เวลา 09.30 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนราธิวาส

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนัท ธาตุทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 7433 6948

<http://bundit.skru.ac.th/>



ที่ ศธ 0560.06 / ว 0031

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

16 มีนาคม 2556

เรื่อง ขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดเข้าร่วมเวทีสนทนากลุ่ม

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านทรายขาว

ด้วย นางรดา ธรรมพูลพิสัย นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กำลังดำเนินการค้นคว้าเนื้อหาวิทยานิพนธ์ เรื่อง "สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส"

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

- | | |
|--|---------------------------------|
| 1. อาจารย์ ดร.ปรีดา เบ็ญการ | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรี จี๊พัฒน์กุล | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม |

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ตามกระบวนการวิจัย จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านร่วมเวทีสนทนากลุ่มเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการจัดการเรียนร่วม ในวันอังคารที่ 19 มีนาคม 2556 เวลา 09.30 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนราธิวาส

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนต์ ธาตุทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 7433 6948

<http://bundit.skru.ac.th/>



ที่ ศธ 0560.06 / ว 0031

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

16 มีนาคม 2556

เรื่อง ขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดเข้าร่วมเวทีสนทนากลุ่ม

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดประชุมชลธารา (สุขคนานุกุล)

ด้วย นางรดา ธรรมพูลพิสัย นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กำลังดำเนินการค้นคว้าเนื้อหาวิทยานิพนธ์ เรื่อง "สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส"

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

- | | |
|--|---------------------------------|
| 1. อาจารย์ ดร.ปรีดา เบ็ญการ | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรี จี๊พัฒน์กุล | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม |

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ตามกระบวนการวิจัย จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านร่วมเวทีสนทนากลุ่มเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการจัดการเรียนร่วม ในวันอังคารที่ 19 มีนาคม 2556 เวลา 09.30 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนราธิวาส

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนต์ ธาตุทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 7433 6948

<http://bundit.skru.ac.th/>



ที่ ศธ 0560.06 / ว 0031

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

16 มีนาคม 2556

เรื่อง ขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดเข้าร่วมเวทีสนทนากลุ่ม

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านคูโบ๊ะลือซง

ด้วย นางรดา ธรรมพูลพิสัย นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กำลังดำเนินการค้นคว้าเนื้อหาวิทยานิพนธ์ เรื่อง "สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส"

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

- | | |
|---|---------------------------------|
| 1. อาจารย์ ดร.ปรีดา เบ็ญการ | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชร จีวพัฒน์กุล | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม |

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ตามกระบวนการวิจัย จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านร่วมเวทีสนทนากลุ่มเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการจัดการเรียนร่วม ในวันอังคารที่ 19 มีนาคม 2556 เวลา 09.30 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนราธิวาส

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนต์ ธาตุทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 7433 6948

<http://bundit.skru.ac.th/>



ที่ ศธ 0560.06 / ว 0031

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

16 มีนาคม 2556

เรื่อง ขอเรียนเชิญบุคลากรในสังกัดเข้าร่วมเวทีสนทนากลุ่ม

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านกอแนะเหนือ

ด้วย นางรดา ธรรมพูลพิสัย นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา กำลังดำเนินการค้นคว้าเนื้อหาวิทยานิพนธ์ เรื่อง "สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปักษ์ใต้ตอนล่าง"

โดยมีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

- | | |
|--|---------------------------------|
| 1. อาจารย์ ดร.ปรีดา เบ็ญการ | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชร จิวพัฒนกุล | อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม |

เพื่อให้การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ตามกระบวนการวิจัย จึงขอเรียนเชิญท่านร่วมเวทีสนทนากลุ่มเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหที่เกิดจากการจัดการเรียนร่วม ในวันอังคารที่ 19 มีนาคม 2556 เวลา 09.30 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครศรีธรรมราช

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หวังว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนต์ ธาตุทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดี

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 7433 6948

<http://bundit.skru.ac.th/>

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางรดา ธรรมพูนพิสัย
วัน เดือน ปีเกิด	28 พฤษภาคม 2506
สถานที่เกิด	อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	55 ซอย 3 ถนนทรายทอง 4 อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ศึกษานิเทศก์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2527	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปกศ.สูง) วิทยาลัยครูสงขลา
พ.ศ. 2530	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ) วิชาเอกประถมศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. 2546	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม) วิชาเอกการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
พ.ศ. 2552	ประกาศนียบัตรบัณฑิต (ป.บัณฑิต) สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
พ.ศ. 2556	ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา